

GORENJSKI GLAS

CENA 19 000 DIN — LETO XLII — št. 88

Kranj, torek, 14. novembra 1989

V petek

Odprte strani

Slovenska cerkev v prenovitvenem času

Kaj je na Glasovi prej povedal dr. Alojzij Šuštar

Vstopimo v novi čas, poslovimo se od LTH Vincarje

stran 7
Dedičina za sodobni čas

Glasova preja Cerkev v prenovitvenem času

Pozebe ne bodo zatrle slovenske pomlad

Rihno, 9. novembra - V Cerkvi prenova ni nikoli končana, vedno se zastavljajo nova vprašanja, na katerih je mogoče najti odgovore le v pogovoru med vernimi, med vernimi in nevernimi - je ena od številnih trdnih niti, ki sta jih v četrtek na Glasovi prej v Ribnem stekla gost, ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in podpredsednik republike konference SZDL mag. Viktor Žakelj, ki je prej tudi vodil.

Ko je dr. Alojzij Šuštar odgovoril na vprašanja iz zgodovine Cerkve, je kar nekajkrat poudaril, da je bila Cerkev vedno otrok svojega časa in da se je moral prilagajati, včasih za nazaj in včasih za naprej. "Slovenski narod je zame pravi čudež. Kako se je mogel sploh ohraniti, preživeti vse pritiske? Če smo preživeli dosedanje, bomo tudi vse druge," je dejal dr. Šuštar in poudaril, da Slovenci nismo Kajnovi potomci, da je med nami marsikaj hudega, a tudi dobrega. Na vprašanje, kaj bo, če slovenska pomlad propade, je odgovoril takole: "Lahko bomo doživel kakšne nevhite, tudi kakšno pozebo, mraz, vendar tega življenjskega razvoja, moči in volje ne bo nihče ustavil. Ce bo pomlad propadla, bomo začeli znova." Ko je ocenjeval odnose med oblastjo in Cerkvio, je dejal, da je včasih teorija pred praks, včasih pa obratno. Predvsem mladi, ki so neobremenjeni s preteklostjo, pripisujejo razlikam med vernimi in nevernimi vse manjši pomen. Na vprašanje, ali verjame v skorajšnjo spravo politike in Cerkve, je dr. Šuštar odgovoril, da

gre pri tem predvsem za to, da se ljudje, verni in neverni, pogovarjajo o pomembnih vprašanjih kot enakovredni partnerji, ne pa kot prvo-, drugo- in tretjerazredni občani. Večeri, kakršen je Glasova preja, so dokaz, da se stvari spremnijo na bolje. Ko je beseda nanesla na šolstvo, je dr. Šuštar dejal, da je bilo v preteklosti v raznih predmetih marsikaj proti Cerkvi, da pa si zdaj želi predvsem to, da v šoli ne bi bilo nobenega protiverskega in proticerkevnega pouka. Ker je Zveza komunistov Slovenije z novim programom odprla vrata vsem, tudi vernim, je bilo na Glasovi prej pričakovati tudi vprašanje, kakšno je o tem stališče Cerkve. Dr. Šuštar je dejal, da je to predvsem stvar partije in osebnih nagibov ljudi, da pa se je že tudi v preteklosti dogajalo, da so se zaradi možnosti napredovanja in drugih ugodnosti včlanjevali v ZK tudi po srcu verni ljudje. (Več o Glasovi prej na petkovih Odprtih straneh.)

C. Zaplotnik
Foto: F. Perdan

Ugledni ekonomist Jeffrey Sachs v Jugoslaviji

Dovzetni za tuje izkušnje

Ljubljana, 13. novembra - V Sloveniji se je od 10. do 13. novembra mudil svetovno znani ameriški ekonomist in harvardski profesor dr. Jeffrey Sachs, kar je sprožilo uživanja, kako nam lahko pomaga.

Dr. Sachs je prišel v Jugoslavijo na povabilo predsednika predsedstva SFRJ dr. Janeza Drnovška, v Sloveniji se je mudil tri dni in imel vrsto pogovorov z našimi finančnimi strokovnjaki z dr. Ivanom Ribnikarjem na čelu, sprejel pa ga je tudi predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik. Danes pa je ugledni ameriški ekonomist odpotoval v Beograd.

Njegov obisk je sprožil različna vprašanja, predvsem, kako nam lahko pomaga pretanjten specialist za inflacijo in dolbove, saj je naša gospodarska kriza vendar specifična, povezana z globoko politično krizo, pri kateri nasvet še tako uglednega ekonoma na pomaga dosti. V kolikšni meri bodo uresničeni, je nemara res odvisno od naše dovetnosti za tuje izkušnje, ta pa je naposled vendar večja, saj nismo več zagledani vase in lastne "inovacije", temveč se v zadnjem času kar vrste obiski tujih strokovnjakov, kar pomeni, da smo le postali sposobni za dialog.

M. V.

Stavka v zdravstvu spet preložena

Po »koledarju« stavkovnega odbora slovenskih zdravstvenih delavcev naj bi bila 15. novembra stavka. Toda odbor predlagal, da bi jo vnovič odložili, za največ pol leta.

Videti je, da je ostrina od pomlad, ko so v zdravstvu najbolj srdito pozivali k stavki, že močno opotela. Nič čudnega, kajti gmotne razmere v tej dejavnosti so se zadnje mesece izboljšale. Zdravstvo je hitreje dobivalo zasluzeni denar, s tem jamstvom pa si je lahko najelo tudi posojila. Ravno zaradi slednjih se pojavila bojazen, da se bo ob letu, ko bo treba posojila vrnil, finančno stanje spet poslabšalo. Zato se v stav-

kovnem odboru ogrevajo, da bi posojila postala nepovratna.

V prihodnje bo v zdravstvu obveljal nov način financiranja, ko se bo zdravstveni denar zbiral v republiški blagajni. Še pred nedavним skupščini ni uspelo izglasovati enotnega republiškega financiranja bolnišnic in specialistične dejavnosti s tako imenovanim »malim zakonom«, zdaj pa se ta sistem kot zveličaven obeta za ves program

zdravstvenega varstva. Ne bi rekli, da v slovenskem zdravstvu obstaja neomajno zaupanje v bodoče financiranje, kar je bilo očitno tudi ob srečanju stavkovnega odbora. Ta bi namreč za odločitev, da se povsem odreče napovedani stavki, potreboval zagotovilo, da bo v prihodnje zdravstvu zagotovljen trden denar za njegovo delovanje. Tako pa se ni jasno niti kako bodo iz enotne zdravstvene vreče delili regijam. Niti še ni znan, koliko denarja namerava do zdravstvu nameniti za prihodnje leto in kaj vse bo vstavljeno v začetno osnovno pri določanju te votote.

D. Ž.

UGODNO!
salon pohištva
ALPLES Železniki
tel.: 66-155

29.497.900 din

TV SAMSUNG
31.950.000 din
SAMSUNG
VIDEOREKORDER

ALPLES industrija pohištva

GORENJSKI GLAS
več kot 10 let

Deveta letosnja uskladitev pokojnin

Za dan republike tri pokojnine

Minuli tened je odbor za plan in finance pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja znova sklenil uskladiti pokojnine. Tokrat (že devetič letos) se bodo povečale za 25 odstotkov.

Z novembrskim povišanjem pokojnin za četrtino bo povprečna starostna pokojnina znašala 17.800.000 dinarjev, invalidska 15.100.000 in družinska 13.300.000 dinarjev. Najnižja pokojnina za polno pokojnisko dobo bo 4.486.800 dinarjev. Seveda bodo upokojenci tudi tokrat prejeli razliko za deset mesecov nazaj, kar bo denimo prejemniku najnižje pokojnine vrglo 13.460.500 dinarjev skupnega izplačila. Najvišja pokojnina za polno pokojnisko dobo bo 21.264.200 dinarjev, skupaj z razliko pa 63.792.700 dinarjev.

Povečali se bodo tudi dodatki za pomoč in postrežbo, prav tako za 25 odstotkov, za toliko bo višja tudi kmečka starostna pokojnina, od 1. novembra bodo za toliko višja tudi denarna nadomestila za telesno okvaro, z veljavnostjo od 1. januarja pa bodo višje tudi preživnne kmetov.

Upokojenci bodo dobili pokojnine in razlike izplačane še pred prazniki, in sicer 27. novembra.

D. Ž.

MIHA NAGLIC
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Nemško vprašanje

Berlinskega zidu ni več. Podirajo ga dobesedno, podira se kot simbol. Zid je namreč že od nekdaj prisopoda za pregrajo, ki zapira neki svet in preprečuje, da bi vanj prodri nevarni in škodljivi vplivi »nizjega« izvora. Ta naloga zidu ima svojo slabo in dobro stran: slabo zato, ker zapri svet tudi omejuje, dobro zato, ker ga brani in hrati dopušča nebeške vplive; zapira pred svetom naokoli in ne pred tistim, ki je nad njim.

Zidovi imajo tudi to slabost, da niso večni. Zob časa jih slej ko prej načne. Veliki kitajski zid je danes samo še spomenik, manj slavni berlinski zid, ki mu je Erich Honecker nedavno preroval, da bo še vsaj sto let varoval realsocialistični raj pred škodljivimi vplivi gnujočega kapitalizma, pa je prešel kar čez noč. Tega ni zakrivil le kapitalistični virus; vsaj toliko ali še več so pripomogli državljeni NDR, ki se že nekaj mesecev kakor narasle vode valjajo proti ZRN. Napisel je zelenla luč za rušenje zidu in odprtje meja zasijala še na nebuh. Prizgal sta jo Mihail Gorbacov in Egon Krenz, novi in nepredvidljivi vzhodnonemški voditelj, ki se je nedavno mudil na nebeškem prestolu, v Kremlju.

Nepopisno je navdušenje, ki je zajelo Nemce na eni in na drugi strani zida. Toda tisto, kar oni doživljajo kot uresničevanje svojega sna, lahko za druge postane prava mora. Sredi Evrope se znova zastavlja nemško vprašanje, tisto, ki je tako usodno obvladovalo njeno novejšo zgodovino. Pruski Berlin je leta 1871 postal prestolnica združene Nemčije, velike države s še večjimi apetiti, ki je v tem stoljetju kar dvakrat pahnila vso celino v svetovno vojno. Ko so 8. maja 1945 Nemci v tem istem mestu podpisali brezpojno kapitulacijo, čemur je kasneje sledila še v Jalti dogovorjena razdelitev Nemčije in Berlina, se je delo, da je nemško vprašanje razrešeno enkrat za vselej. Nemčija in vse Evropo sta se razdelili na dva dela, ki ju ločita »zelezna zavesa«. Ta se je kmalu dvignila na jugu, na jugoslovenskih mejah, letos pa smo priča spektakularnemu dvigu na osrednjem in severnem odseku, najprej na madžarsko-avstrijski in zdaj še na mednemški meji. Zagnjena ostaja le še slabo propustna češko-nemška meja.

Krenz in Gorbacov sta torej napravila kapitalno poteko. Zdaj sta na vrsti Helmut Kohl in George Bush. Prvi je takoj prekinil svoj obisk na Poljskem in se prek Berlina vrnil v Bonn. Kako bo odgovoril, sam ali skupaj s zahodnimi zaveznički? Kaj bo storil z novim valom rojakov z vzhoda? Jim bo lahko dal delo? Za njim namreč v NDR že prihajajo Vietnamci; bodo morali zato iz ZRN oditi Jugoslovani in Turki?

Nemčija, ki se je sicer zmeraj uvrščala med srednjeevropske sile, je zdaj razvojena med dvema velikima evropskima dogajnjima. Na zahodu nastaja Evropska skupnost, »največji prostovoljni prenos suverenosti v zgodovini«. Zahodnoevropske države se v projektu Evropa 92 srečujejo na skupnem trgu, napovedujejo skupno valuto in se pogajajo celo o nekakšni konfederaciji. Na vzhodu pa se postopoma, a z velikimi dejanji drobi (»dezintegracija«) sovjetski imperij, pri čemer nastaja gospodarski in geopolitični vakuum, v katerega vleče tudi Nemčijo.

Združena Nemčija bi najprej postala še večja ekonomska sila, ki bi oslabila integracijo v ES, hkrati pa bi, podobno kot nekoč, izkorisčala in obvladovala obubožane sosedje na vzhodu. Zato mora združevanje Evrope (»novi evropski dom«) potekati hitreje od združevanja obeh Nemčij. V »Evropi brez meja«, kakršno propagira italijanski zunanjki minister Gianni de Michelis in kakršna bi omogočila svobodno povezovanje v vseh ozirih, bi tudi združena Nemčija ne bila premočna. Obstoječih meja namreč ne kaže spremiščati, treba se je povezovati preko teh, ki so.

Nova Evropa bi torej lahko odgovorila na znova zastavljenem nemškem vprašanju. Upamo le, da se ji ne bo spet vnel balkanski slipec. Potem ko je pred dnevi v zasljeni pokoj odšel še Todor Živkov, ostaja na prestolih v Bukarešti, Beogradu in Tirani še nekaj trdoživih kamenodobnih paleokomunistov, ki očitno ne morejo iz svoje kože in utegnejo, preden odmro, svojim sosedom in vsej Evropi povzročiti še marsikat glavobol ali še kaj hujšega.

Opravičilo

V petkovem Gorenjskem glasu nam je tiskarski škat na drugi strani pomešal naslove poročil Darinka Sedejeve o jeseniškem in Danice Žlebirjeve o tržiškem sindikatu. Avtoricama in bralcem se opravičujem.

L. Bogataj

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bester (mladina, kulturna), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomsko propagando 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

NOVICE IN DOGODKI

Novinarstvo in pluralizem

Se bodo še krivile novinarske hrbtenice

Žalec, 9. novembra - Večina slovenskih političnih subjektov se v tem času predstavlja kot neopredeljena, vendar se za to neopredeljenost marsikaj skriva. Svoboda novinarstva pa se začne tam, kjer se konča omejevanje števila različnih mnenj, kjer se konča diktat interpretacije nekega dogodka. Popolne neutralnosti in novinarstvu je pa poštenost. Mediji so orožje politike, boj za oblast je boj za medije, ugotavlja Janez Janša iz Slovenske demokratične zveze.

V tej Janševi ugotovitvi je veliko resnice, saj ne poznamo samo politične odvisnosti medijev in novinarjev, ampak tudi gospodarsko, ki zna biti še bolj krvoločna za časnikarja kot priva. Poštenost in profesionalnost je v takih razmerah še teže obdržati, na kar kaže izkušnja novinarjev iz sicer politično pluralistične Italije. Gojmir Tavčar iz tržaškega Primorskega dnevnika je na Gorjupovih študijskih dneh povedal, da je neodvisnost časnika relativna. Ko so novinarji pred leti terjali višje plače, so jih dobili na račun zmanjšanih svobščin. Tako je na primer 70 odstotkov tiska v rokah treh ali štirih gospodarskih skupin in torej ni govora o neodvisnosti od različnih vplivov.

Kako bo pri nas s sredstvi obveščanja in časnikarji v pluralistični družbi, je težko reči, saj nimamo odgovorov na mnoga odprta vprašanja, zastavljena tudi na Gorjupovih dneh konec preteklega tedna v Žalcu. Samo nekaj teh vprašanj: kdo bo ustanovitelj glasila, ali skupščine oziroma parl-

menti ali stranke, ali bo SZDL še lahko ustanovitelj, če se bo organizirala kot stranka, kdo bo izbiral urednike in kako zagotoviti, da bodo zavezani resnici in ne vladajoči ali kateri drugi partiji, ali bodo novinarji smeli biti v strankah, kako zagotoviti avtonomnost uredništv, ali bodo stranke, ki so sedaj naklonjene novinarjem (to se v Sloveniji jasno kaže) tudi po morebitni zmagi tako dobrohotne do sredstev obveščanja (omenjena je bila poljska Solidarnost, ki je pred vstopom v vlado branila novinarsko hrbtenico, sedaj pa ji ni več tako všeč novinarska samostojnost). Itd. V kopici teh odprtih vprašanj je vsaj za nekaterje že mogoče najti odgovore, vsaj okvirne. Časnikarstvo se bo moralno samo zaščititi pred tistimi, ki se bodo oklical za zaščitnike, za kar pa bo potrebna visoka profesionalnost, strokovnost, pa tudi poštenost. Poskuši krvljenja hrbtenic bodo še naprej. Zato potrebuje novinarstvo trdnjo organizacijo, tudi sindikat, ki bo po gromotni plati zagotovil novinarjem podlage za samostojnost. Nujno

bo ustanoviti nevtralna in vsem dostopna glasila in RTV, jih finančirati, ob teh pa bodo strankarska glasila, ki jih bo pač finančirati tisti, ki jih bo ustanovil. Trg informacij in konkurenca bosta največja selektorja, kdo bo preživel in kdo ne.

Na okrogli mizi o novinarstvu in pluralizmu smo iz ust skoraj 100 odstotno zastopane uradne politike in alternative (opazili smo odnosnost mladinske stranke - op.p.) slišali zanimiva mnenja.

Ivan Oman (Slovenska kmečka zveza) je dejal, da lahko zmaga novinarstvo, če bo objektivno in pošteno. Imeli bomo strankarske časopise, vendar bi bil zelo vesel, če bi imeli tudi neodvisne, nacionalne, nadstrankarske (RTV, osrednji časniki). Tista stranka, ki bi po zmagi postala kruta do novinarjev, nima pravice do zmage. Igor Savič z Radija Ljubljana je opozoril, da so tudi do novinarstva napredne usmeritve hitro pokvarljivo blago, zato se moramo novinarji sami zaščititi. V pluralizmu bo šlo za profesionalna vprašanja novinarstva, zato moramo svoj politični pluralizem zaščititi znotraj svoje organizacije. Ivan Pučnik iz Socialdemokratske zveze je menil, da je usoda in neodvisnost novinarstva odvisna od profesionalnosti novinarstva.

Novinarstvo mora krepliti samozavest. Skupščina ni pristojna za oceno dela novinarja, ampak je to pristojnost novinarstva. Do politikov mora biti novinarstvo objektivno in pošteno, vendar ne usmiljeno. Igor Bavčar, Odbor za varstvo človekovih pravic je menil, da se njega in novih organizacij ni treba batiti zaradi morebitne okrutnosti do novinarjev. Spoznal sem mnoge načine lomljeneja novinarskih hrbtenic, je dejal in omenil, da je partijski časopis že sponzoriran od firm, katerih direktori sedijo v cekaju. V pluralizmu bo šlo za dobrostanstvo in pokončnost novinarjev. Gojko Brvar z ljubljanskega radia trdi, da je osnova eksistencija neodvisnosti novinarjev, brez nje pa so vse besede brez pomena. Možnosti za to je dovolj, tudi samostojno sindikalno organiziranje. Marjan Podobnik, predsednik Slovenske kmečke mladine pa je sodil, da tisti, ki obljublja, da bo po volilni zmagi podpiral novinarje pri kritičnem delu, ne misli resno. In za konec še misel predsednika Društva novinarjev Slovenije Borisa Berganta: »Doslej smo imeli pritiske samo z ene strani, v pluralizmu pa jih bo z več strani. Predvsem pa bo za časnikarstvo pomembno, da je osnova poštena in objektivna informacija, šele nato pa komentar.«

J. Košnjek

Poziv edine radovljiske srednje šole svoji ustanoviteljici

Srednja šola na slabšem kot osnovne šole

Radovljica, 8. novembra - Ko so delegati radovljiske občinske skupščine na seji v sredo obravnavali poročilo o izvajanju programov samoupravnih interesnih skupnosti in izvajanju predpisov s področja družbenih dejavnosti, je bilo največ pripombe iz vzgojno-izobraževalnih organizacij.

Delegacija Srednje šole gostinsko turistične in ekonomskih usmeritev je opozorila na to, da v poročilih nujnihova šola skorajda ni omenjena in da bi se bilo treba ob uspehih pri reševanju prostorske stiske v osnovnih šolah (novi prizidi v Radovljici, Lescah, na Bledu in v Gorjah omogočajo šolam enoizmenski pouk, kar je pomembno predvsem zaradi velikega števila vozačev in kar 52-odstotnega deleža zaposlenih žensk. Do spomladi bo obnovljena tudi lipniška šola.

Lipnički vprašati, kakšno je stanje v edini srednji šoli. Razmere pa so - kot je opozorila delegacija - slabe. Število dijakov in oddelkov se je v zadnjih dveh letih precej povečalo, za pouk 714 dijakov pa je na voljo manj kot 2000 kvadratnih metrov uporabne površine, in sicer na dveh lokacijah - v Radovljici in na Bledu. Nekatere učenci so zasedne tudi po štirinajst ur na dan, v vsakem oddelku je povprečno več kot 32 dijakov...

Delegacija ugotavlja, da je šola doslej imela pri reševanju prostorskega problema le moralno podporo, da pa bi bilo prav, če bi

se obljube začele uresničevati. V srednjih šoli ne zahtevajo nemogočega, zahtevajo le to, da ustanovitelj, radovljiska občinska skupščina, skupaj z republiško izobraževalno skupnostjo zagotovi prostorske razmere, ki bodo enakovredne osnovnošolskim.

C. Zaplotnik

Spremenjen sindikalni statut je v Kranju pogorel

Neodvisnega sindikata ni!

Kranj, 9. novembra - Naisi je zavoljo hitrih družbenih sprememb še bolj nujno spremeniti sindikalni statut, da bo dohajal razmere, se člani kranjskega sindikalnega sveta niso pustili prepričati, da je sprejemanje tega akta »v paketu« utemeljeno. Brez zadržka, da bi jih imeli v sindikalnih vrhovih za heretike, so glasovali proti spremembam v doslej veljavnem statutu.

Že spočetka so razpravo o spremembah v dosedanjem statutu označili kot debatni klub, kajti vodstvo slovenskih sindikatov je predlog spremenjenega statuta ponudilo v odločanje v zgolj enofaznem postopku. Zato se je veliko razpravljalcev spotaknilo ne toliko ob vsebinsko sprememb, pač pa ob način njihovega sprejemanja. Ob tem niso kritično ožigali le slovenskega sindikalnega vodstva, pač pa tudi gorenjske in kranjske delegate, ki so bili navzoči pri snovanju statutarnih sprememb, pa niso prav čas povzdrigli glas, da bi bil postopek bolj demokratičen. Razprave o vsebinski so ob obliku domala zbledele, vendar je bilo slišati zlasti glas zoper prihodnjo enosmerno sindikalno organiziranost v sindikatih dejavnosti, medtem ko sindikalisti v občinah pričakujejo, da se bodo delavci lahko svobodno odločali, v kakšen sindikat se bodo povezovali.

Jože Stegne, član republiških, in Branko Iskra, predsednik medobčinskega sindikata, ki sta prisostvovala kranjski seji, sta bila v navzkrižnem ognju ves čas v obrambni poziciji. Čeravno je bi-

Sicer pa so v Kranju sodili, da tudi prenovljeni sindikati ne bodo mogli biti neodvisni. Tudi vnaprej bodo namreč delovali v soodvisnosti z državno, politično in poslovodno oblastjo, v tem odnosu pa bodo samostojni toliko, kolikor bodo uspešno delovali. Ob ponujenem programu so podvomili v resnost sindikalne prenove, češ ali ne gre le za reorganizacijo. V Kranju si prenovo predstavljajo tako, da bo odpravljen dolgoletni sindikalni monopoli in monopolni položaj, uveljavljena organizacijska gibljivost in odprtost ter sindikalni pluralizem, ali z drugimi besedami konkurenca med različnimi sindikati.

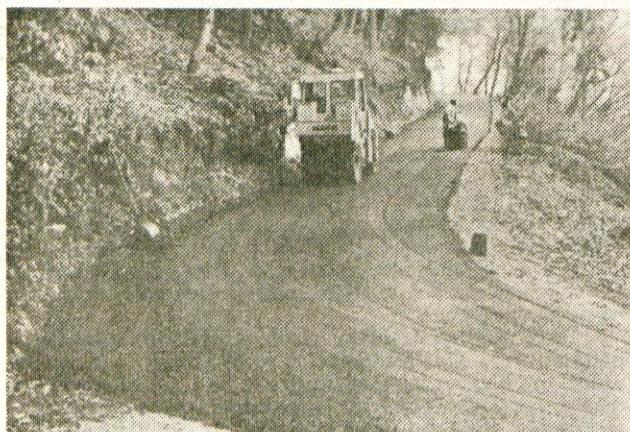
D. Z. Žlebir

Radovljiski sindikat

Od ozimnice k prenovi

Radovljica, 9. novembra - Na četrtekovi seji razširjenega občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica, na kateri so med drugim obravnavali program neodvisnih sindikatov, teze za novi statut in druge kongresne dokumente, se ni zgodilo ničesar pomembnega: udeležba je bila na meji (ne)sklepčnosti, razprava pa sila skromna.

KRATKE - GORENJSKE

Urejena cesta na Šmarjetno goro - V programu krajevne skupnosti Stražišče so imeli zabeleženo tudi obljubo o ureditvi ceste na Šmarjetno goro. Nekajkrat so med letom opozarjali nanjo, mora biti ta cesta gotova še letos. Cesto so celo leto urejali, še posebno na zgornjem najbolj zahtevenem delu od vrha do sedla. Na tem odseku so jo razširili, nasuli in utrdili. Prejšnji teden pa so na tem zadnjem odseku položili tudi grobi asfalt in uredili muldo. Do prihodnje spomladni naj bi se zdaj pokazalo, ali bodo na cesti potrebeni še kakšni "popravki", potem pa jo bodo asfaltirali še s finim asfaltom. Zdaj je torej tudi dostop na Šmarjetno goro z avtomobili v glavnem mogoč brez težav. In v teh megleh dneh je na Šmarjetni gori sonce. Na sliki: Minuli teden, v četrtek, so asfaltirali okrog pol kilometra dolg odsek ceste na Šmarjetno goro od vrha do sedla. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Oslovstvo

Res je, da do konca tega srednjeročnega obdobja ostaja še približno leto dni in da je ocena o uresničevanju programov, sprejetih na začetku obdobja, še preuranjena. Prav govorito neobektivno in nekritično bi bilo že zdaj ugotavljati, kako so se ponekod v občinskih ali v krajevnih skupnostih "zaplaničali" oziroma bolj poslušali želje kot realne možnosti, saj je glavni razlog za skrjevanje načrtovanih del (ponekod) prav gotovo drugje-predvsem v hiperinflaciji.

Pa vendar vsega ne moremo opravljati z imenovalcem "inflacija". Predvsem kar zadeva srednjeročni program rednega in tako imenovanega investicijskega vzdrževanja in obnove regionalnih cest na Gorenjskem, je razlog treba iskati tudi še kje druge. Program na začetku obdobja so sprejemale in tudi s finančnimi viri podprle občinske cestne (in komunalne) skupnosti, saj so takrat še upravljale z njimi. Potem je prišla tista (že večkrat uporabljenja) sprememb, ko so regionalne ceste prišle "pod okrilje" Skupnosti za ceste Slovenije. Gorenjeni se niso zlahka (zadari slabih izkušenj v preteklosti) spriznili s spremembom, vendar so ob zatrdirilih iz republike upali, da bodo z lastnim sofinanciranjem (denarjem) za te ceste resnično imeli prednost v bodočem programu.

Ob težavah, ki niso obše tudi slovenske skupnosti za ceste, pa se ta trenutek v občinskih skupnostih za ceste na Gorenjskem marsikje počutijo, da so bili zapeljani na led. Sprejeti program na regionalnih namreč ostaja v glavnem na papirju. Zato ni čudno, da se pred ukinitvijo občinskih skupnosti za ceste ponekod sprašujejo, ali bomo, kar zadeva Sise, "pokopali" prav vse (dobre in slabe) izkušnje, ali pa zgorji in predvsem takšne, "oslovske", kot je na primer na regionalnih cestah...

A. Žalar

Diapositivi Pokrajina 89

Kranj - Foto kino klub Janez Puhar Kranj prireja danes (torek) v klubski sobi ob 18. uri predvajanje diapositivov, ki so jih prejeli za razstavo Pokrajina 89 in so prišli v izbor. Ogledali si bodo tudi ostale. Prireditev bosta vodila član žirije Marko Aljančič in predsednik kluba Marko Šmuc.

V znamenju praznovanja Linhartovih jubilejov - Letos so v Radovljici začeli s praznovanjem Linhartovih jubilejov in v ta program se je vključilo tudi Kinopodjetje Radovljica s postopnim uresničevanjem dolgoletne želje po obnovi in preuređitvi dvorane in sicer v dvojno - za filmsko in gledališko dejavnost. Seveda tega programa preuređitve ne bo moč uresničiti čez noč, vendar pa je spodbuden že začetek. Po idejnem projektu arhitekta Marka Smrekarja so zdaj najprej obnovili notranj del vhoda z gospodinskim delom in blagajno. Priložnostna otvoritev te prenove oziroma začetka urejanja celotne dvorane je bila minuli teden v četrtek, ko je bil na sporedu tudi slovenski barvni film Kavarna Astoria, ki je na letošnjem puljskem filmskem festivalu dobil dve zlati areni in sicer za režijo (Jože Pogačnik) in za najboljšo moško vlogo (Janez Hočevar). - A. Ž. - Foto: F. Perdan

ureja ANDREJ ŽALAR

Cestna in komunalna skupnost Jesenice

Dobro sodelovanje s krajevnimi skupnostmi

Jesenice, 13. novembra - Dve stvari sta značilni za cestno in komunalno skupnost občine Jesenice. Program je sicer sestavljen in več delov, glavni del programa pa predstavlja neke vrste sestavljenko programov krajevnih skupnosti v občini, s katerimi samoupravna interesa skupnost v tem srednjeročnem obdobju oziroma že od ustanovitve skupnosti dobro sodeluje. To bi zato veljalo upoštevati in uporabiti kot iztočnico tudi po ukinitvi oziroma obnovi organiziranosti tega dela dejavnosti v občini. Druga značilnost pa je, da je skupnost pred dvema letoma jeseniški izvršni svet zadolžil za koordinacijo in organizacijo ureditev telefonskih priključkov v občini.

zbrati dovolj denarja. Pri tem pa jih pesti tudi odpalačevanje najetih posojil za doseganja dela. Problem torej, ki čaka občino tudi po novi organiziranosti na tem področju.

"Pri komunalnih napravah skupne rabe, ki se financirajo iz prispevne stopnje 1,42 odstotka ob brutu OD iz dohodka in iz sredstev krajevnih skupnosti ter dodatnih dogovorov z delovnimi organizacijami, pa program dokaži zadovoljivo uresničujemo na vseh področjih," ugotavlja strokovni delavec za cestno in komunalno skupnost občine Jesenice Jože Svetina.

"Zadovoljni smo z rednim vzdrževanjem nekategoriziranih cest, parkirnih prostorov, javnih zelenic in parkov in javne razsvetljave. Zagotovljena so tudi sredstva za izvajanje skupnega programa po krajevnih skupnostih. Razen tega pa sodelujemo tudi z ostalimi interesnimi skupnostmi, kadar gre za komunalne naprave; predvsem z Območno vodno skupnostjo Gorenjsko, s kmetijsko, z Gozdnim gospodarstvom in še nekatерimi. Zagotavljamo pa tudi sredstva za vzdrževanje športnih objektov po sporazumu. Kar zade-

Primer uspešnega sodelovanja s krajevnimi skupnostmi je tudi cesta Planina pod Golico s parkirišči za smučišče Španov vrh...

* Na področju takim imenovanih individualnih komunalnih naprav, kjer samoupravna interesna skupnost zdaj samo spremlja izvajanje programa, denar pa zbirajo delovne organizacije oziroma investitorji, je kar nekaj težav. Delovne organizacije za uresničevanje programa na področju izgradnje primarnih vodovodov, dokončanja odlagališča odpadkov, izgradnje čistilne naprave... ne morejo

Gasilsko društvo Olševec

Dom je pod streho

Olševec, novembra - Nalogo, ki so si jo zastavili člani gasilskega društva Olševec v krajevni skupnosti Hotemaže-Olševec v kranjski občini, so uresničili. Prihodnje leto bo društvo praznovalo 45-letnico obstajanja in delovanja, letos pa so zgradili do strehe nov gasilski dom.

O izgradnji novega doma so začeli razmišljati že pred leti in so potem 1984. leta tudi podrlj dotrajano stavbo nekdanjega kulturnega doma (in se prej rojstno hišo Cirila Pregla). Za akcijo, da zgradijo nov dom pa so se, potem ko so čez zimo pripravili vso potrebno dokumentacijo, odločili letos spomlad.

Dom so letos zgradili do strehe, spomlad pa nameravajo nadaljevati...

Ietošnjega programa, ob tem, ko smo imeli še težave z izvajalcem, ne bi uspelo uresničiti. Tako pa je dom zdaj pod streho in prihodnje leto nameravamo nadaljevati..."

(člani) Med 105 člani društva jih je še posebno aktivnih okrog 40. Letos sicer celotnega operativnega programa zaradi gradnje doma niso uresničili, vendar mladi v društvu prav zaradi dela in aktivnosti obeta...

Dragocena pa je bila spomlad tudi pomoč občinske gasilske zveze in kasneje še posojilo Zavarovalne skupnosti Triglav-Gorenjske območne skupnosti Kranj. Sedeva pa pri gradnji doma ni manjkalo tudi prostovoljnega dela in člani so med pogovorom še posebej poudarili, da je bil nazadnje pravi "motor" pri akcijah prav predsednik društva Franci Podjed. Vsi skupaj pa so hvaležni za podprtje in delom. Za položitev cevi za meteorne vode in za asfalt so sami na Rupi zbrali 30 odstotkov denarja. V vasi je potem kanalizacijo urejalo KOGP Kranj, zadnjih nekaj več kot 100 metrov cevi od konca vasi do izliva v Rupovščico pa so se lotili s

va modernizacijo nekategoriziranih cest in še nekatere druge dejavnosti, bo program v glavnem uresničen. Morda bo nekaj manjših del ostalo, ta pa bodo imela prednost prihodnje leto."

Cisto konkretni pa so tudi rezultati na kategoriziranih oziroma lokalnih cestah, ki jih je v občini 28 kilometrov. Letos so bili modernizirani odseki Javoriški rovt, Planina pod Golico s parkirišči, 150 metrov dolg odsek na Dovjem, začela se je modernizacija ceste na Srednjem vrhu, precej je bilo narejenega na cestah v krajevni skupnosti Žirovnica. Jože Svetina je ob tem še posebej poudaril, da zelo dobro sodelujejo z JLA in domala povsod v občini s krajevnimi skupnostmi.

"Posebna naloga naše skupnosti je tudi koordinacija in organizacija urejanja telefonskih priključkov v občini. Na tem področju se že dve leti srečujemo z velikimi težavami zaradi omejenih zmogljivosti sedanjih avtomatskih telefonskih central, po drugi strani pa so domala cele krajevne skupnosti ali večja območja le-teh še vedno nepokrita s telefoni. Letos nam je uspela akcija za ureditev okrog 170 priključkov v krajevni skupnosti Podmežaklja, kjer so tik pred vključitvijo. Pripravlja se obnova telefonskega omrežja v Tomšičevi ulici in akcija v krajevni skupnosti Hrušica skupaj s Karavaško poslovno skupnostjo. Naša skrb pri tem bo zagotovitev okrog 280 telefonskih priključkov za potrebe krajanov v KS Hrušica. V pripravi pa je tudi že samopravni sporazum za financiranje avtomatske telefonske centrale v Kranjski gori. Pogovorili se bomo z združenim delom. Sicer pa, kar zadeva izkušnje dveh let s telefonijo v občini, moram reči, da zelo dobro sodelujemo s Podjetjem za PTT promet Kranj, po drugi strani pa zelo moti togost pri postopkih za pridobitev vse dokumentacije, vključno z uporabnimi dovoljenji."

A. Žalar

Soseska Rupa v KS Vodovodni stolp

Zdaj tudi kanalizacija...

Rupa pri Kranju, novembra - Odbor v soseski Rupa v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini, ki mu predseduje Franc Perič, si vse od izvolitve pred dvema letoma in pol prizadeva, da bi dosledno uresničili takrat začrtani program.

"Najprej smo se lotili ureditev oziroma obnove doma in program potem uresničili. Druga naloga, ki smo si jo zastavili, pa je bila ureditev cest v vasi in poskrbeti za odvodnjavanje meteornih voda. To akcijo končujemo prav v teh dneh," je konec minulega tedna povedal predsednik odbora Franc Perič.

Franc Perič
prijavljeni in delom. Za položitev cevi za meteorne vode in za asfalt so sami na Rupi zbrali 30 odstotkov denarja. V vasi je potem kanalizacijo urejalo KOGP Kranj, zadnjih nekaj več kot 100 metrov cevi od konca vasi do izliva v Rupovščico pa so se lotili s

Zadnje cevi so položili minulo soboto...

prostovoljnem delom. V šestih delovnih akcijah, zadnja pa je bila prav minilo soboto, so tudi to prav uspešno končali.

Franc Perič je poudaril, da so jim pri tej akciji še posebej pomagali tudi tajnik krajevne skupnosti Konrad Pavli, strokovni delavec Cestno komunalne skupnosti Radopelč in družine Strupijevih na Rupi, ki so skrbeli za okrepljenje oziroma hrano po akcijah in pomagale pri traktorskih prevozih...

A. Ž.

Obnavljanje znanja za reševanje - Gorsko reševalna služba Planinskega društva Kranj ima okrog 90 članov, ki so sicer dobro usposobljeni, vendar pa morajo od časa do časa pridobljeno tehnično znanje tudi obnavljati. Takšno celodnevno obnavljanje znanja so organizirali prejšnjo nedeljo, kljub izredno slabemu vremenu, na strelšču pri Preddvoru. Ugotovili so, da so člani strokovno in tehnično dobro podkovani, slabše pa je z opremo, ki jo bodo morali čimprej postopoma obnoviti. Zato se poleg redne pomoči iz sredstev za Civilno zaščito nameravajo obnimiti za sredstva tudi na Zvezo telesnih organizacij (nenazadnje vsak drugi občan Kranja hodi v gore) in tudi na delovne organizacije, čeprav iz srednjih let niso dobili ob prošnji za pomoč za opremo niti odgovor...

A. Žalar

Iskra Telekom

Iskra TEL zdaj tudi formalnopravno

Kranj, novembra - 27. oktobra so na Temeljnem sodišču v Kranju vpisali v sodni register podjetje v mešani lastnini kot družbo z omejeno odgovornosti s firmo: Iskra TEL - Podjetje telekomunikacijskih sistemov, d. o. o., Kranj. To pomeni, da so bili izpolnjeni dogovorjeni pogoji iz pogodbe o ustanovitvi, ki sta jo maja letos podpisala Iskra in Siemens AG.

Vsekakor je uradni rojstni dan primerjna priložnost za nekaj svežih informacij in mnenj o podjetju Iskra TEL.

Blaž Kavčič, glavni direktor združenega podjetja Iskra Telekom: "Menim, da je dan registracije mešanega podjetja Iskra in Siemensa zgodovinski datum v razvoju slovenske in jugoslovanske industrije. Gre za prvo res klasično formiranje takega podjetja, klasično sovlaganje dveh kapitalov, našega in tujega. Siemens investira tudi v naše znanje, v našo industrijsko lastnino, ki jo predstavlja predvsem program SI 2000. Partnerja vloženega kapitala ne moreta več vzeti nazaj; lahko ga črpata samo v obliki dobička Iskre TEL ali v primeru stečaja te firme. Druga vlaganja v Jugoslaviji temelijo praviloma na različnih oblikah kreditnih odnosov."

Ustanovitev skupnega podjetja Iskra Telekom in Siemensa ima tudi širši odmev. Spodbudna je za številne tuje vlagatelje. V republiški vladi so že ugotovili pozitivne učinke dogodka na druge mednarodne projekte slovenske industrije.

V okviru združenega podjetja Iskra Telekom so velike možnosti za nadaljnje strateške povezave s tujimi partnerji. Nova organizacija je zelo prilagodljiva in omogoča ustanavljanje mešanih podjetij tudi v primerih, ko naša firma ni večinski lastnik."

Andrej Polenec, direktor mešanega podjetja Iskra TEL: "Ustanovitev podjetja Iskra TEL ne moremo obravnavati kot osamljen dogodek, saj že leto dni potekajo pripravljalni, organizacijski in pravni postopki. V tem kontekstu je bila opravljena reorganizacija nekdanje Iskre Telematike in ustanovljeno prehodno podjetje Iskra JTS. Tedaj smo postavili osnovno mikroorganizacijo, vključili naše strokovnjake v razvoj sistema EWSD v Muenchnu, itd. Zato podjetje lahko že danes, ob registraciji, ponudi kupcem sodoben javni digitalni sistem, ki je tehnično prilagojen jugoslovanskemu trgu. Pripravili smo se na začetek proizvodnje sistema EWSD v Kranju, kar pomeni, da smo uskladili enotni investicijski plan, pri čemer Siemens prispeva tehnologijo in opremo. Vzpotrejno je potekalo slanje kadrov na vseh področjih, kot so razvoj, proizvodnja, tehnologija, kakovost, itd., tako da bomo v letošnjem decembri začeli poskusno proizvodnjo prvega, naročniškega dela EWSD, ki pomeni 45 odstotkov vrednosti sistema.

Najpomembnejše so marketinške aktivnosti. Sistem EWSD je pri naših kupcih dobro sprejet. V Jugoslaviji je k temu pripomogel tradicionalni ugled Siemensa; predstavitev so organizacijam PTT samo še dodatno dokazale zanesljivost in kako-

vost izdelka. Naročil je že precej, vendar večanje njihovega obsega omejuje trenutni politični položaj. Telekomunikacije so kot pomembna družbena infrastruktura namreč v veliki meri zadeva 'države' oz. romana republik; vpliv politike na poslovno odločanje je večji kot pri drugih produktih. Zato bo za prodor trženja v nekaterih delih Jugoslavije potrebnega nekaj več časa.

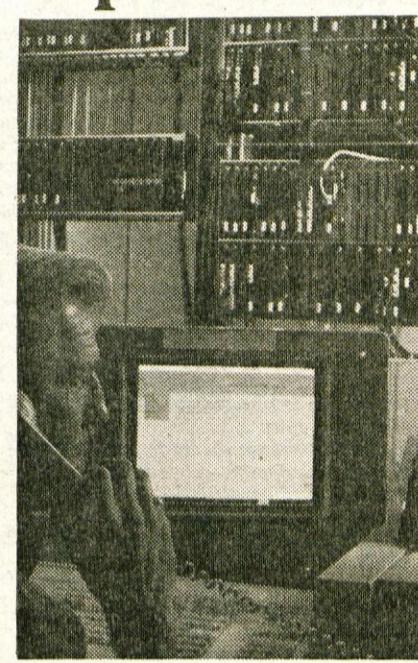
Bistveno večji napor je potreben za predstavitev sistem EWSD pri naših tujih kupcih, kjer je Siemens manj znan, predvsem v Sovjetski zvezi in na Čehoslovaškem. Z doseženim smemo biti zadovoljni, v relativno kratkem času smo prodali prvi sistem EWSD v Sovjetsko zvezo, ustvarjamo pa si tudi nadaljnje konkretno izvozne možnosti.

Postopoma oblikujemo okvir ekonomičnega poslovanja. Ocenjujemo, da je minimalna začetna raven rentabilne proizvodnje sistema EWSD od 70.000 do 100.000 ekvivalentnih priključkov, čemur se bomo približali v naslednjem letu. Leta 1991 pa nameravamo prestopiti prag minimalne rentabilnosti in dosegati številke, ki smo jih zapisali v poslovni plan.

V našem podjetju sta dva nosilna programa: poleg EWSD še SI 2000. Slednji je uveljavljen že nekaj časa in v začetni fazi nosi levji delež plasmaj. Dosežena je dočelena razvojna stabilnost in ga začenjamajo proizvajati serijsko. Tako je manj težav v delovanju, kupci pa ga ocenjujejo za ekonomičen in kakovosten digitalni sistem za manjše aplikacije. Razvoj SI 2000 se še nadaljuje, seveda le tisti del, ki je med partnerjema programsko usklajen.

Podjetje Iskra TEL ima torej ob svojem rojstvu sodobno programsko paleto izdelkov, usmerjeno v prihodnost, ima vizijo nadaljnje razvoja, tako da ne moremo govoriti o začetnih problemih, s katerimi se navadno otepajo nova podjetja. Treba pa bo proizvajati v čimvečjih serijsah, čim bolj ekonomično in to v gospodarskih razmerah, ki nam nikakor niso nakljencene. Najboljša potrditev sprejetih odločitev bo seveda pozitivno poslovanje."

Frane Černe, vodja pravne službe Iskra Telekom: "Družabniška pogodba in med Iskro Telekom in Siemensom pomeni po mojem mnenju prejudic za podobne bodoče poslovne dogodke, ki po svoji velikosti verjetno prvega ne bodo presegle. Seveda pa ne želim vnaprej zavračati pozitivnih presenečenj. Zakon o podjetjih z razmerami, ki jih vzpostavlja, je pred vse, ki smo bili kakorkoli vključeni v doslej realizirano, postavi zahtevo po stalnem inoviranju. V vsakodnevni praksi je potrebno zapolnjevati številne praznine, ki

jih rojeva uveljavitev pravnega načela 'dovoljeno je vse, kar ni izrecno prepovedano'. Zato bi bio preskromno tajiti pomembnost dosežkov, ki jih je bilo potrebno ustvariti, da smo skupaj ustvarili datum 27. 10. 1989. Lahko bi uspeli tudi pol leta kasneje, prej pa nikakor ni bilo možno.

Primerjava s športnimi dosežki je najbrž nekoliko sporna, a vendarle: podpis te pogodbe predstavlja dogodek srednjeevropskih dimenzijs, hkrati pa smo ob uresničevanje pogojev za njeno veljavnost pridobili vedenje in znanje, s katerim smo za precej korakov prehiteli okolje. Za delavce podjetja Iskra TEL veljajo danes določila kolektivne pogodbe, ki je nastala kot odraz naših notranjih delovnopravnih zakonitosti in napovedanega bodočega sistema na tak način urejenih delovnih razmerij. Prav gotovo podobne kolektivne pogodbe v jugoslovanskem pravrem prostoru še ni, kar pa seveda ne pomeni, da je zato naša morda nedorečena. Obravnava na vprašanja iz zadnje polovice leta pomenijo pomembno obogatitev pravnoteoretičnih dilem, ki spodbujajo uveljavljanje reformske zakonodaje. Zato človeka veseli (najmanj to), če pri njihovem reševanju ne naleti na birokratske odnose pri vključevanju drugih sistemskih institucij. To vsekakor velja za gospodarsko zbornico Slovenije, republiški svet Zveze sindikatov Slovenije v zvezi s kolektivno pogodbo, za registrsko sodišče, seveda pa toliko bolj za vse, ki so v strokovnem smislu prispevali, da danes o vsem tem lahko govorimo v preteklem času."

Kazimir Mohar

Desetletnica Elanovega podjetja v Brnici

Smuči izvažajo v 24 držav

Brnica, 10. novembra - Elanovo podjetje za proizvodnjo in prodajo športnih izdelkov Elan Avstrija v Brnici je v petek z odprtjem novih prostorov za proizvodnjo smučarskih desk (snowboardov) ter s slovesnostjo, ki so se je udeležili Tomaž Košir, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Bojan Križaj in nekateri naši tekmovalci (Svet, Ulag, Tepeš), proslavilo desetletnico.

Podjetje, ki je v začetku za poslovalo 70 ljudi, zdaj pa jih okrog 140, je v desetih letih izdelalo več kot dva milijona parov alpskih smuč - največ pred dvema letoma (296 tisoč parov), letos pa približno toliko kot pred petimi leti (190 tisoč). 98 odstotni delež proizvodnje izvozijo v skupno 24 držav sveta, največ pa v Združene države Amerike, na Japonsko, v skandinavske države, v Italijo, Francijo, ZRN, Jugoslavijo... V Brnici izdelujejo smuči po drugačni tehnologiji kot v Begunjah, in sicer tako, da namesto običajne (lesene) sredice uporabljajo poliuretansko peno.

Kot je povedal član Elanovega poslovodnega odbora za trženje Silvo Poljanšek, so v podjetju v Brnici začeli lani izdelovati tudi tako imenovane snowborde (smučarske deske) za turno smučanje, predvsem pa za zabavo na snegu. Lani so jih naredili okrog 10 tisoč, letos predvidevajo, da jih bodo približno 30 tisoč, sicer pa načrtu-

vplivali na prodajo, vendar se je to bolj poznao pri oblačilih, manj pa pri alpskih smučeh, kjer so že tako bogato ponudbo popestrili še z nekaterimi

novostmi. Kot je dejal Silvo Poljanšek, se v Elanu pripravljajo na ustanovitev drugega proizvodnega podjetja (izdelovanja jadrnic v Italiji) in za ustanovitev mešanega trgovskega podjetja na Japonskem, kamor že zdaj prodajo precej smuči.

C. Zaplotnik

Gospodinjstva naj bi sporočala porabo električne

Sami naj bi odčitali števec

Kranj, novembra - Na obračun porabljene električne energije imajo ljudje veliko pripomb, zaradi pogostih podražitev toliko več. Elektrogospodarstvo namerava uvesti novost, po kateri bi gospodinjstva ob podražitvah sama sporočala stanje na števcu.

Predlog bo v kratkem obravnavala interesna skupnost elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, če bo sprejet, bodo morala gospodinjstva ob podražitvah elektrogospodarstvu v petih dneh pisemo sporočiti, kakšno je stanje na električnem števcu. Za prvi dan naj bi se štel dan, ko bi bile nove tarifne postavke objavljene v časopisih. Če pa kdo tega ne bo napravil, mu bodo dobavljeno električno energijo obračunali v sorazmerju s številom dni veljavnosti posameznih tarifnih postavk med dvema obdobjoma električnega števca.

Novost bi seveda predstavljala veliko razbremenitev za elektrodistribucijske organizacije. Zdaj imajo angažiranih 118 stalnih odčitovalcev števcev, ki zmorejo mesečno odčitati porabo pri vseh porabnikih na visoki napetosti, pri večjih uporabnikih na nizki napetosti in še pri desetini vseh gospodinjstev z letnim obračunom porabe električne energije. Zaposli se morali še najmanj 500 ljudi, da bi lahko v dvajsetih dneh po podražitvi pravočasno odčitali števce vseh 747.294 porabnikov v Sloveniji. S študenti - odčitovalci si lahko pomagajo le v večjih mestih.

M. V.

Okno v svet

Iskra si je z mešanim podjetjem TEL odprla okno v svet.

Gospodarska kriza zaostruje družbena nasprotja. Obubožani in prikrajšani so čedalje številnejši. Čustva se razgrevajo in slepijo razum. Pogrezamo se nazaj v balkanski mrak, v svet sporov in spopadov. Izgubljamo se v začarani krog nacionalizmov in mitov, ki nas bo prej ali slej zvrtili v kaos. Zato je nujo, da se ponovno zavemo stvarnosti: družbena nasprotja zaostruje gospodarska kriza. DLSLega gospodarjenja seveda ne odpravlja mahanje z zastavami in oržjem; učinkovito je samo trdo delo. Še bolj od žuljev na rokah so pomembni žulji na možganih. Odločilna je čvrsta in trajna povezava z razviti, ki omogoča pretok kapitala in znanja ter neprestano preverjanje kakovosti izdelkov in storitev na zahtevnih tržiščih. DLSLega je odprala takšno okno v svet. S koncernom Siemens AG je zasnovala mešano podjetja za proizvodnjo telekomunikacijskih sistemov, ki od 27. oktobra letos obstaja tudi formalno pravno. Imenuje se Iskra TEL. V slovenski industriji je položen temeljni kamen za gradnjo sodobnih digitalnih komunikacijskih sistemov in ISDN, ki bodo infrastruktura informacijske družbe prihodnosti. Začet je nedvomno prelomni proces, ki ustreza dobri širši zgodovinski pomen.

V Iskri, Sloveniji in Jugoslaviji moramo odpreti še več podobnih oken, da bo svetloba pregnala meglo iz naših glav in jih napolnila z ustvarjalnim nemirom. Evropa 92 je temu primerna priložnost, dober zgled in iziv.

Nasloga nikakor ni enostavna. Vse skupaj je neprimerno bolj zapleteno, kot se zdi v tem pisusu.

A kanček optimizma tudi v najtežjih časih ne škodi.

Kazimir Mohar

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Uspeh je prava cena, v pravem trenutku

Cenovna politika postaja izredno pomembna, prava cena, v pravem trenutku pomeni uspeh. Prilagajanje inflaciji je nujo, zamuda ali napačna ocena lahko v jesenskih ali zimskih mesecih povzroči Alpini katastrofo. Že 10 odstotna napaka pri določanju cen (prenizek) nas lahko pahne v izgubo, pretirano visoka prav tako, pravi Franci Milnar vodja finančno-računovodskega sektorja v Alpini Žiri.

» IV Alpini obresti in tečajne razlike predstavljajo več kot tretjino vseh stroškov in za obresti plačajo več, kot znašajo kosmati osebni dohodki. Pri zadolženosti se gibljejo v okviru načrta, letos pa naj bi jo znižali za tretjino, saj bodo sicer stroški obresti povzročili izgubo.

Količinska proizvodnja je v devetih mesecih za 7 odstotkov zaostala za načrtovano, izdelali so sto tisoč parov manj, kot so načrtovali, vendar računajo, da bodo proizvodnjo do konca leta količinsko povečali. Proizvodnje zmogljivosti imajo z naročili pokrite do konca pomlad prihodnjega leta, pri nekaterih izdelavah še dlje. Količinsko in vrednostjo je nekoliko padel izvoz na zahod, kar pa so uspeli nadoknatiti z izvozom na vzhod. V lastni maloprodajni mreži so dosegli realno boljšo prodajo kot lani, izboljšali so tudi obrat zalog ter od 126 dni v lanskem letu uspeli čas od nabave materiala do izdoblave kupcem skrajšati na 100 dni.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Sesta razdelitev razvojnega dinarja

Slovenski izvršni svet je pred kratkim šestič po vrsti razdelil razvojni dinar, ugodna posojila na 15 let z dveletnim zamikom in brez realnih obresti. Družbena in zasebna podjetja bodo prvi obrok dobila ta mesec, drugega pa januarja. Med njimi je tudi šest družbenih in dva zasebna podjetja z Gorenjske.

DI Skri Kibernetiki Kranj so 7,78 milijarde dinarjev posojila odobrili za modernizacijo tarifnih merilnih naprav, novembra bo dobila 4,5 milijarde, januarja pa 3,28 milijarde dinarjev, kar skupaj predstavlja približno 20 odstotkov vrednosti projekta. Iskri ERO v Kranju so za povečanje in modernizacijo proizvodnje odobrili 27 milijard dinarjev, ta mesec bo dobila le 1,8 milijarde, januarja pa 25,2 milijarde dinarjev, kar predstavlja dobirih 20 odstotkov vrednosti projekta. Iskra Instrumenti Otoče bo za inovacijo (statični rekorder HT 7000) dobila 3.535 milijonov dinarjev posojila, ta mesec bo dobila 1.550, januarja pa 1.985 milijonov dinarjev, kar je prav tako približno 20 odstotkov vrednosti projekta.

Alpetourov RTC Krvavec bo za drugo fazo dvosededežnice Tiha dolina-Njivice prejel 9.236 milijonov dinarjev posojila, od tega pa mesec 4.000 milijonov in januarja 5.236 milijonov dinarjev, kar je 30 odstotkov vrednosti projekta. Alpetourove Žičnice Bohinj pa bodo za izgradnjo dvosededežnice Zadnji Vogel dobiti 11.879 milijonov dinarjev posojila, takoj 4.500 milijonov in januarja 7.379 milijonov dinarjev, kar je približno tretjina vrednosti projekta.

Niko Železniki pa bo za izgradnjo obrata zaščite in za povečanje proizvodnje prejel januarja 29 mil

PREJELI SMO

MUZICIRANJE GLASBENIKOV KRANJSKE GLASBENE ŠOLE POMEMBNI KULTURNI DOGODEK V KRANJU

Kulturno sivino mesta Kranja je poživilo praznovanje 80-letnici obstajanja Glasbene šole z dvema koncertoma, v torek, 24. in v soboto, 28. oktobra.

Pomemben in častitljiv dogodek za solo, ki s ponosom lahko gleda na prehodeno pot svojega dela.

Enako pomemben za mesto Kranj, ki ga je šola vsa leta delovanja napajala z glasbeno umetnostjo. Žal nam Kranj tovorne kulture ne ponuja v izobilju, mislim, da celo tovrstni utrip ž-

vljenja podcenjuje in nas pušča podhranjene.

Zato smo vedno veseli, ko se nam nudi kvalitetna predstavitev takšne ali drugačne umetnosti, ki človeka napolji in mu nudi prijetno občutena čustva.

Prijetno presenečeni smo bili ob ponovni predstavitvi orkestra, ki je na poseben način poudaril 80-letnico delovanja Glasbene šole Kranj. Ne samo uživanje ob glasbeni umetnosti, ampak tudi vzgojno izročilo gojencem, ki jih je trenutno 500, je usmerjeno za miroljubno življenje, nenapadljivo, človekoljubno brez geografskih meja. Mladi glasbeniki so usposobljeni najti stik preko glasbene umetnosti z vsakomer od vseposod. Kako visoka hrana vrednota!

Ne nazadnje so gojenci že imuni pred zavojenostjo z negativimi vplivi sodobnega sveta. Naučeni so, kako preživeti prosti ali krizni čas, ko ti je hudo.

Vzgoja za nastopanje in bon-ton, ki se ga gojencem mora naučiti preide glasbeniku v kri za vse življenje.

Muziciranje v orkestru pa je odlična šola za teamsko delo.

Drevesnica
in cvetličarna
PINO

Stražišče Križnarjeva pot 4, tel. 21-600

ŠE JE ČAS ZA SAJENJE
OBIŠČITE NAS

**JESEN JE, VAŠ VRT PA POTREBUJE OSVEŽITEV.
OBNOVITE GA Z OKRASNIMI SADIKAMI
IZ DREVESNICE PINO.
VSAK PETEK IN SOBOTO
VAM PRI UREJANJU VRTA
IN IZBIRI SADIK**

NUDIMO STROKOVNE NASVETE.

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

PREVOLO KUPI VOJSKA

Že leta 1934 so se začeli prvi razgovori z vojsko, da se v Kraju nastani garnizija. Občina je takoj kupila posestvo Prevolo, stavbe in 64 ha gozda ter travnikov. Za tem se vojska ni oglašila več. Na občini so že iskali možnost, da se na Prevoli zgradi bolniča. Sedaj, ko je pred vrti vojna, pa se je vojska zopet oglašila. Dne 2. oktobra 1939 je štab Dravske divizije pristal, da takoj od-kupi Prevolo z objekti in 18 ha zemljišča. Tako je zadnja, lepa enklava med Kranjem in Kokrico prišla v last vojske. Tako je občina poleg gradu Brdo izgubila še dvorec na Prevoli.

NOVO POKOPALIŠČE

V soboto, 1. aprila 1939, se je na novem pokopalnišču opravil prvi pokop. S tem je dolgo pričakovano pokopalnišče odprto. Staro pokopalnišče naj se spremeni v park, saj so tam pokopani slavniji možji, kot Prešeren in Jenko, ter Puhar, Koblar. Tudi Kapela sv. Križa, ki je bila zgrajena l. 1825 se po mnenju prof. Plečnika lahko preuredi kot muzejski objekt. Ohrani naj se Majdičev mavzolej.

ZADNJA ZAPRISEGА

V časopisu "Gorenjec" je bilo 2. septembra 1939 objavljeno sledete: na Brdu so včeraj pred knezom namestnikom Pavlom zaprisegli ministri vlade narodnega sporazuma in novi hrvaški ban. Na zaprisegi je sodeloval župnik Zupanc iz Predosej, pravoslavni proti in muslimanski svečenik. Najprej so opravili zaprisego ministri pravoslavne vere, nato katoliški, nazadnje pa mohamedanske vere. Drugi dan pa je vpričo kneza Pavla in župnika Zupanca opravil zaprisego še ban Hrvaške dr. Šubašić.

Vsek posameznik se mora podrediti skupnim ciljem in slediti dirigentovi takotirki. Koliko koristnih in humanih ciljev vzgojno-zobraževalnega dela.

Iskrena hvala izvajalcem in učiteljem kranjske Glasbene šole z željo, da nas bodo s svojim nastopom zopet kmalu razveselili.

Ela Teran

IZ SPOZNANJ PRETEKLOSTI V PRIHODNOST

Volitve se bližajo. Tudi kranjske komuniste je zajela predvolilna mrzlca. Grdi bacili raznih zvez v Bog ne daj! raznih strank v Kranju kot gnezdu zdravih sil, še ne poganjajo, zato so lahko v miru in na osnovi temeljitega zbiranja raznih fraz in globokoslaboumnih pleteničenj napisali predlog PROGRAMA. Hitijo iz spoznanj preteklosti v prihodnost, pa tudi izkušnje političnih šol in raznih školnikov (pardon seminarjev!) pridejo prav. V preteklosti so bili ljudje posebnega kova. Kot znani udarniki Korčagin, tako rekoč iz jekla, zato ga je kmalu pobralo. Zato tudi danes samo zahtevajo, spodbujajo, podpirajo, ustvarjajo, vztrajajo in le enkrat želijo, ... brez konca, toda največkrat so odločeni, posebej takrat, ko razvijajo ekonomsko uspešen, človeško svoboden in kulturno bogat samoupravni socializem. Torej 95 odstotkov ostalih Kranjanov, ki ste (po zgodovinskih nesrečah) nekomunisti uren v šestostopne vrste s pesmijo na ustih in brž v socializem 21. stoletja (evropske kakovosti življenja), kdor bo zamudil, si je sam krič!

Kultura tam tako ne boste potrebovali, saj komunisti ohranajo le naravo in kulturno dediščino v korist razvoja turizma! Kar se je Marx mučil celo življenje, so kranjski komunisti odkrili čez noč. Zato direktorji in vsi, ki tržite, ne skrbite, če so vaši proizvodni dejavniki podcenjeni, komunisti bodo rešili vaš problem, nekoč so uravnavali zakone zgodovine danes uravnavajo tržne zakone.

Če ste neustvarjalni, neizobrazeni, nesvobodni in neumni, strurno stopite k komunistom, ti so že sprejeli inovacijam naklonjene usmeritve, saj se zavedajo, da so sproščanje svobode, iniciativnosti in ustvarjalnosti pogoj za izhod iz krize! Ali ste mogoce brez motivacije in stanovanja? Ni problem, saj komunisti pišejo, da je stanovanje temeljna človekova dobrina in osnova družine kot temeljni družbeni celice. Je pomemben motivator ustvarjalnega dela posameznika! Ju-huu! Super! Zdaj veste! Niste

brez stanovanja, ker je to temeljna človekova potreba in niste brez motivacije! Komunisti bodo vztrajali, da je odločanje v skupščinah odraz večinske volje občanov in delavcev Kranja in se bodo zavezali za odločitve, ki bodo v funkciji boljšega skupnega življenja. Moram priznati, da so to vedno počeli, kaj ne bo nov grad ljudske milice v funkciji boljšega življenja? Jugoslavija in z njo Kranj tako z milico vstopa v Evropo. Tudi stroki prihajajo zlati časi, komunisti bodo poskrbeli, da ne bo prisile domnevne stroke nad zdravo pametjo. Tehnokrati in strokovnjaki, dosti je vaše tehnovlade. Komunisti, ki so pametnejši od Marxa, bodo že vedeli, kaj je stroka!

Z veliko hitrostjo prihaja v Kranj boljše življenje, res je v programu v oklepaju, kar je Kranjčanom vseeno. Želijo si samo, da bi komunisti od dejani prešli k sklepom in od njih k besedam. Upajo, da bodo umaknili OO iz gospodarstva, šolstva, itd... in se ukuvarjali le z besedami in dopustili, da jim volilci vzamejo mero, namesto da oni Kranj oblikujejo po svoji meri.

Jože Novak

JESENIŠKIM GLEDALIŠČNIKOM BOGLONAJ ZA POLDRUGO URO SMEHA

Kdo se v tem norem času sploh more še smejeti?

Inflacija nas bo povozila. Milosevičevstvo nas bo pokosilo. JLA meri na nas s tanki in topovi. Vzhodni Nemci se selijo v Zahodno Nemčijo. otroci v Afriki umirajo od lakote. Tibetanci po božje časte nobelovca dalaj-lamo. Američani se v mnogicah zgrinjajo v L'Anse ob Lake Superior in se v dolgih molitvah priporočajo svetniškemu Slovencu Frideriku Baragu. Anteu Markovič IMF noče dati miliardnega posojila, ki bi z njim mogoče lahko rešil Jugoslavijo iz razsula.

Čemu bi se človek mogel nasmehniti? Nasmejati? Nasmejati, ki na Kosovu ubijajo Albance?

Jeseniskim gledališčnikom pa se je v nedeljo, 5. novembra 1989, vendarle posrečilo, da so nas z Nušičeve Sumljive osebo spravili ne le do pričušenega hihitana, do glasnega smeha, ampak v pravici krohot.

Dovške dvorane res nismo napolnili. Ljudje so se žal dobre,

tev otrok iz mesta v Cerkle. Banovina pa je že Kranj določila Trebnje na Dolenskem.

prostim oblikovanjem cen. Ta kritika velja za vse gospodarske in negospodarske dejavnosti. Poslov se tekmuje, kdo bo cene bolj navil. Ustaljeno jugoslovansko pravilo je, malo delati in dobro zaslužiti. Na Zahodu zelo realno karakterizirajo našo produktivnost.

Naša delovna storilnost in ekonomičnost poslovanja torej tečeta naprej po starih, že dobro utrjenih kolesnicah. Za potrošnike je najbolj vidno trošenje dejanja za reklamo, zlasti tisto, ki jo predvaja RTV. Marsikatera reklama kupca bolj odbija kot privlači. Za veliko potrošnikov reklama nima posebne koristi, kar denar zlahka porabijo za nujne življenske potrebušnice. Tudi RTV in časopisi bi lahko omejevali razne stroške. Gledate obseg sporedov RTV in predvajanje pozno v noč se preveč ravnamo po bogatih zahodnih državah. Časopisov imamo glede na število Slovencev veliko preveč in dnevniki so po svojem obsegu preobširni. Manj časopisov bi povečalo število naročnikov istih in s tem pocenilo naročino. Nekateri članki se brez potrebe vlečajo kot povest o steklem polzu in jari kači; glede na vsebino bi jih brez škode lahko skrajšali za polovico. Z zmanjšanjem obsega lista rešuje svoje finančne težave Primorski dnevnik. Pred kratkim smo slišali, da za RTV visoka naročnina ni pomembna postavka v prihodkih, kar naročnike postavlja pred alternativno vprašanje: ali gre za ogromne stroške, ali pa se naročnine veliko izgubi... Pogosta menjava inkasantov je tudi dokaz, da ljudje hočajo za razmeroma malo dela veliko zasluziti. Verjetno tudi niso redki primeri, da obračuni niso čisti, ko inkasant preneha s priložnostnim delom.

Če bomo hoteli zmanjšati inflacijo, se bomo moralni v marsičem prevzgojiti. Potrebna je temeljita prevzgoja našega mišljjenja in življenja. Obudit moramo delovno zavest (kar še posebej velja za južne republike) in postenost v poslovanju, ne pa še naprej brezvestno navijati cene. Brezobjirno pa moramo razkrivati politične saboterje, ki se jim kolca po zlatih starih časih, in ki svoji naivnosti menijo, da bi lahko v politiki in gospodarstvu še enkrat zapravili 20 miliard dolarjev. Teh demagogov zvezna vlada ne bi smela poslušati pri svojem nadaljnjem delu. Karel Bajd

NA TRŽNO GOSPODAR- STVO PREHAJAMO SAMO Z ZVIŠEVANJEM CEN

Znatno presežena od zvezne vlade predvidena letosnjaja inflacija dovolj zgovorno potruje, da je ostalo stanje naše delovne zavesti in poslovne morale nespremenjeno. Ob prehodu na tržno gospodarstvo samo zvišujemo cene, nicesar pa ne ukrenemo, da bi zmanjšali poslovne stroške. Verjetno niso redki, ki zdaj še bolj malomarno poslujejo, ko vedo, da stroške lahko pokrivajo s

GORENJSKI GLAS

NOVA MLEKARNA V ČIRČAH

Lokacije za novo mlekarno so bile različne. Prva v Naklem pri železniški postaji, druga pri Graiserjevem gostilni na Primskem in tretja na Pilarjevem travniku severno od vodovodnega stolpa proti Rupi. Končno so se odločili za Čirče. Gradnja je že v teku. Po projektu bo poleg stanovanjske hiše - mlekarski obrat, laboratorij in mlekarska šola. To bo največja in najmodernejsa mlekarna na Balkanu, najmodernejsa celo v srednji Evropi.

NAGOTA IN KRŠČANSKA DOSTOJNOST

V "Gorenjcu" je 2. septembra 1939 bilo objavljeno sledeče opozorilo:

Teslena nagota se pretirano goji in nesramno razkazuje. Zato EKK zahteva:

1. Strožjo cenzuro filmov
2. Nadzor nad izdajo kvarnonravnih spisov, knjig in slik
3. Moški in ženske naj se v kopališčih kopljajo ločeno po spolih ter v dostojnih kopaliških oblekah
4. Pohajanje v kopaliških oblekah izven kopališča se naj prepove
5. Obleke krščanske žene se ne smejo ravnati po modi, ki je preračunana na pohotnost, brez vsake sramežljivosti

- Leta 1940 -

EVAKUACIJA OTROK V VOJNI

Banska uprava je zahtevala, da ogrožene občine pripravijo načrte za evakuacijo otrok. V Kranju so prvotno načrtovali izseli-

tev otrok iz mesta v Cerkle. Banovina pa je že Kranj določila Trebnje na Dolenskem.

TEKSTILNA ŠOLA SE BO GRADILA

Načrti za novo tekstilno šolo so pripravljeni. Hipotekarna banka je odobrila kredit 7.500.000 din po 7% za 10 let. Anuitete bo plačevala Banovina. S pripravami za začetek gradnje je treba pohititi in v "Županovi" jami dokupiti od vrtnarije Ažman nekaj sveta.

HOTEL "JELEN" PRODAN

Od sedanjega lastnika Zabreta iz Bobovka je maja 1940 Gorenjska kmetijska zadruga Kranj odkupila hotel Jelen. Hotel se bo pretvoril v nekakšen "Kmečki dom" za celo Gorenjsko. To bo borba za nakup in prodajo kmetijskih pridelkov in predmetov za kmetijstvo. Hotel bo ukinjen, ostala bo le restavracija in hlevi.

TOVARNA JUGOBRUNA SE SELI V SRBIJO

Občina Jagodina v Srbiji nudi vse pogoje in vabljive ugodnosti, da sprejme celotno tovarno "Jugobruno" iz Kranja. Ustanovili so že posebno družbo za ta prevzem. Tovarna lahko spomladi 1941 prične v Jagodini s proizvodnjo. Tako je pisalo v Beograjskem časopisu "Vreme" v Kranju pa o tem ne vedo nič, vsaj na občini ne.

Ali domača obrt postaja že zgodovina?

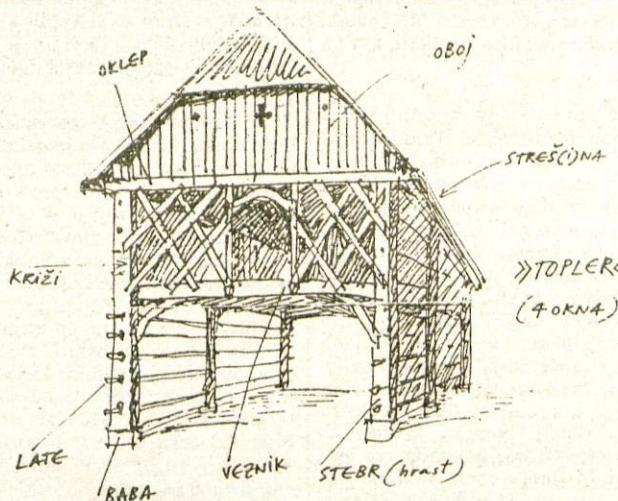
DEDIŠČINA TUDI ZA SODOBNI ČAS

"Etnologi, ki smo se do sedaj sorazmerno veliko ukvarjali z zgodovinskimi razvojem in tudi današnjim položajem obrtnih panog na Slovenskem, smo registrirali čez 130 zvrsti in panog. Ob teh so še ob koncu 2. svetovne vojne poznali samo v okviru t.i. suhe robe kar 18 panog ali delovnih opravil. Za mnoge od teh panog danes živijo zares zadnji izdelovalci, ki pomenijo tudi zadnje možne prenašalce znanja na mlajše generacije," piše dr. Janez Bogataj v svoji novi knjigi Domače obrti na Slovenskem. Knjiga je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije. Knjiga je bogato opremljena s fotografijami, nazornimi risbami, ne manjka pa tudi starih grafik.

Brez te knjige o domači obrti pri nas ne bi mogli niti v Evropi 92, je bilo sicer bolj v šali slišati na predstavitvi knjige na Homcu v gostilni Repešek. Je pa v tej šali tudi precej resnice, saj smo menda Slovenci eden redkih narodov v Evropi, ki doslej še nismo imeli celovito opisanega in z ilustracijami prikazanega dela narodnega gospodarstva - kar domača obrt vsekakor je. Iz teh oblik so številni evropski narodi gradili svojo sodobno pojavnost na področju oblikovanja - spomnimo se samo znamenitega skandinavskega, še posebej finskega oblikovanja. Seveda pa za kakovosten koli manjvrednostni občutek ni razloga - končno smo s svojimi domačimi obrtmi v preteklosti krepko tudi

ustvarjali tedanje evropsko gospodarstvo, posegali v tako imenovano delitev dela in podobno. Z ribniškimi leseni žlicami niso jedli samo Ribnčani, pač pa so ti mojstri domače obrti, kot bi jim danes rekli, z dovoljenjem cesarja Maksimiljana od 15. stoletja dalje svoje lesene umetnine nosili dalle naokoli v širni svet Evropa imenovan.

Kaj pa danes? Lesene žlice še izdelujejo v Ribnici in še kaj drugega tudi. Toda verjeli ali ne, v Sloveniji ni več nobene valkalcice za suknjo, iz katerega so nekdaj delali suknjice in drugo vrhno obleko. Ko so prav zdaj v Slovenskem etnografskem muzeju pripravljali razstavo o oblačilih v Valvasorjevem času, so morali suknjo

naročiti v domačih delavnicah na soščnjem Hrvaškem. Pri nas tega ni več, tudi orodja očitno ne, vse je ali propadlo ali pa končalo v zasebnih zbirkah. In taka je usoda še marsikaterje domače obrti pri nas. Žalostno pri tem pa je, da za nekatere obrti ne obstaja niti dokumentirano gradivo, ki bi v sliki, besedi, filmu ohranjal vse skupaj kot delček kulturne dediščine.

To kar so pri marsikateri obrti izpustile nekatere naše profesionalne kulturne institucije, zdaj nekako popravlja televizija. Prav danes, v torek, se začne serija dokumentarnih oddaj o slovenski domači obrti.

"Knjiga želi opozoriti na del bogastev, ki jih imamo, še zdaleč pa ne prinaša, vsega, kar premoremo, kar smo doslej spoznali na tem področju," pravi etnolog dr. Janez Bogataj. "Mnoge obrtnike panoge so v knjigi samo navedene, saj tudi raziskav zanje še ni bilo opravljenih. Ne bi smeli knjige razumeti kot izraz neke nostalgie za nečim, kar izginja; celo nasprotno - vzeti jo je treba kot izliv za naš sodobni čas. Domača obrt je namreč lahko tista sestavina, ki v naš čas prinaša kakovost. Naš čas pa, kot vedno, še vse preveč gradi na nekakovosti, na odtujenosti, na

betonu in podobnem. Vse te panoge, ki se na osnovi dediščine nadaljujejo v sodobnosti, sooblikujejo tudi našo sedanjo istovetnost; navdihovati bi nas morale v večji meri, spodbujati ustvarjalnost, inovacije. Sodobno inovatorstvo tudi pogosto raste iz rešitev, ki jih je zgodovina že preverila. Poznam visokogorsko kmetijo na Solčavskem, kjer imajo mlin na vodni pogon, drva žagajo s tem načinom, seno suše z vodno pomočjo..."

Da je naša domača obrt, se pravi tista, ki to v resnicu je, in ne vsakršna obrt, v preteklosti skusila na svojih plečih marsikaj, se ji gotovo še danes pozna. Če bi nam bilo do domače obrti, bi iznašli načine, kako jo spodbujati: vse preveč pa smo nanj gledali narobe - z romanizmom in nostalgijo na eni strani, po drugi strani pa je stiskana med nerazumne odloke komaj preživelih. V petdesetih letih so na primer veljale odredbe, ki so lončarje uvrščale v poseben razred za odmero davka kot izdelovalce cementnih izdelkov. Da še danes nismo kaj dosti naredili za ohranjanje domače obrti, je dokazov na vsakem koraku - že samo prenašanje tega bogatega znanja je včasih sila nespretno, brez načrtov in tudi brez kakšne iznajdljivosti.

Lea Mencinger

Naše razmišljjanje

SOMRAK VREDNOT

V odtujenem, betonskem svetu se zmaličijo vrednote, ki jih je človeško izkustvo oblikovalo v svoji zgodovini.

Nad grobišča so se od nekdaj znašali ljudje - oskruniti pomnike nad mestom, kjer se človek povrne v prah, je vedno pomenilo žalitev, poskus uničenja vrednot, za katere so pokojni živeli. Izraz tega vampirskega v človeku najdemo vedno v zgodovini do današnjih dni: partizanski pomniki v zamejstvu so to že nekajkrat skusili. Pa smo mislili, da so gaji, kjer počivajo znameniti, pomembni možje naroda varni pred te vrste skrunjenjem. Napad, beseda gotovo ni pretirana, na Prešernov nagrobnik, je to namišljeno varnost odpisnil. Nič, prav nič ni več sveto, niti mir mrtvega pesnika.

Toda prav to, da je bil na tak način moten mir prav tega našega pesnika, čigar Zdravljica je pred kratkim postala še bolj naša, daje temu nerazumno dejanju nekaj razumnosti. Logika malih vampirjev je sila enostavna - prizadeti simbol, ki za ta narod tudi danes pomeni toliko, da njegova pesem postane himna, vrednote, ki so temu pesnemu pomenile vse, tudi danes pomenijo vse. Kajti biti brez vrednot, je toliko kot biti kamen, kot votla stvar, žila brez soka, žlindra z izgorelo vsebino, naplavina na obalah, kjer pa življenje vsega tega vendar ne priznava.

L. M.

Jesenice bodo v znamenju kulture

PESTER PROGRAM ČUFARJEVIH DNI

Jesenice, 13. novembra - Prizadevni kulturni delavci in ustvarjalci že drugič pripravljajo Čufarjeve dneve na Jesenicah. Od profesionalne do amaterske kulture, okroglih miz in literarnih večerov do prodaje knjig Male Čufarjeve knjižnice.

V jeseniški občini so dnevi sredi novembra že po tradiciji posvečeni delavskemu pisatelju Tonetu Čufarju. Lani pa so se jeseniški kulturni delavci in ustvarjalci prvič odločili, da organizirajo Čufarjeve dneve, ki so trajali ves teden. Tako bo tudi letos, ko bodo v dneh od 14. novembra do 18. novembra pravili vrsto zanimivih kulturnih prireditvev, od likovne razstave, do okroglih miz, gledaliških predstav do svečane podebitve Čufarjevih plaket in diplomi.

Na tiskovni konferenci pred Čufarjevimi dnevi je predsednik organizacijskega odbora Srečko Mlinarič dejal:

»Pobudo za organizacijo Čufarjevih dni so dali delavci jeseniškega amaterskega gledališča. Lani so dobro uspeli, zato jih pripravljamo tudi letos. Želja vseh je, da se v dneh, posvečenih jeseniškemu pisatelju Tonetu Čufarju, srečajo kulturni ustvarjalci iz zamejstva in iz drugih slovenskih krajev, predstavijo svoje delo jeseniškemu občinstvu in se med seboj spoznavajo in pogovorijo.

Ne le, da bomo na oder pričivali kranjsko in Šentjakobsko gledališče, Loški oder in kul-

D. Sedej

NE, ČLOVEK NIMA PRAV

Režija: Vaska TROBEC

Igra uprizorili: otroška sekcija Lutk čez cesto

Za režiserja sporočilno zanimiva literarna predloga je - kot zgodovina - strah in upanje, kar daje možnosti izraza vseh notranjih poant. Predstava otroške sekcije Lutkovnega gledališča čez cesto je specifično ujetta v dualizem uvodne postavke; tekst motri problem fenomenologije duha narave skozi razvojne stadije: živali/narava - On - človek./ Narava je vidni duh /On/. Izhodišče je teološko: pojava čiste narave in svobodnih živali, katere gnoseološki izvor je On. Drug stadij je pojava človeka, ki si želi, da bo On/duh. Ker človek ne ve, da narava ni samo vidni duh, ampak da je tudi duh nevidna narava, tretji stadij doseže s samoučenjem. Prehod v končni stadij vzame igri pravico do zaključne predstave, saj ponovi drugi stadij. (Le človekova želja je v ponovitvi aphanijsko večja.) Realni konec je zgolj režijska odrešilna nit iz labirinta fenomenologije.

Poanto je uspelo režiserki dobro izlučiti in dati gledalu v vedenje, medtem ko je igra režijsko jasnost podrla (zmanjšala s slabimi odigranimi ključnimi scenami; npr. dialog dinozavra s človekom) in s slabim izrabom možnosti potenciranja ekrana kot optično-manipulativnega sredstva.

Optika ekrana bi lahko, ob dodatku temnega ozadja, ustvarila kontrast; temno ozadje bi s svetlim ekranom zmanjšalo polje pogleda in znotraj njega polje vidjenja, ker bi optično povečevanje - zmanjševanje figur na ekranu ujelo gledalca v učinek trompe l'oeil /varalca očesa/. Gledalčev pogled bi se osredotočil na ekran /želja/, ki jo ekran - varalec očesa - varva, hoče videti, kaj je za / in ne bi opazil sočasnega dogajanja v trenutnih prehodih na sceni, le-ti pa bi dobili kontekstualno izraznost.

Tekstualno in režijsko je predstava zahtevna, s tem tudi izstopajoča iz klischejsko-pravljičnega konteksta, tako da bo služila kot prva dobra predstava za merilo poznejšim četrtkovim lutkovnim popoldnevom.

Tomaž Kukovica

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi 43 je na ogled razstava *Ljudskofrontna gibanje v Sloveniji 1936-1940*, ki jo je pripravil Muzej ljudske revolucije Celje. V Prešernovi hiši v okviru prireditve *Fotografski trikotnik* razstavlja koroški fotografi. V Stebrišči dvorani Mestne hiše je na ogled razstava *Slava vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja*. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava jugoslovanske pejsaže fotografije *Pokrajina 89*. V Mali galeriji razstavlja akad. slikar *Marko Tušek*.

JESENICE - Danes, v torek, ob 18. uri bo v Gledališču Tone Čufar svečana otvoritev Čufarjevih dnevov in literari večer ter koncert ženskega pevskega zbora Milko Škoberne. Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v gledališču predstava Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane - *Veter v vejah Sasafraša*. V četrtek, ob 10. uri bodo v gledališču Kieselsteinski potepuh iz Kranja nastopili z Villonovim *Velikim testamentom*. Iste dne ob 19. uri bo v gledališču KUD Zarja Trnovje - Celje zaigralo *Kralja Malcusa*. V Kulturnem domu v Dovjem pa bo v četrtek ob 19. uri nastopil Loški oder s predstavo *Hrup za odrom*. V razstavnem salonu Dolik je na ogled medklubska razstava fotografij *Clovek in jeklo*.

ŠKOFJA LOKA - V knjižnici I. Tavčarja bo danes ob 17. uri vodila uro pravljic Tinka Štukl. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v večeru ob diapozitivih Cene Avguštin predstavil neznano severno Nemčijo. V četrtek, ob 18. uri bo FKK predstavil *Jesenske motive*.

TRŽIČ - V galeriji Kurnikove hiše je na ogled razstava barvnih fotografij članov Foto kluba Tržič.

Jože Volarič

KIPARJENJE, PESMI IN AFORIZMI

Se ta teden bodo v Muzeju naivne umetnosti v Svetozarevu na ogled likovna dela, ki so jih za V. bienale jugoslovanske naive izbrali izmed del prejšnjega števila jugoslovenskih likovnih ustvarjalcev. Kranjančan Jože Volarič se na tem bienalu predstavlja s kovinsko plastiko Gubčeva lipa, za katero ga je strokovna žirija bienala nagradila s posebnim priznanjem.

Priznanje v Svetozarevu pa ni vaše edino priznanje, ki ste ga letos prejeli, mar ne?

Tako je naneslo, da se razmeroma veliko pojavljaj na razstavah drugod po Jugoslaviji in kot sedaj kaže, so moje kovinske skulpture dobro sprejete. Podobno je bilo tudi v Beogradu letos aprila, ko sem sodeloval na jubilejnem 25. Majskem srečanju ljubiteljskih likovnikov. Za skulpturo Oni so mi dodelili prav tako posebno priznanje."

S tem pa se letosna uspešna bera za vas še ni zaključila. Razstavljali ste tudi v Zagrebu.

"Tako je, to je bila razstava, ki jo je ob svoji 20-letnici obstajanja pripravila Grupa 69. V tem društvo so včlanjeni likovniki iz vse Jugoslavije, tudi iz Slovenije jih je zelo veliko. Na razstavi v počastitev jubileja so sodelovali tudi nekateri likovniki iz tujine. Meni so podelili Zlati čopič - posebno nagrado za umetniško in drugo delovanje. Priznanje sem prejel že drugič. Naj dodam, da ima enako priznanje tudi moja žena Zlata Volarič."

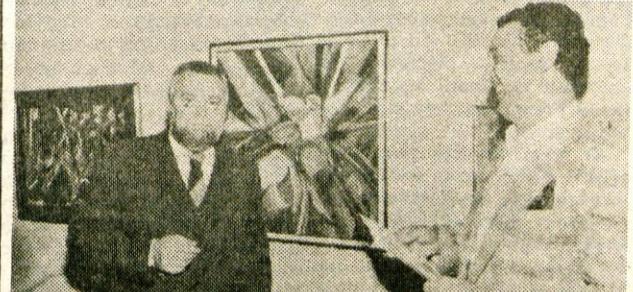
Razen tega, da iz kovine v varjenjem ustvarjate kipe, se ukvarjate tudi s pisanjem pesmi, aforizmov in še česa.

"Veliko se ukvarjam z aforizmi. Leta 1982 je izšla knjižica aforizmov, novi pa nastajajo še naprej. Zdaj so izšle štiri nove knjižice v samozaložbi; to pa je prvi del iz ciklusa, ki naj bi imel obseg 24 knjižic. Če bo po sreči, bo morda izbor vseh teh aforizmov enkrat izsel tudi v knjigi."

Je zbirka pesmi že izšla?

"Pred tremi leti so izšli Paberki, zbirka, ki ji je v svet pomagala Iskra. Pri mariborski založbi Obzorja pa čaka na objavo zbirka Izpoved. Nekaj pesmi je bilo objavljenih v literarnih nočturnih na ljubljanskem radiu. Pišem pa tudi pesmi za otroke. Nastalo jih je že za celo zbirko z naslovom Mehurčki."

L. M.

ŠKOFJA LOKA - V avli Osnovne šole Cvetka Golar v Frankovem naselju se te dni na prvi samostojni slikarski razstavi predstavlja Janez Justin iz Škofje Loke. "V tihozitjih z rožami v najnovnejših slikah," piše Andrej Pavlovec, "je slikarjeva preokupacija postala barva in manj verna odslikava predmetne resničnosti. Posrečeno se je izognil tisti vrsti slikanja, ki mu privemo tudi razgledničarstvo in se preusmeril v barvno raziskavo materije..." - Foto: Gorazd Šinik

Filmsko gledališče

UPANJE IN SLAVA

Se spominjate Bergmanovega filma Fani in Aleksander? Z njim znameniti režiser ustvarja vizijo življenja s spominjanjem na svoja otroška leta. Podoben pristop - avtobiografski - si je izbral tudi angleški režiser John Boorman; le, da je filmsko zgodbo postavil v Anglijo v čas druge svetovne vojne, v čas bombardiranj in vseh drugih vojnih grozot. Toda filmskemu junaku, dečku Billu, se vojna kaže drugače - kot velika in enkratna zabava. Za režiserja je to priložnost za film, s katerim se konča sentimentalna vizija Anglike v vojnem času. Boorman je režiral tudi filme Point black, Dvoboja na Pacifiku, Odrošitev, Excalibur - meč kralja Arthurja, za film Leo poslednji pa je leta 1970 v Cannesu prejel nagrado za režijo.

D. D.

ureja LEA MENCINGER

Ob dnevu carinske službe

Carina je tudi obraz države

Kranj, novembra - Carina in prijateljstvo sta dva pojma, pravi Slavko Mulej, šef carinske izpostave v Kranju, ki se pripravlja na upokojitev po iztekačem se 42. letu službovanja v carinski službi. - Cariniki so bili pred vojno inteligentni in šolani ljudje in prvo generacijo, iz katere izhaja Slavko Mulej, v naši carinski službi so veliko naučili. - Če je carina bila in je obraz države, potem se ta obraz zadnje čase vse bolj spreminja in Slavko Mulej je vesel, da smo končno v potniškem prometu doživeli oprostitev carine do 100 dolarjev. Če bo sedanja vlada zdržala korak po tej poti, potem se bo carinska služba vendarle odresla vsega balasta oziroma administriranja in neke vrste servisa za druge. - Za carino je osem podatkov dovolj in to je prava pot v Evropo 92. - Carinska služba prav gotovo mora biti enotna, vendar bi organe oblasti veljalo prenesti na določena področja. - Cariniki doslej niso štrajkali, kar pa ne pomeni, da niso razočarani nad vrednotenjem njihovega dela.

Pravite, da ste imeli v carinski službi vedno neke vrste srečo ali pa nesrečo. Zakaj?

"Sem iz generacije mladincov-Skojevcov, ki je bila 1948. leta odrejena za carinsko službo in ki je februarski začetek šolanja že oktobra prekinila zaradi Informbiroja. Sicer pa je bilo moje prvo srečanje s carinsko službo že 1936. leta na Ljubljenu, ker je bil oče takrat lovopaznik pri grofu Bornu, jaz pa sem nosil vodo na rampo med počitnicami, za pregrete avtomobile. Službo sem začel na Jesenicah 1948. leta, jo po vojaščini nadaljeval 1952. leta v Dravogradu kot upravnik carinarnice, pa potem spet na Jesenicah, v Novi Gorici, Djevdjelji in spet na Jesenicah ter nazadnje v Kranju. Sreča ali nesreča pravim zato, ker sem povsod pravzaprav nekaj začenjal. V Dravogradu je bilo to spremeljanje koriščenih potniških v tovornih vlakov. V Novi Gorici smo odpirali maloobmejni promet, v Djevdjelji carinsko cono v Solunu in na Jesenicah na začetku šestdesetih let smo začeli s poskusno samoupravo v carinski službi (poleg Bitole in Beograda). Samoupravljanje je bilo takrat za mladega državnega uslužbenca nekaj čudovitega, dokler niso ljudje potem ugotovili, da se s kupčkanjem, preglasovanjem da stvari minirati. To je povzročilo šepanje discipline in enotnosti in zaradi sestankov, razgovorov... je trpela strokovnost v službi."

Ko ste 1. avgusta 1966. leta prišli v Kranj, ste se z bogatimi izkušnjami in znanjem lotili organizacije in začeli uvajati nekakšna zlata pravila v službi.

"Že na samem začetku je bilo naše izhodišče, da moramo biti servis gospodarstva. V carinski službi me namreč najbolj moti, če nas nekdo, ko izpolni vse obveznosti iz postopka, nekaj prosi. V carinskem postopku nima nihče ničesar prosi, marveč lahko samo zahteva. V Kranju smo si razporedili delovni čas in imamo pregledne vsako uro. Z njimi začemo ob 8. in končamo ob 14. uri. Za dokumentacijo, ki je do 8. ure

vložena, je blago ob 11. uri očarjeno. Pri nas traja torej postopek tri ure, dovoljeno pa je 72 ur. Večji del poslov danes opravljamo v rednem delovnem času. Najpomembnejše pa je, da dobro sodelujemo z gospodarstvom v občini in izvenje. Imamo posebne sestanke o posameznih rešitvah in zato tudi kasneje, v postopkih ni težav. Takšen čas in red pa imajo tudi špediterji. Tako smo v Kranju dobro organizirali verigo: gospodarstvo-špediter-carinska služba. Kaj to pomeni, pa pove podatek, da smo med 40 carinarnicami in 200 carinskih izpostavami v Kranju po izvozu in uvozu na osmem do dvanajstem mestu in da se po dokumentih lahko primerjamo s carinarnico Celje."

Pravite, da sta carina in prijateljstvo dva pojma. Imate zato toliko več sovražnikov?

"Ne bi rekel. Naši sovražniki so lahko le tisti, ki imajo nekaj za bregom. Res pa je, da velikokrat doživljamo kritiko zaradi birokratskih postopkov, čeprav nismo mi krivi zanje. Za carinsko službo je dovolj osem podatkov, vendor pa je seznam nekajkrat daljši zaradi "uslug", ki jih naša služba dela za druga področja in dejavnosti... Sicer pa, kar zadeva carino in prijateljstvo, resnično velja, da carinik ne sme in ne more imeti prijatelja. To je pač profesionalna deformacija zaradi enakosti v postopku. Dober uslužbenec je zato včasih lahko slab za podjetje in lahko se zgoditi, da carinik, ki ga drugi hvalijo, konča na "specializaciji". Skratka, v carinski službi mora biti postopek profesionalen in korekten do stranke in države."

Kako pa ste v carinski službi kos naši hiperprodukciji predpisovali?

"Hvala bogu smo zdaj v potniškem prometu doživel oprostitev carine do 100 dolarjev. Ta ukrep je carinskim uslužencem dal več kot državljanom. Zdaj se cariniki resnično lahko ukvarjajo s trgovino, obrnejo pozornost na tihotapstvo, mamil... Moti pa me, da se nismo uveljavili prostega kupovanja v free shopih, da bi na ta način vse devize ostale doma. Sicer pa so liberalnejši že tudi predpsi o uvozu. Končno ni več treba za vsako malenkost z avionom v Beograd. Še ugodnejše naj bi bilo, pričakujemo vsaj, po novem zakonu o blagovnem prometu. Velika sprememba pa bo tudi novi carinski zakon, ko bo dajavate treba plačati na dan carinjenja. Za dobra podjetja to ne bo hudilo, za slaba pa prav gotovo udarec, saj blago ne bo moglo več ležati (neobdvaben) v carinskih skladiščih. Če pa se povrnet na hiperprodukcijo predpisov, mislim, da je velika zavora našega kvalitetnega dela, da mora carinik povprečno

eno uro na dan študirati predpise. Moramo se otresti administriranja in priti do enotnega obrazca za Evropo 92. Rekel sem že, da je osem podatkov za nas dovolj in računalništvo je treba vključiti v sistem."

Imate vtis, da se zdaj, ko odhajate v pokoj, v carinski službi kažejo "boljši" časi?

"Upam; vse pa bo odvisno od moči gospodarstva. Poglejte, kako vzorni, močni, strokovni, korektni sta carinski službi v Franciji, Nemčiji, ki sta nedvomno odraz gospodarske moči. Mislim, da smo na dobrati poti, čeprav še vedno sprejemamo predpise, ki "tepejo" gospodarstvo. Recimo, pri oprostitvi uvoza zaradi izvoza septembra letos še ni bilo dajatev, danes znašajo te že 6 odstotkov na vrednost uvoza. V naši službi to tako občutimo in smo tarcia nejevolje ter kritike, čeprav nismo nič krivi..."

Kakšna naj bi bila po vašem mnenju carinska služba v prihodnje, da bi zadovoljili pogoje Evrope 92?

"Mislim, da mora biti v federalnem sistemu enotna. Vendor pa bi organizacijo in organe oblasti moralni prenesti na določena področja. Banovine so na primer v stari Jugoslaviji poznale carinske inšpektrate. Mislim, da bi se v naši službi moralni predvsem približati gospodarstvu in biti resnično njen servis."

Ob najrazličnejših štrajkih pri nas, cariniki niste imeli štrajkov. Bili pa ste že precej nezadovoljni?

"Nezadovoljni smo bili zaradi nagrajevanja v primerjavi z ostalimi službami. Štrajkali nismo, lahko pa si predstavljate, kako bi bilo, če bi, tudi na način, kot to počno na primer cariniki v sosednji Italiji. Res pa je, da smo še vedno nekako razočarani, ker recimo nismo enakovredni uslužencem v sekretariatu za notranje zadeve, ki imajo na primer beneficirano delovno dobo in zadnje obračunsko leto pred upokojitvijo obračunsko osnovo za pokojnino."

In kakšna pokojnina vas torej čaka zdaj?

"Izračunali so mi po podatkih 5. oktobra letos, da bi bila moja pokojnina 6.273.751,79 dinarja (za 42 let dela v carinski službi - op.p.). Mislim, da smo krivični; pa ne zaradi men. Želim si takšno pokojnino, da ne bi bil v breme nikomur. In ne morem reči, da sem razočaran nad to družbo, državo, bolj morda nad minulim delom in nad svojo odločitvijo, da sem si pač izbral ta poklic. Moram pa priznati, da sem vedno imel in imam še vedno to službo zelo rad. Je pa tako, da tisti, ki odloča, pa naj bo v tej ali drugi službi, ima največkrat preveč in zato pa ne ve, kaj in koliko je malo. Sicer pa se bom po upokojitvi lahko predal konjičkarstvu oziroma največkrat ročnim delom v delavnicu, ki jo imam v bloku na Jesenicah. Mislim pa tudi, da ne bom mogel kar tako iz kože in bi rad svoje znanje prenesel na računalniško obdelavo."

Kaj pa menite o pluralizmu?
"Če hočemo biti razvito gospodarstvo, moramo imeti čim več mišljenj, ki pa ne smejti biti monopolni dolgoletnih, marveč izbor najboljših in od kogarkoli... Nekako težko pa mi je, da so moje rdečo zvezdo zdaj nadili rumeno..."

A. Žalar

Zaradi razvoja nove tehnologije in novih izdelkov vabimo k sodelovanju več pripravnikov z najmanj srednjo izobrazbo ustrezne smeri za usposabljanje na delih in nalagah:

- administrativno komercialna dela
- dela na obdelovalnih strojih (klasične in digitalne stružnice, rezkalni stroji)
- za dela v konstrukciji

MERCATOR-KMETIJSKO ŽIVLJSKI KOMBINAT GORENJSKE
K. KRNI
TOZD KMETIJSTVO, MEKARNA TOVARNA OLAJ, OLJARICA, AGROMEHANIKA
KOMERCIJALNI SERVIS, MESOIZDELKI, KLANČICA JESENICA, TOK RADOVLIČA
84001 KRAJN, c. JLA 2, p. p. 29 - TELEX 37744 KRN - BRZOJAV KŽK KRAJN

55 milijonov za družino v Laškem

V Trbojah so odprtih src za soljudi

Trboje, novembra - Poletno neurje je družini Zupanc z Brez nad Laškim ogrozilo dom. Hišo je deloma zasul plaz, vanjo pa je vdrla tudi deroča voda. Starši so bili ta čas zdoma - oče je gasil požar, mati je bila pri župnikovem pogrebu - zato je 12-letni sin Janez razsodno vzel stvar v roke. Rešil je mlajši sestrič iz poplavljene hiše, nato pa razkopal prag, da je voda drla iz nje. Po neurju in hiši, ki bi se lahko vsak trenutek podrla, niso mogli več prebivati. Nekaj sto metrov stran so si kupili zemljo in začeli zbirati denar za nov dom. Veliko dobrih ljudi jim je pri tem pomagalo, med drugim so v svoji stiski sveženj denarja dobili tudi od vaščanov Trboj in Žerjavke.

V Trbojah imajo za stisko ljudi tenak posluh. Ko je nekoč vaščanu v Mošah razneslo plinsko bombo, so pri Rdečem križu zbrali denar zanj. Prav tako so pomagali pogorelim v vasi, pred tremi leti pa so z enako akcijo kot tokrat za Laško zbrali denar tudi za Pomurje.

"Dva vaščana sta po avgustovskem neurju prišla k meni ponuditi denar za ljudi, ki jim je povodenj ogrozila domove," se predsednik krajevnega odbora Rdečega križa v Trbojah

potreblja pomoči. Prek kratkim smo jo obiskali in ji nesli sveženj denarja in nekaj oblačil.«

»Zupančevi z Brez začasno žive v župnišču, v vasi pa že raste nova hiša, ki so se je pridnih rok lotili takoj po ujmi. Našli smo jih na gradbišču in se prepričali, da smo denar namenili pravi družini. Tudi tamkajšnji župnik je potrdil, da so Zupančevi najbolj potrebeni pomoči in da jo bodo znali tudi

Franc Pogačar spominja začetka letosnje akcije. »Svetoval sem jima, naj sama pošljeta denar. Njun zgled pa me je spodbudil k organiziranemu zbiranju za ogrožene. Odborniki smo šli od vrat do vrat in ljudi spodbujali, naj darujejo za soljudi v stiski. Prav vsaka hiša se je izkazala. Zbrali smo 55 milijonov, več kot smo spočetka pričakovali. Nedeljski dnevnik nam je nato poiskal družino v laški občini, ki je bila najbolj

najbolje obrniti,« sta predsednik pričegnili odbornika Ivan Jenko in Janez Stare, ki sta bila z njim in s tajnikom Ivanom Kepicem pri ogroženi družini.

Dandanes je težko spraviti skupaj milijon in ga darovati, zato gre Trbojem tem večja zahvala, da so bili odprtih rok za ogrožene. Ta in pretekle akcije so dokaz, da tamkajšnji ljudje gojijo sočutje do tistih, ki so v stiski. Še en dokaz pa smo odkrili v verskem listu Ognjišče, ki objavlja »milijon-

narje dobre,« se pravi tiste, ki so darovali za revne otroke in invalidne. V Trboju je 60 milijonarjev dobre.

Čeprav odborniki Rdečega križa vse zasluge pripisujejo razumevajočim vaščanom, pa gre tudi njim povaha, saj ljudje sami od sebe prav gotovo ne bi darovali toliko denarja. Odborniki pa so jih znali pritegniti in jim zbuditi sočutje pa tudi zagotovilo, da bo denar prišel v prave roke. Kaže, da možje od Rdečega križa uživajo pri domačinih zaupanje in ugled, najbrž zato, ker so v vseh akcijah prvi zgled, kaj je treba ravnavati. Vsi naši sobesedniki so tudi krvodajalci (Stare 26-kratni, Jenko 31-kratni, Pogačar 14-kratni), zato jih tudi za darovanje krvi in kar je še podobnih akcij Rdečega križa, ni težko prepričati sovaščanov. O njihovi uspešnosti pa ne priča le zaupanje ljudi, temveč tudi številna priznanja odboru, ki skupaj dela skoraj desetletje.

»Na koncu zapisište iskrena hvala vaščanom Trboj in Žerjavke za denarno pomoč, tako v imenu družine Zupanc, kot v imenu krajevnega odbora RK,« so nam še naročili, preden so se lotili načrtovanja noveih nalog.

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

Prostovoljni prispevek za inkubator

Ivan Kramberger podaril 10 starih milijard

Jesenice, 13. novembra - Medicinska oprema v jeseniški bolnišnici je popolnoma dotrajana, tudi na porodniškem oddelku. Znani dobrotnik Ivan Kramberger je začel akcijo za nakup inkubatorja na porodniškem oddelku jeseniške bolnišnice.

Po svetu v sodobni medicini velja, da se morajo medicinske aparature ne glede na njihovo iztrošenost zamenjati vsakih pet let. Pri nas seveda še zdaleč ni tako, saj ima samo jeseniška bolnišnica kar 90 odstotkov vse medicinske opreme, ki je tako zastarela, da bi jo moral takoj zamenjati. A žal ni denarja, niti za najnajnješo opremo.

Zato so v jeseniški bolnišnici veseli vsakega dobrovoljnega prispevka. Občani jeseniške in radovljiske občine namesto nakupa rož in cvetja za grobove pokojnih redno pošiljajo denar na žiro račun bolnišnice. A aparature so izredno dragne. Še posebej so bili prizadeti na porodniškem oddelku bolnišnice, saj je dokončno odpovedal drugi inkubator za novorojenčke. Vsako leto pa se na tem oddelku rodi okoli tisoč otrok, zato inkubator nujno potrebujejo. Sedanji, ki ga ne morejo več uporabljati, je bil v uporabi kar sedemnajst let; za novega pa bi danes morali odštetiti 40.000 nemških mark.

Ob 40-letnici jeseniške bolnišnice in na njene težave, predvsem na porodniškem oddelku, se je spomnil tudi znani slovenski dobrotnik Ivan Kramberger.

Ko je zvedel za problem, je začel zbirati denar, tako kot ga je za otroke zbiral že tolkokrat doslej. Zanj ni pomembno, za katere otroke: že v Nemčiji, kjer je delal, je zaslovel po svo-

Ivan Kramberger povsod vzbuja zanimanje (posnetek je iz Kranja). Pretekli teden je prinesel polno torbo denarja v jeseniško bolnišnico. Foto: F. Perdan

pa je bilo za inkubator okoli 10 starih milijard dinarjev.

Kaj bomo kuhali ta teden

Pogostokrat slišiš gospodinjo vzdihniti: "Ko bi človek vsaj vedel kaj kuhati!" To ni zato, ker bi bile slabe kuharice ali slabe gospodinje. Sploh ne. Preprosto se izčrpano v idejah.

Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina

Pa poglejmo, kaj bomo kuhali ta teden.

Ponedeljek:	segedin golaž, sadna rezina.
Torek:	piščančeva ragu juha, carski praženec.
Sreda:	goveja juha z rezanci, svinjska zarebrnica v omaki, krompirjevi ocvrtki, radič v solati.
Četrtek:	pašta fižol, palačinke.
Petak:	zelenjavna juha, sojine polpete, krompirjeva solata.
Sobota:	krompirjeva musaka, jogurt ali miksano sadje.
Nedelja:	porova juha z jajcem, polpeti v omaki, pire krompir, zelje s fižolom.

Krompirjeva musaka

Za 4 osebe potrebujemo 40 dag mletega mesa, 5 dag slanine, 1 kg krompirja, 2 manji čebuli, baziliko, maščobo, sol, poper, 4 žlice kisile smetane, 1 jajce.

Cel krompir skuhamo in olupljenega narežemo na kolobarje. Na maščobi preprazimo slanino, narezano na kockice in seseljano čebulo ter dodamo mleto meso, preprazimo, solimo, popramo in na koncu dodamo baziliko.

Na kolobarje narezani krompir in praženo meso zložimo v pomaščen pekač.

Kislo smetano in eno jajce zmešamo in prelijemo musako.

Pečemo pri temperaturi 180 stopinj C 20 minut.

V Tržiču nagrajeni spis

O vlaku prijateljstva

Uroš Lampič - Foto: D. D.

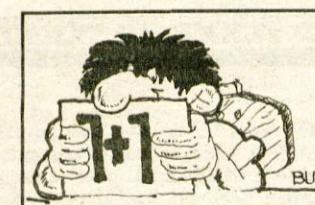
Sedem na vlaku. Nasproti mi beže drogovci in vlak neumorno udarja svoj večni takt. Ta vlak ni navaden vlak, to je vlak bratstva. Zamislil sem. Pred 45 leti sem se peljal prav po tej progi. Zazrem se v preteklost, v leto 1942.

Decembrska noč. Vsi otroci smo že spali, le mati je še ostala pokonci. V umazana okna so se zaletavale snežinke, ki jih je mrzel veter nosil s seboj. Mati sedi v kuhinji za mizo, zgarane roke ji podpirajo utrujeno glavo, nekaj iščejo onkrat debele stene, na planem med visokimi smrekami. Hrepeni po tem, da bi zaledala partizana s puško v roki in titovko na glavi, ki veselih misli prihaja domov k družini. Tudi meni so misli večkrat uše k očetu, ki je pri partizanah. Kar naenkrat me prebudi iz sladkega sna močno zbijanje po vrath. Hitro zbudim še tri svoje mlajše brate in sestro. Slišim mater, ki hiti odpirat težka kmečka vrata. Otroci smo vedeli za mesta, kjer so bile deske v vrath malo razmaknjene, tako da smo se kaj hitro znašli ob špranjah, ki so močno omejevale naše radoved-

ne poglede. "Prav gotovo so partizani!" zine Tinče, najmlajši. Težki črni škornji poohodijo očetovo sliko. Naše oči postanejo velike in s strahom pričakujemo, kaj bo. Nemci! V popačeni slovensčini vojak materi pove, naj pripravi popotnico in ostale stvari, saj čez pol ure odidemo v zbirno taborišče v Brestanico. Vsega tega nisem povsem razumel, saj je bilo to vse preveč za razum sedemletnika. Mati solznih oči prikima, stopi v sobo ter nas objokana objame. Spominjam se njenih tolažnih besed, polnih upanja o zmagi nad terorjem.

Vlak se je ustavil. Izmučeni smo se postavili na težke noge in v velikem naporom prišli k vratom. Ta so se odprla in blešeč si je napolnil na temo privajene oči. Na postaji so stali vojaki pa tudi skupina ljudi, ki so govorili nekakšen čuden jezik, ki ga nisem razumel. Ko smo stopili z vlaka, nas je ženska srednjih let prijateljsko ogovorila. To je bila prva pomoč v stiski, saj smo bili kot creda ovac brez pastirja, povrhu pa se nam ni niti sanjalo, kje smo. Mati je znala nekaj teh čudnih besed, zato nam je povedala, da smo v Srbiji in da nas je ženska povabila v svoj dom. Na poti od železniške postaje do hiše, ki je stala na vrhu hriba, nam je povedala, da je tudi njen mož pri partizanah. V tisti kamnitih hiši je živel prav toliko otrok kot nas. Sprva smo se še sramovali radovednih pogledov, nato pa smo prebili led in si najprej pomagali s kretnjami ter pantomimično razlagali svoje misli, vendar smo se otroci kaj kmalu priučili jezika. Mati je pomagala v hiši gospodinjiti, otroci pa na njivah. To je bil naš vskidan, ki je trajal vse do konca vojne, ko smo se poslovili s težkim srcem in si obljuhili, da se bomo obiskovali...

Uroš Lampič, 8. d r. OŠ Heroja Bratčiča Tržič

Moj najljubši predmet

Za mene je glasba vse. Jok, smeh, šepet vetra, potrkavanje dežja na steklo, rahlo padanje srežink. Največ pa je ritem glasbe. Ljubim ta predmet tudi v šoli, poslušam, izgovarjam, pojem. To me osrečuje. Kadar sem žalostna, me glasba nežno boža, kakor boža mati svojega otroka in mu pojde svojo melodijo. Glasba je povsed. Na travniku in v gozdu, na kmetiji in v topli domači hiši, a največ je je v šoli. To je šepet sošolk, kričanje po stopnicah in umirjena beseda učiteljice. To je glasba. In samo jaz vem, da je zame glasba to, kar občutim, da komaj čakam ure, ko nam bo učiteljica rekla tiho, tiho, glasno, glasno. Note se hodno prelivajo, v meni pa bo ostal še dolgo spomin.

Snežana Grgić, 6. b r. OŠ Prešernove brigade Železniki

PRAV JE, DA VEMO

Sladkor ni zdrav

Poraba sladkorja stalno narašča. Osebna potrošnja sladkorja v Jugoslaviji je bila leta 1952 8 kg letno, (22 g na dan), v letu 1983 pa že 34,5 kg letno na osebo, kar znaša 94,5 g na dan in za več kot 8-krat prekoračuje priporočeno dnevno količino. V teh količinah je vračunan samo sladkor, porabljen v gospodinjstvu. Zasvojenost s sladkorjem je škodljiva. V dejelah z visoko porabo sladkorja je tudi visok odstotek srčnih obolenj, diabetesa, hipoglikemije (še posebej v kombinaciji s kofeinom, nikotinom in alkoholom), zvišanega krvnega tlaka, zvišanega krvnega holesterola in maščob v krvi, debelosti, zobne gnilobe. Prevelike količine sladkorja tudi zmanjšajo izločanje urina, pospešujejo tvorbo žolčnih kamnov. Sladkor povzroča srčna obolenja in diabetes verjetno zato, ker poruši hormonalno ravnotežje v krvi.

Kaj lahko sami storimo, da se izognemo sladkornim nevernostim?

1. Zmanjšamo uporabo sladkorja v vseh oblikah na priporočeno dnevno količino 10 gramov (1 žlica dnevno).

2. Če kakšen dan pojemo veliko sladkarj, je priporočljivo, da en teden ne uživamo nobenega sladkorja.

3. Sladkor nadomestimo z medom, tega pa ne segrevamo preko 40 stopinj. Menijo, da bi ta zamenjava lahko zmanjšala obolenost za sladkorno bolezni.

4. Namesto rafiniranega belega sladkorja raje uporabljamo kristale surovega kandi sladkorja, surov nerafiniran sladkor in melaso, ki vsebujejo vse minerale in vitamine potrebne za svojo lastno presnovo. Melasa iz pesinega sladkorja je slabšega okusa kot melasa iz trstnega sladkorja, vendar v anglo-ameriški kuhinji veliko uporabljajo obe vrsti. Rjavega nerafiniranega sladkorja in melase naše tovarne sladkorja ne prodajajo. Treba pa je vedeti, da svetlorjavi nerafinirani sladkor ni veliko boljši od rafiniranega.

5. Potrebno količino sladkorja dopolnjujemo s svežim in suhim sadjem ter z mlekom.

6. Veliko lahko storimo za prihodnost, če pravilno oblikujemo prehrambne navade otrok. Pri dojenčkih, ki niso dojeni, ampak zaličani, je treba začeti že pri steklenički - ne več kot 1 žlico sladkorja na dan, in to raje v obliki medu. Namesto bonbonov in podobnih slaščic otrokom raje zagotovimo sveže in suho sadje.

7. Nadomeščanje sladkorja z umetnimi sladili je vprašljivo. Umetna sladila niso sladkorji, skozi prebavila gredo nespremenjena. Uporabljamo jih le, da dosežemo sladki okus. Vendar pa je slišati vrsto nasprotjujočih si mnenj zdravnikov o umetnih sladilih. Kdor se hoče hraniti kar najbolj naravno, naj se jim raje odpove.

8. Izogibajmo se umetnih pijač, ki vsebujejo veliko saharoze. 9. Visoke temperature utegnijo povečati škodljivost sladkorja, zato se izogibajmo karamela. Karamel dobimo tako, da segregavamo sladkor, ki se pri 180 stopinjah stopi in poravi.

Nov kotiček v stanovanju

Naredimo otroško sobo prijaznejšo

Imate prazen kot v otroški sobi, pa ne veste, kako bi ga zapolnili. Ponujamo vam idejo s polico za knjige in z blazinami pod njo. Vzamete 4 kose penaste gume 80 x 80 x 20 cm in jih oblečete v različno blago, drobno vzorčasto in črasto. Barve so v našem primeru nežne sončno rumene in svetlo modre. Da bo kot prijaznejši, oblepiamo z blagom tudi stene. V našem primeru je blago na steni rumeno z modrimi črtami. Lahko pa je tudi drobno vzorčasto. In da bo vse v "stilu" naj bodo v enakem blagu, kot bodo oblečene stene, tudi roloji na oknu. Blazine povečemo skupaj s trakovimi, ki jih vijemo na vogalih. Ce bomo imeli kdaj gost, mu bomo prav iz teh blazin lahko pripravili kar udobno posteljo. Da bo kot udoben in mehak, namečimo na spodnje blazine še številne mehke blazine iz puh ali iz mehkih umetnih vlačen. Ta sobica ne bo le "mala

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Če izpadajo lasje

Nevšečnega prhljaja in izpadanja last se boste znebili s preprostim pripravkom - z ribjim oljem.

Ribje olje dobimo v lekarni. Do uporabe ga hranimo v zaprti steklenici na hladnem kraju. Za eno kuro ga potrebujemo 150 g.

Najbolje je, da se zdravljenja lasišča z ribjim oljem lotimo takrat, ko nekaj dni ne nameravamo zdoma. Vsak dan si lasne korene masiramo s konci prstov in veliko olja. Na glavi ga moramo pustiti vsaj eno uro, nato pa si lase dolgo umivajmo s toplo vodo in zeliščnim šamponom, dolgo si jih izpirajmo, dokler ne bodo pod prsti škrtali. Po pranju si glavo ovijmo v toplo brisačo.

ureja DANICA DOLENČ

MORDA NISTE VEDELI

Za najhujšo ladisko nesrečo velja na splošno potop prekoceanskega parnika Titanic. 14. aprila 1912 se je na svoji prvi vožnji v lov za "modri trak", za rekord v vožnji čez Atlantik, zaletel v ledeno goro in se potopil s 1517 ljudmi na krovu, preživelih pa je samo 675 potnikov.

Daleč strašnejši pa je bil konec nemške ladje Wilhelm Gustloff, natlačene z begunci iz nemških vzhodnih pokrajin. Potopila se je 18. februarja 1945 v Baltiškem morju nedaleč od mesta Stolpmuende. Smrt v valovih je našlo najmanj 4120 ljudi, nekateri viri pa govorijo kar o 5000 žrtvah.

Prijateljstvo v šoli - kaj je to?

Prijateljstvo je, da si pošten do sošolcev in jim pomagaš, če ne znajo. Ivana Mičurin

Prijateljstvo je, če kaj posodi drugemu. Damjana Buh

Prijatelj je tisti, ki te ne opravlja, ampak spoštuje. Tatjana Zorko

Prijatelji v šoli se imamo radi in se ne prepiramamo. Suzana Seničar

Prijateljstvo v šoli mi je v veliko čast. Izidor Miklavčič

Člani dopis. krožka OŠ Blaž Ostrovrh Škofja Loka

Doma moram pomagati

Zivim v Spodnjih Gorjah v bloku. Vsak dan hodim v šolo. Ko pride domov, se preoblečem in se lotim pisana naloge. Zelo hitim, da bi prej šla s prijatelji igrat odbojko.

Ko pride mamica domov, me zmeraj krega, ker imam obleko razmetano. Nažene me pospravljat. Vse moram do pikice natančno pospraviti, potem pa ji moram pomagati še pri kuhinjskih opravilih. V sobotah z mamico pospravljati celo stanovanje, posevava in pobriševa prah s polic, nato pa še pomijeva tla. Največkrat moram to delo opraviti jaz. Ko je stanovanje lepo urejeno, si odpocijem in gledam televizijo. Ko mi več zanimivega programa, se začmem učiti. Nekaj časa se učim, potem pa prem na dvorišče.

Ceprav imamo majhno stanovanje, se mi zdi še zmeraj veliko. To pa zato, ker zmeraj, ko kaj delam, ne pospravim za sabo in imam potem veliko dela. Morala se bom naučiti pospravljati, potem bom imela tudi več časa za hobije.

Izabela Korošec, 6. b r. OŠ Bratov Žvan Gorje

ureja HELENA JELOVČAN

Naši alpski smučarji pred novo sezono

Brez visokoletečih ciljev

Kranj, 11. novembra - Pred bližnjim začetkom tekmovanja v svetovnem pokalu naši alpski smučarji z zmernim optimizmom napoveduje razplet sezone. Kot reprezentanca ponovite zlatih časov našega alpskega smučanja na napovedujejo, so pa optimisti, predvsem glede ženskega dela reprezentance.

Reprezentantje, Grega Benedik, Tomaž Čižman, Sašo Robič, Robert Žan, Klemen Bergant, Gregor Grilc, Mateja Svet, Veronika Šarec, Katja Pušnik in Nataša Bokal so sedaj že v Združenih državah Amerike. Teden dni bodo vadili na snegu v Breckenridgeu v Coloradu, v bližini Vaila in s tem skušali nadoknaditi izpad zadnjega treninga na snegu zaradi slabega vremena. Prav takšni zadnji treningi pred začetkom sezone so izredno pomembni, na srečo pa se je enako godilo tudi drugim reprezentancam. Naši smučarji bodo ostali v Coloradu do začetka tekmovanja v Park Cityju v zvezni državi Utah. Tam bo 23. novembra veleslalom za moške, 24. novembra veleslalom za ženske, 25. novembra bo slalom za ženske, dan kasneje pa slalom za moške. Te tekme bodo v bistvu nadaljevanje letošnjega svetovnega pokala, ki se je že začel avgusta v Avstraliji in Argentini.

Za razmere v naši reprezentanci bi lahko izrekli oceno ugodno. Katja Pušnik celi bolezen, prav tako pa tudi Tomaž Čižman, ki je v novi sezoni edini od naših fantov prvakategorik, in Sašo Robič. Kakšne so napovedi za fantovski del moštva? Zmerne in realne. Največ lahko doseže Čižman, Robič se je popravil v superveleslalomu, dobre uvrstitve lahko dosega mladi Gregor Grilc, Benedik pa bi mogoče ob dobrih uvrstitvah na tekemah za svetovni pokal in dirkah za zboljšavo FIS točk uspela vrhnitev v prvo jakostno skupino med slalomisti. Dekleta so na boljšem. Imamo svetovno slalomsko prvakinja Matejo Svet, ob njej pa še Veroniko Šarec in Katja Pušnik, ki sta ob Mateji obe v prvi jakostni skupini. Zato lahko od deklet več pričakujemo kot od fantov, seveda če ne bodo nagajale poškodbe.

J. Košnjek

Sindikalne športne igre

Zmagi zdravstvu in LTH

Škofta Loka, 7. novembra - Na škofteloških sindikalnih igrah so preteklo nedeljo končali s tekmovanjem igralci namiznega tenisa. Tekmovanje v športni dvorani na Podnu sta organizirala ZTKO Škofta Loka in ŠD Kondor pod pokroviteljstvom občinskega sindikata. Med ženskami je zmagal Zdravstveni dom pred Centrom slih, Jelovico, Elektromotorji iz Železnikov, itd. Med moškimi pa LTH Orodjarna Livarna pred Elektromotorji, Termom, upravnimi organi, Tehnikom, itd. Letos prvič v Škofti Liki ne bo zaključno prireditve, na kateri bodo najboljšimi ekipam in posameznikom podelili pokale in priznanja, kar storijo sedaj po vsaki končani panogi. Športniki upajo, da je zaključna prireditve izpadla samo letos in da bo prihodnje leto ponovno organizirana.

J. Starman

Največ nogometnašev

Kranj, 8. novembra - Tudi letošnje 23. sindikalne igre kranjske občine kažejo, da je za nogomet največ zanimanja. Na tekmovanju v malem nogometu je sodelovalo 20 moštev, vsako od njih pa je odigralo najmanj dve tekmi. V finalu je Telekom premagal Kibernetiko I z 9 : 2. Sledijo Sava I, Planika, Ljubljanska banka, Kokra, Sava II, Exoterm, KŽK, Živila, itd.

V košarkarskem tekmovanju je zmagala Kibernetika I, drugi pa je bil presenetljivo KŽK, za njima pa so se uvrstili Sava, Kibernetika II, Iskra ERO in Temeljna banka Gorenjske.

V plavalnem tekmovanju je med moškimi tekmova 12 moštev, med ženskami pa dve. V posameznih kategorijah so zmagali Nataša Jerkovič (OŠ Šenčur), Berta Artiček (Sava), Nada Grozelj (Sava), Marko Potočnik (Telekom), Aleš Ropret (Zvezda), Zmago Malavašič (SO Kranj), Srečko Sajovic (Sava), Zdravko Potočnik (OŠ Šenčur), Miro Malavašič (SO Kranj), Andrej Artiček (Sava), Vojko Poderšček (Ikos) in Martin Kadivec (OŠ Šenčur). V štafeti so bili najboljši plavalci skupščine občine Kranj.

Končano je tudi kegljaško tekmovanje. Med posamezniki sta zmagala Milan Jereb iz Planike s 438 podprtimi keglji in Ema Zajc iz Save, ki je podrla 224 kegljev. Sicer pa je na kegljanju sodelovalo največ ekip: 26 moških in 11 ženskih. Med moškimi je zmagala Kibernetika pred Merkurjem in tretjo ekipo Kibernetike. Med ženskami je zmagala Sava pred Ibjem, Kokro, Golnikom, itd.

Atletika je najmlajša panoga na kranjskih sindikalnih igrah. Vendar se je pokazalo, da so tekme zanimive, začeli pa so beležiti tudi rekorde iger. Andreja Dremel (Zavod za socialno medicino in higieno) je pretekla 100 metrov v času 16,2, Dušan Bobič iz Telekoma je na tej progi tekel rekordnih 11,2, v daljnjo pa je skočil 6,45, Bojan Klančnik iz Iskre Delte pa je sunil kroglo 13,11 metra daleč, kar je tudi nov rekord iger. Telekom je bil ekipno najboljši pred Erom, osnovno šolo iz Šenčurja, itd.

Do konca so še štiri discipline, ki morajo biti končane do 22. decembra, ko bo slovesen zaključek iger.

M. Čadež

Na Kokriči smučarski sejem

Kokrica, 13. novembra - Smučarska sekcija Športnega društva na Kokriči prireja v soboto in nedeljo, 18. in 19. novembra, med 9. in 19. uro v Kulturnem domu na Kokriči tradicionalni sejem rabljene in nove smučarske opreme. Rabljeno opremo bodo sprejemali v varstvo in oceno v petek, 17. novembra, med 17. in 19. uro.

J. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Zapostavljeni blejski hokej

S šankom in krampon se ne da preživeti

Bled, 7. novembra - Čeprav so blejski hokejisti edini zvezni ligaši v radovaljški občini, se jim to pri gmotni pomoči ne pozna. Sponzorji od drugod imajo več razumevanja, blagajno pa so vsaj za silo napolnili hokejisti sami s prostovoljnimi delom za šankom na blejskih prireditvah in na udarniških akcijah.

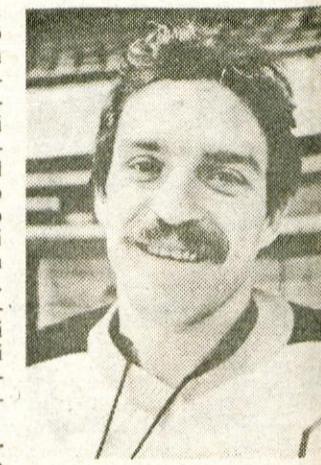
Brane Terglav, sekretar Hokejskodrsalnega kluba Bled, ki ima v svojem sestavu razen prvega moštva, ki igra v I. B zvezni ligi, še mladinsko moštvo ekipo, ob zagrebških moštvi, Celju, Jesenicah II in Triglavu iz Kranja tudi Bled. Lani smo imeli smolo. Prvi vratar se je poškodoval, letos pa te bojazni ni, saj imamo tri. Z Jesenic je prišel Peter Klemenc, ki je še lani igral za prvo moštvo Jesenic, in pri nas igra in trenira člansko in mladinsko moštvo.

Brane Terglav

"Prva B zvezna liga je močna, večina klubov se je okreplila, tudi z igralci iz tujine, zato je v igri za zmagovalca več ekip, ob zagrebških moštvi, Celju, Jesenicah II in Triglavu iz Kranja tudi Bled. Lani smo imeli smolo. Prvi vratar se je poškodoval, letos pa te bojazni ni, saj imamo tri. Z Jesenic je prišel Peter Klemenc, ki je še lani igral za prvo moštvo Jesenic, in pri nas igra in trenira člansko in mladinsko moštvo.

Iz Vojvodine se je vrnil Alagič, z Jesenic pa smo dobili še Borseta, Kurbosa in Jaklja. Borba za vrh je realna, vadiли smo na Jesenicah, ker doma zaradi kanske dobave kompresorja nismo mogli usposobiti ledu že avgusta, odigrali pa smo tudi štiri tekme za trening. Klub pa je na robu preživetja. Za delovanje vseh klubskih selekcij bi rabili 80.000 zahodnonemških mark, imamo tretjino in še lep del tega smo zaslužili sami z gostinskimi storitvami na Blejski noči, Alpskem večeru in ocjeti ter prostovoljnimi gradbenimi delom. Izdatneje nam pomaga še HTP Bled, Spedor iz Žabnice in nekatere avstrijske, predvsem zavarovalniške firme. Podpore od radovaljške ZTKO

Peter Klemenc

skoraj ni. Doslej smo prejeli dve stari milijardi, čeprav smo klub, ki tekmuje v najvišjem rangu tekmovanja od radovaljških klubov. Trenerja Klemencia in Francija Žbontarja, ki skrbi za šolo in pionirje, plačujemo samo in sedaj terjamod od ZTKO, da nam plača uporabo ledu in enega trenerja. Edino srečo imamo, da smo zadnji dve leti kupili novo opremo in nas vsaj to sedaj ne bremeni. Računamo na boljše čase, posebej sedaj, ko bomo sposobni drugo leto že poleti usposobiti led in bo ledena plošča zanimiva ne le za hokejske, ampak tudi turistične namene."

Peter Klemenc, 33-letni jesenški hokejist, na Bledu začenja trenerško kariero.

"Po 24 letih aktivnega igralnega hokeja, od tega od leta 1974 do lanske sezone v prvem moštву Jesenic, me je izvaloval trenerstvo in Bled mi je ponudil to priložnost. Tudi moja služba ter aktivni hokej nista bila več združljiva, končno pa moramo starejši prepustiti mestu mlajšim in jim omogočiti priložnost za napredovanje. Kaj je moj cilj na Bledu. Vpeljati red in disciplino na treningu ter privzgojiti odnos do hokeja. Če se nekdo zanj odloči, ga mora imeti rad in se zanj tuji trdovati. Blejske ekipe do letos nisem poznal, vendar so dim, da smo z okrepitvami močni, čeprav je liga izenačena veliko bolj kot prva, moštva se ne pozna in v tej izenačenosti je lahko vsak spodrljaj usoden. Izkušenost bom kombiniral z mladostjo in pri slednji omenjam posebne talente Horvata, Knifica, Poklukarja, Valanta in Bončinca. Vsi so domačini in na domačih kaže graditi prihodnost. Na vsaki tekmi bomo igrali na zmago, čeprav smo v primerjavi z nekaterimi tekmeči na slabšem. Jeseničani imajo recimo že 70 treningov na ledu, mi pa 10 in smo v primerjavi z njimi na začetku. Z mladinci pa je še slabše. Drugje že dolgo vadijo, Blejci pa so še danes prvič skupaj. Vendar kaže biti optimist."

J. Košnjek, slik F. Perdan

Kegljanje

Špik in Košir zmagovalca

Tržič, 7. novembra - Kegljaški klub Ljubelj je organiziral posamično moško in žensko prvenstvo Tržiča v kegljanju, ki je potekalo prek celega leta, na njem pa je sodelovalo nad 150 tekmovalk in tekmovalcev. Med ženskami je favoritinja Nataša Nepužlan v finalu postupila in bila tretja, zmagala pa je Marjeta Špik, Mojca Sedminšek pa je s šestega skočila na drugo mesto. Med moškimi je v pričakovanem dvoboru Franca Nunarja in Jožeta Koširja zmagal slednji, dobro pa so v finalu igrali Štefan Ahačič in mlada Oto Keršič in Jože Pogačnik.

Vrstni red - ženske: 1. Marjeta Špik 1069, 2. Mojca Sedminšek 1061, 3. Nataša Nepužlan 1052, itd.; moški: 1. Jože Košir 3382, 2. Franc Nunar 3327, 3. Milan Slatnar 3260, itd.

J. Kikel

Jeseničanom tudi tretji derbi

Jesenice, 11. novembra - Tudi v tretjem slovenskem derbiju I. zvezne hokejske lige med Olimpijo in Jesenicami so bili prepirčljivo boljši Jeseničani. Z zadetki Ščapa, Tišlerja, Razingerja in Smoleja so pred okrog 500 gledalci v odlični igri premagali Olimpijo s 5 : 2. Derbi je bil športen, brez izgredov, takoj na ledu kot na tribinah.

Po 11 količ vodi Medveščak Gortan iz Zagreba z 19 točkami, kolikor jih imajo tudi Jeseničani na drugem mestu. Tretja je Olimpija, ki za Zagrebčani in Jeseničani že zaostaja za 6 točk.

Danes, 14. novembra, bo na sporednu novo kolo. V Zagrebu bo veliki derbi med Medveščakom in Jesenicami. Zmehnjava po jugoslovansko pa je v I. B zvezni ligi, kjer z Gorenjske igrajo Bled, Jesenice II in Triglav. Ker tekmovalna komisija, njen sedež je v Zagrebu, ni pravočasno obvestila klubov o razporedu tekem, prav tako pa povsod še ni ledu oziroma je zaseden s prvoligaškimi ekipami, je večina srečanj odpadla.

J. K.

Prvi svetovni pokal v kegljanju

Boris Urbanc tretji

Kranj, 13. novembra - Da bi popestrili kegljaška tekmovanja, je Mednarodna kegljaška zveza na pobudo Avgusta Likovnika uvedla svetovni pokal v kegljanju. Prva tekma je bila v Steyeru pri Gradcu, jugoslovanski kegljači pa so dokazali, da so v vrhu svetovnega kegljanja. Med ženskami je prepirčljivo zmagala Antonija Škaraf, članica Slovenijaceste Tehnika iz Ljubljane, med moškimi pa je zmagal trenutno najboljši kegljač sveta Csany iz Madžarske. Drugi je bil Jugoslovjan Fučkar, član Medveščaka Infosistema iz Zagreba, tretji pa je bil svetovni prvak Boris Urbanc iz Kranja, ki ni tekmoval povsem zdrav.

J. K.

Nogomet

Naklo jesenski prvak

Naklo, 13. novembra - Razplet tekmovanja v območni slovenski nogometni ligi zahod, kjer z Gorenjske igrajo Naklo, Triglav, Jesenice in Britof, je bil presenetljiv. Naklo je v zadnjem kolu premagalo doma Bilje z 2 : 0 in osvojilo prvo mesto v jesenskem delu tekmovanja. Ostali izidi: Jesenice : Britof 1 : 0 in Triglav : Jadran Lama 1 : 0. Naklo je na prvem mestu s 17 točkami, Svoboda in Primorje jih imata po 16, Jadran Lama 15, Jesenice so devete z 8 točkami, Triglav deseti s 6 točkami, Britof pa 11. s 6 točkami.

Končano je tudi tekmovanje v gorenjskih nogometnih ligah. D. Jošt

Ligaški izidi

KOŠARKA - V republiški moški ligi je kranjski Triglav doma na Planini premagal Iskro Delto Ježico s 97 : 82 (52 : 37). Koše za Triglav so dosegli Susič 25, Roman Horvat 28, Samar 2, Vučadinović 9, Omahen 8, Tadič 10 in Robi Horvat 15. Triglav je po tej zmagi četrti z 10 točkami, vodi pa Celje z 12 točkami. V ženski ligi je Odeja Marmor premagala Cimos s 74 : 56 (30 : 20). Koše za Ločanke so dosegli Habjan 6, Kržišnik 14, Baligač 18, Luskovec 11, Bizjak 2, Maček 14, Frakelj 4, Gorenc 3 in Primož 2. Kranj je zanesljivo premagal Šentvid z 92 : 50 (52 : 31). Koše za Kranjčanke so dosegli Šoštarč 4, Tomac 9, Mohorič 4, Podrekar 3, Rakočev 2, Gartner 21, Čufer 22, Zrnič 11, Horvat 2 in Hodžaj 2. Jeseničanke pa so doma zgubile s Cometom z 71 : 57 (24 : 30). Koše za Jeseničanke so dosegli Halilagič 5, Trojar 2, Zorman 6, Felc 16, Krvnarič 9, Stražišar 16 in Šefič 3. V ligi vodi Odeja Marmor z 12 točkami. Kranj je četrti z 10 točkami, Jesenice pa osme s 7 točkami.

ROKOMET - V II. zvezni rokometni ligi so Kranjčanke v Suboticu igrale s Spartakom in tesno zgubile z 21 : 20. Vodi Trešnjevka z 12 točkami, Kranjčanke pa so tretje z desetimi. V slovenski ligi je Termopol izgubil z Usnjarem 26 : 20 in je sedmi z 8 točkami, vodi pa Usnjari, Alples pa je v ženski ligi doma izgubil z Branikom 17 : 18. Vodi Burja z 12 točkami, Alples pa je sedmi s sedmimi točkami.

ODOBJKA - V II. zvezni ženski odbojkarski ligi zahod je Bled doma premagal Maglič in je šesti s šestimi točkami. V republiški moški ligi je

V Evropu 92 hiti Vzhod: nekateri cagavo, drugi s sto na uro. Tistim pa, ki bi v »Evropo zdaj« po mirni in civilizacijski poti, pa je poprej treba nasutti še malo popra v njihovo evropsko južino. Scenarist je znan, komande pa sledete:

V prvem poglavju da Slovencem pošteno lekcijo kosovski partijski vrh. Rahman Morina se pusti izvoliti tako, da žgodovinsko izjaviti: glasovali bomo kar *javno*, ker je tak način glasovanja *najbolj demokratičen*. Za tem se bo skozi podobno kvazi-demokracijo dal izvoliti še Slobodan Milošević. Demokracija na kvadrat! Šaj bi jo lahko izvažali, če bi bilo sploh komu še mar za take stalinistične podvige in manire.

V drugem poglavju se zbere zadostno število Srbov in Črno-gorcev s Kosova (lahko tudi od drugod) in krene na prvo-decembrski pohod nad Ljubljano. Z vlaki, z avtobusi, lahko tudi z letali. Aranžma vključuje vse: brezplačni prevoz in povračilo morebitnih stroškov. Sindikalnem izletu se na poti lahko pridružijo vsi, ki nimajo kaj početi in bi želeli za en dan trpeti.

Tretji prizor: ljubljanske ulice. Tam hripcavo odmeva: Življenje damo, Kosovo ne damo. V ozadju se slišijo obupni krikki preganjanih in razjaljenih. Priporočljivo je, da bi bil miting na prostoru, kjer bi se dalo sedeti: miting gor ali dol, navada je že lezna srajca. 1. december je delovni dan in na delovni dan

TEMA TEDNA

Sindikalisti

vsak pošteni mitingaš počiva ali spi. Za prihajajoče mitingaške strukture, ki jih delovni dan že tradicionalno uničuje in ubija, bi bilo dobro pripraviti intervencijske skupine. Ni, da bi jih imeli na vesti, če bi nenadoma pospali na ljubljanskih ulicah, recimo ob enajstih dopoldne! Prvega decembra je na senčni strani Alp ponavadi mraz. Znabiti, da jih nenadoma popade nostalgijski po delovnem mestu in bodo kar polegli na mrzle pločnike. Brrrr!

Pohodniki bodo v četrtem poglavju izčpal vso svojo duhovno trpljenje in se zgroženi nad pasivno Ljubljano vrnili. Naročniki mi-

tinga, čisto navadni politični mešetarji, si bodo pomeli roke: odcepitveniki, zdaj pa imate »Evropo zdaj!« Reuter pa drugi bodo poročali, kako je srbska politika na 1. decembra dan izvozila svojo revolucijo v Ljubljano. Koga v svetu, ki je pri zdravi pameti, pa potlej še zanima ta zmedena, nevrotična in primitivna Jugoslavija?

Scenarij protibirokratske revolucije sploh ni od muh. V njem imajo nekaj stranskih vlog tudi nezdiferencirani Vojvodinci, ki so trenutno na oblasti. Ti genialci so predlagali, naj še druge republike ustanovijo svoje pokrajine, če jim ni všeč, da ima Srbija v federaciji zdaj tri glasovne. Bravo! Namesto, da tiščimo v Evropo, bi se nas dalo v naslednjem letu zaposliti tudi drugače, s projektom slovenskih avtonomnih pokrajin: AP Dolenska, AP Koroška, AP Gorenjska, AP Notranjska. In dva do tri aeroplane z Brnika, da se vsi ti AP-ejevcii tedensko odvozijo v Beograd na glasovanja in usklajevanja.

Adijo Evropa, za zdaj nas še ne bo! Mi smo še vedno po JUS. Kdaj pa bomo dojemljivi za evro - standarde, ve samo Vava. Ta slavna gospa, ki v kugli vidi vse, mi je tik pred prihodom sindikalistov prihodnost Jugovine prav lepo predstavila:

»Enkate penkate cukate me, abe fabe domine, etkum petkum kufer puč, ta država enkrat - fuč.« UD.Sedej

JEŽ

Dolgujejo mu - brinove jagode!

Ob pregledu poslovanja so pri radovljiskem zasebniku ugotovili nepravilnosti in ga tudi kaznovali. Med drugim so mu zasegli precejske količine brinovih jagod, ki jih je ustrezno hrani in skladili.

A glej ga zlomka!

Po dolgotrajnih sodnih in drugih postopkih se je nesporno dokazalo, da mu nekaj ton brinovih jagod ne bi smeli odvzeti ali: zdaj mu jih morajo vrniti. Kdo? Nihče drug kot pet izvršnih sestov gorenjskih občin!

Lahko bi mu jih zdaj vrnili, ko ne bi bilo majčene zadregice: brinove jagode so neprimereno skladili, tako da so danes neuporabne. Oškodovan zasebnik je tako izračunal, da stroški nepravilnega skladisčenja brinovih jagod dosegajo kar nekaj milijard dinarjev. Izvršni sveti peti gorenjskih občin pač niso mogli ničesar drugega, kot da so pripravili ključ razdelitev teh neobdigatrebli stroškov: na vsako občino odpade toliko in toliko brinovega dolga. Najvišja vsota, ki tako »pripradene« eno izmed gorenjskih občin, je nekaj več kot dve stari milijardi dinarjev.

Zdaj bodo naši izvršni sveti zadrgo rešili tako, da bodo najbrž pri Drogi Portorož naročili toliko in toliko ton brinovih jagod, poravnali stroške in zasebnik bo dobil naročeno pošiljko.

Primer kaže, kako nespravno so ravnali, ko niso brinovih jagod skladili tako, kot bi bilo treba. Čeprav gre samo za brinove jagode, bi bilo treba pomisliti, da so vendarle tudi nekaj vredne in da se lahko zgodi, da jih bo treba vrniti. Tako vsaj davkopalčevalci ne bi plačevali malomarnosti in neodgovornosti, saj bo šla odškodnina iz občinskih proračunov.

V izogib kakršnikoli zlonamernih natolceanj pa čisto resno predlagamo, naj se svet gorenjskih občin pomeni z oškodovanim zasebnikom. Morda bi se ga dalо pregovoriti in bi nekaj mesecev počakal. Tedaj bi lahko po gorenjskih šolah »ruknil« kakšno dobrovoljno akcijo nabiranja brinovih jagod, pa tudi tistim Gorenjem, ki ljubijo spreponde v naravo, bi lahko predlagali, naj imajo sokolje oko in poberejo v robček vse brinove jagode, ki jih bodo kje zapazili. Pri občinskih skupščinah bi potem stali čebri, kamor bi zavedni občanci in občanke nosili deficitarne gozdne sedeže, na koncu pa bi najbolj gorečim odzivnikom podelili flašo brinjevec z diplomo. Ne, sploh ni smešno, če gledamo skozi varčevalno logiko. Če občinskih proračunov ne bomo družno reševali pri majhnih stvareh, velikega proračuna sploh nismo vredni...

Gorenjski izvršni sveti: razmislite torej o brinjevskem predlogu in nikarte na vrat na nos v Družbo. Nekdo ga je polomil, to že, polomilo boste plačevali vi, to že, ampak nam, davkopalčevalcem, pa res ni vseeno, da bi kar tako odtekala sredstva iz proračuna. Pomagali bomo, brez skrbi, le marketinski pristop je treba imeti. Apelirajte na nas, pa se bomo zagnali v brinovje in vam nanosili jagod, da bo veselje...

D. Sedej

ČVEK

Byron

Angleški pesnik George Gordon lord Byron je rahlo še pal in ga je zaradi tega že vsako namigovanje razhalostilo. Vsakomur pa je poskušal vrniti milo za drago.

»Kako kaj gre,« ga je z zlobnim poudarkom vprašala nekajekoli škilava mama.

»Kakor pač vidite,« je zaskal občutljivi pesnik.

Plačan račun - po 27 letih

Ko je imel Paul McCartney nedavno turnejo po Zahodni Nemčiji, je plačal tudi neki gostilničar račun, ki se glasi na ansambel Beatles in je ostal neplačan polnih 27 let. Račun za 30 funtov je gostilničar hrnil na gostilničar polici. Pred mnogo leti so se v tej gostilni mudili tedaj še neznani in siromašni mladenci, ki so se imenovali ansambel Beatles. Gostilničar se še danes spominja, da so mu tedaj stalno govorili: Brez skrbi, Fredi, plačali ti bomo, ko bomo slavni. Paul McCartney je sedaj plačal dolg in dodal še 30 funtov - za obresti!

Osel

Dvajsetletni nemški pisatelj Ludwig Borne je bil v družbi starejših gospodov. Eden izmed njih je trdil, da so njegovi nazori edino pravilni, pisatelj pa mu je ugovarjal. Ogorčeni diskutant se je razhudil in zavil:

»Molčite mladenci! Ko sem bil jaz v vaših letih, sem bil še ose!«

Borne mu je lakonsko odgovoril:

»Potem pa ste zelo dobro ohranjeni, gospod!«

Smučanje je seks!

Če želite, da vas bodo imeli za smeles in senzualne - potem smučajte! Če želite, da vas imajo za kulturne, poštene in uravnotežene - igrajte golf! Če pa se želite kazati kot enostavni in priljudni - odločite se za balinane!

Tako svetuje ameriški psiholog, ki se ukvarja z raziskavami o tem, kakšni so ljudje, ki se ukvarjajo s posameznimi športi.

Psiholog pravi, da so teniški igralci seksualni in privlačni, najbolj pošteni pa naj bi bili tisti, ki se ukvarjajo s kegljanjem in balinanjem.

Švica in armada

Pred palačo federacije v Bernu se je pred nedavним zbral več kot 15.000 ljudi, ki so se udeležili glasbenega festivala pod naslovom Zaustavite vojsko! Festival so organizirali pacifisti, ki vodijo akcijo pod naslovom Švica brez armade. Na festivalu so nastopile glasbene skupine iz Velike Britanije in Zvezne republike Nemčije, toda organizatorji so se znašli v škrpicah: festivala ni hoteli zavarovati nobena domača zavarovalnica, pacifiški zbor pa so bojkotirale tudi švicarske pivovarne in so organizatorji moralni poskrbili za pijačo drugje.

ANEKDOTA

Denar

Romanopisec in dramaturg Enrico Annibale Butt je bil direktor skromnega časopisa, ki je že po nekaj številah nehal izdati. V zadnjih številki je Butt objavil naslednje pojasnilo:

»Ta časopis se rodil po potrebi iz denarja, umira pa iz istega razloga.«

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Jutri, v sredo, 15. novembra, med 18. in 19. uro bo na valovih Radia Žiri stekla znova mesečna oddaja o narodnozabavni glasbi z narodnozabavno lestvico Radia Žiri. V ritmu valčka in polke s svežimi novicami iz glasbenega sveta boste lahko prisluhnili na frekvenci UKV 98,2 MHz (Žiri in Poljanska dolina), 96,4 MHz (Selška dolina) in 91,2 MHz (Škofja Loka in okolica - odajnik Lubnik).

Poletne uvrstitve:

1. Dom je zavetje sreče - Ansambel Lipa
2. Fotograf - Ansambel Rž
3. Za vse hvale ti - Ansambel Franca Miheliča
4. Ko pride pomlad - Nagelj
5. Očetu - Alpski kvintet

Predlog novih viž:

6. Kje je sreča - Ansambel bratov Avsenik
7. Vem za deželo - Ansambel Gorenjci
8. Čaše dvignimo visoko - Ansambel Francija Zemeta
9. Glas je Slovenije - Ansambel Slovenija
10. Premlada za ljubezen - Nagelj

Priloženi kupon nalepite na dopisnico ali razglednico in jo do 30. novembra pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditev 1, Žiri. Izmed poslanih kuponov bomo izzrebali glasbeni kaseti.

Kupon:

Ime in priimek

Naslov

Glasujem za

Mnenje o oddaji

Želje

Male gorenjske vasi

Križna gora

Piše: D. Dolenc

Gospodarska komisija je bila razbita

Današnji zapis moram začeti z opravičilom. Zadnjič na sliki ni bila Mežnarjeva Lojzka, pač pa Ana Tavčar, Šuštarjeva mama. Tiskarski škrat je vseh muh poln, kot vidite. Sicer pa, Križnogorci so že vedeli, za katero gre.

Naj nadaljujem s pripovedjo Šuštarjeve mame. Še danes ji je hudo za Jožetom, še danes razmišlja, ali bi morda le bil takrat ušel belim, ko bi ga ne bila poklicala nazaj, zaradi juhe... Ko so ga v kuhinji prijeli, jim je moral najprej pokazati, kje je imel bunker. Ostali so hiši vse preobrnili. Ko so Jožeta čez čas prgnali nazaj, mu je iz ust tekla kri. S puškinimi kopiti so tolkli po njem. Potem so ga vlekli v Škofjo Loko v zapore. Kasneje so izvedeli, da se je tam obesil. Zagotovo so ga sami, premišljaje še danes Šuštarjeva mama. V knjigi Pomniki NOB na Škofjeloškem pa je zapisano, da so ga odgnali na

Tudi danes je najlepše pri peči: Šuštarjeva dekleta Petra, Damjana, Irena in Majda peči ne zamenjajo za še lepši kamin kje v dolini. Foto: D. D.

Prvi je zagorel Jožnkok hlev

21. novembra pa je Križna goro doletela najhujša nesreča. Ta dan so nemški osvajalci skupaj z domačimi pomagači vas požgali.

”21. novembra 1944 so enote 31. divizije napadle sovražnikev postojanko v Železnikih,“ piše v ”Pomnikih NOB na Škofjeloškem“. ”Za likvidacijo postojanke je bila določena Gradnikova brigada, druge enote (Kosovelova in Prešernova brigada, Škofjeloški odred, del topništva 9. korpusa) pa so dobole naloge, da s svojimi bataljoni zavaruje ozemlje proti Kranju, od koder naj bi sovražnik prek Križne gore pomagal svoji postojanki v Železnikih. Prešernovci so tako, ko so prišli v vas, postavili zasede, poslali izvidnike, preostali borci so se nastanili po hišah, da se odpočijejo. Vaščani so bili tudi sicer, v vseh dneh vojne vedno zavedni in povezani s partizani.

Nemci in domobranci so napadli že v zgodnjih jutranjih

urah 21. novembra 1944. Prešernovci so prve napade uspešno odbijali, predvsem prvi bataljon. Prve hiše, predvsem hlevi, so goreli že prvi dan bojev, saj so Nemci uporabljali tudi zažigalne bombe. Ponoči se je bataljon premaknil in zavzel položaje na Lavtarskem vrhu. Zjutraj naslednjega dne se je sovražniku uspelo prebiti po soteski ob Hrastniku v Selško dolino in do Selca.

Ko so Nemci prišli v vas, so pobrali vse moške in jim nato polovili strelivo, da so ga nosili na položaje. Drugi Nemci in domobranci so v vasi ropali in požigali. Ljudje so bežali iz vasi, da bi se rešili svoje življenje, saj so se bali, da jih pijani in podvrgnuti okupatorji ne bi žive zmetali v ogenj. Vaščane so kmalu segnali skupaj in jih odpeljali v Škofjo Loko in nato v taborišče.

”Tisto nedeljo je bilo v vasi polno partizanov,“ se spominja Ana Tavčar, Šuštarjeva mama. ”Po peči so ležali, kar bajar je stal na peči, ko se je topil sneg z njihovih oblaci. Zjutraj je pa začelo pokati. Nemci so prišli skozi vas in partizani so udarili po njih. Čim se jē tu začelo pokanje, so Nemci iz gozda spodaj na vas udarili s flakom.“

Najprej je zagorel Jožnkok hlev. Ko so pa potem Nemci pridrli v vas, so

KAR LAHKO STORIS DANES.
NE ODLASAJ NA JUTRI!

NORDMENDE

Na voljo,
vam je
vrhunski videorekorder
po občutno nižji ceni!

V 3505 HI-FI stereo

3 video in 3 avdio glave, 48 programov
– od teh je 8 možno programirati za
obdobje enega leta, možnost 8-urnega
snemanja glasbe v HI-FI stereo tehniki,
euroscart priključek, daljinsko upravljanje.

prejšnja cena 1195 DEM sedaj 1049 DEM
in dinarske dajatve

Informacije in prodaja:

emona commerce
tozd globus ljubljana

LJUBLJANA, Trg revolucije 1, tel. 061/219-107, MARI-
BOR, Lesnina, Hoče, Miklavška 63, tel. 062/304-697,
NOVO MESTO, Emona-Dolenjska, Kidričev trg 1,
tel. 068/22-395

FABRIKA 13

RAZISKOVALNA SKUPNOST JESENICE

Na podlagi 4. člena pravilnika o organiziranju izvajanja progra-
ma dejavnosti raziskovalne skupnosti občine Jesenice in
sklepa samoupravnih organov skupščine raziskovalne skup-
nosti občine Jesenice OBJAVLJAMO

RAZPIS RAZISKOVALNIH NALOG ZA LETO 1990 S PODROČJA

- energetskih virov,
- surovinskih virov,
- kmetijstva,
- varstva okolja,
- izboljšanja proizvodne organizacije in poslovanja,
- družboslovja,
- naravoslovja in medicine.

Sodelujejo lahko:

- delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS,
- delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo delo na področju raziskovalne dejavnosti, lahko pa tudi vsi delovni ljudje in občani ter delovni ljudje in občani organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti.

Prijava naj vsebuje:

- naslov organizacije, ki predlaga svoje sodelovanje oziroma raziskovalno nalogu,
- naslov raziskovalne naloge,
- ime nosilca in izvajalcev raziskovalnega dela, ter recenzorja,
- izhodišče, cilj in namen dela,
- utemeljitev in uporabnost rezultatov,
- časovni potek in finančni predračun (s sofinancerji)

Prijave sprejemamo do 15. decembra 1989 na naslov: Raziskovalna skupnost Jesenice, Titova 65, p. p. 21

Opomba:

Prijave bomo sprejemali tudi še po objavljenem roku, (skozi celo leto 1990), vendar imajo pri financiranju prednost naloge, ki bodo dostavljene v razpisnem rovu.

VOJNA USTANOVA "CRVENA ZVIJEZDA" VO "SLOBODA" BLED

Vojna ustanova "CRVENA ZVIJEZDA" - ZAGREB razpi-
suje prosta delovna mesta v Vojnem odmarališču "SVOBO-
DA" - BLED:

1. KUHAR - SPECIALIST
VKV, 4 leta delovnih izkušenj

2. KUHAR
KV, 2 leti delovnih izkušenj

3. KUHAR
PKV, 1 leta delovnih izkušenj, 2 delavca

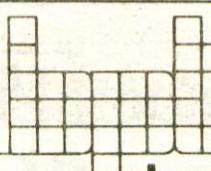
4. NATAKAR
VKV, 3 leta delovnih izkušenj

5. NATAKAR
KV, 2 leti delovnih izkušenj, 4 delavci

6. SOBARICA
PKV, delavka

Za vsa zgoraj navedena delovna mesta določamo 3 mesečno poskusno delo.

Pismene prijave z dokazili naj kandidati pošljemo na naslov:
VOJNO ODMARALIŠČE "SVOBODA" - BLED, Prešernova 44, v roku 8 dni od dneva objave.

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

DISKONTNA PRODAJA IZDELKOV BPT TRŽIČ

POSTELJNINA — vezena, tiskana, beljena, in barvana
NAMIZNE GARNITURE — prti, nadprt, servjeti
BRISAČE
KUHINJSKE KRPE

Prodaja poteka od srede 8. 11. 1989, dalje v nekdanjih
skladiščnih prostorih delovne organizacije.
Vhod je pri vrataarnici, ki je pred mostom čez reko Bistrica,
ozioroma nasproti Tovarne Peko Tržič.

Delovni čas
vsak dan od 9. do 17. ure
ob sobotah od 7. do 12. ure

IZDELKI SO IZ KVALITETNIH
BOMBAŽNIH TKANIN-
IZKORISTITE UGODEN NAKUP IN NAS
OBIŠČITE!

GORENJSKI GLAS

Hotelsko turistično podjetje "GORENJKA" Kranjska gora

Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 7.11.1989 razpisna komisija razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat za direktorja podjetja mora poleg zakonskih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- * da ima najmanj višešolsko izobrazbo ekonomske, turistične ali komericalne smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da aktivno obvlada vsaj en svetovni jezik.

Mandat za delovno mesto direktorja traja 4 leta.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljemo v 15 dneh po objavi na naslov:
HTP "GORENJKA" p.o., Razpisna komisija, 64270 JESENICE, Prešernova 16.

Trgovska in gostinska delovna organizacija ŽIVILA KRAJN - TOZD GOSTINSTVO KRAJN vabi k sodelovanju kandidatov za opravljanje naslednjih prostih del in nalog:

1. VODENJE KUHINJE V HOTELU BOR-GRAD Hrib v PREDDVORU
2. POSTREŽBA GOSTOV V RESTAVRACIJI ALI V TOČILNICI
3. IZDELAVA SLAŠČIC OZ. KRUHA IN PEKOVSKEGA PEČIVA

Želimo, da se prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

Pod 1: IMATE POKLIC KUHARSKE TEHNIKE OZ. KUHAR?

Če že več kot 2 oz. 3 leta vodite večjo restavracijsko kuhinjo, lahko prevzamete vodenje kuhinj ev našem hotelu v Preddvoru. S pomočjo kuhrskega strokovnjaka in kvalitetne ponudbe bomo lahko dopolnili turistično ponudbo v tem lepem kraju.

Na razpolago imamo DRUŽINSKO STANOVANJE.

Sprejeti kandidat bo opravljal 2 meseca poskusno delo.

Pod 2: ČE IMATE POKLIC NATAKAR, torej končano GOSTINSKO ŠOLO, ali pa ste morda brez poklica, pa na podlagi večletnih delovnih izkušenj dobro poznate in obvladate strežbo, lahko v našem TOZD Gostinstvo sklenete delovno razmerje za določen oziroma nedoločen čas. Izbrani kandidati bodo opravljeni 2 meseca poskusno delo.

Pod 3: ČE STE PO POKLICU SLAŠČIČAR oziroma PEK, se lahko vključite v razširitev ponudbe v naši slaščičarski delavnici. Izbrani kandidati bodo opravljeni dva meseca poskusno delo, delovno razmerje pa sklenili za določen ali nedoločen čas.

Vse zainteresirane kandidate obveščamo, naj pošljemo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov: DO ŽIVILA KRAJN - kadrovska služba, C. na Okroglo 3, 64202 Naklo. Vse prijavljene kandidate bomo pisno obvestili o izidu izbirnega postopka v 15 dneh od opravljenih izbirow.

Super CENE pri LOIBLKAUFU!

Avstrija - KIRSCHENTHEUER 48
(Pred Dravskim mostom desno)
od 11. 11. do 28. 11. 89

SUROVA KAVA MINAS
OD 10 kg **35.- kg**

RAMA 500 g
ZDAJ SAMO 13.50

SUROVA KAVA MINAS
OD 10 kg **35.- kg**

RAMA 500 g
ZDAJ SAMO 13.50

KAVA: BRASIL ali RIO
1 kg samo **44.90**

ROZINE 500 g
8.90

BEBETTE ČOKOLADA
VSEH VRST
100 g **5.90**

ALVORADA - DO MOCCA
KAVA 1 kg
ZDAJ SAMO 77.90

Italijanski RIŽ 5 kg +

VEDRO 49.90

PRALNI PRAŠEK
WEISSER RIESE 6.2 kg
ZDAJ SAMO 129.90

**ŠE CENEJE
- ŠE VEČJA
IZBIRA!**

AVTORADIO ALI
AVTOKASETOFON

WC - PAPIR
10 rol

ZDAJ ŽE od 399.-

samo 19.90

ŽENSKE in MOŠKE

URE

ŽE OD 25.-

VSE TIMES URE

ZDAJ ZA 100.- CENEJE!

15. in 16. 11. 89

BREZPLAČNA pokušnja

BOCK - PIVA!

Prometne razmere na Gorenjskem

Še daleč od minus 10

Kranj, novembra - Prometne nesreče in njihove posledice tudi v 9-mesečnem statističnem obdobju bistveno ne spreminja porazne slike gorenjske prometne varnosti. Nesreč z ranjenimi je bilo sicer 14 odstotkov manj kot enako obdobje lani, desetino je bilo manj lažje in huje ranjenih v nesrečah, zato pa je naraslo število nesreč s smrtnim izidom in mrtvih.

Med mrtvimi je bilo 25 voznikov (18 za volani osebnih avtomobilov, 5 kolesarjev in 2 mopedista), 10 sopotnikov in 7 pešcev. Da nam na cesti prav kakor v vojnah umira cvet naroda, dokazujejo številke o starostni strukturi umrlih: 15 mrtvih je bilo starih med 18 in 35 let, do 50 let je nadaljnih 12 mrtvih, do 70 let 9 ljudi in 2 nad to starostjo, po dva mrtva sta tudi med mladoletniki in otroki.

Med vzroki za takšno stanje milica še zmeraj na prvo mesto postavlja človeški faktor. Porazna disciplina prometnih udeležencev se kaže v napačni strani in smeri vožnje, preveliki hitrosti, alkoholu, izsiljevanju prednosti, nepravilnemu prehitevanju, nepravilnostih pešcev... Posledice nesreč bi bile precej milejše, ko bi se avtomobilisti dosledno pripenjali z varnostnimi pasovi, motoristi in mopedisti pa nosili med vožnjo čelade. Večina ljudi v pro-

metu je po prepričanju milice brezbrizna do svoje varnosti, zlasti ker lahko »spekulira« z nizkimi kaznimi, ko jo lahko klub kršitvam zelo poceni odnese. Celo obnašanje tujev na naših cestah se je (domnevno zaradi naših slabih zgledov) močno poslabšalo.

Pripisovati vso krivdo za prometno (ne)varnost ljudem je nespatmetno, saj razen nediscipline ljudi poznamo tudi vse starejše in slabše opremljene avtomobile ter slabo stanje naših cest. Dokaz za slednje so tudi nesreče, ki se (sodeč po statistiki) pogosteje dogajajo na regionalnih in lokalnih cestah, pol manj pa jih je na magistralnih. Avtocesta je najvarnejša - šele letos je imela prvo smrtno žrtev.

Tudi ukrepi milice zoper prometne udeležence so se v primeri z lani skrčili, nekaj zaradi spremenjene zakonodaje, malce zaradi selekcije, malce pa zaradi

Na Gorenjskem se je letos primerilo 345 prometnih nesreč, ki so se končale s smrtno ali telesnimi poškodbami. Lani jih je bilo 395. Mrtvih je bilo letos v njih 42, lani 40, huje ranjenih 213, lani 238, lažje ranjenih pa 229, lani 287.

Se vedno so najpogosteji povzročitelji nezgod avtomobilisti, 211 jih je letos zakrivilo prometne nesreče. 43 povzročiteljev je vozilo kolo z motorjem, 31 kolo, za njimi pa so najpogosteji krivci pešci.

Na avtocesti se je letos prijetilo 7 prometnih nesreč, na magistralnih cestah 73, na regionalnih 123, na lokalnih pa 140. Na mestnih ulicah se je primerilo 59, na ostalih cestah pa 18 nesreč. Avtocesta je terjala le eno smrtno žrtev, magistralne ceste 9, regionalne 20, lokalne 10, ostale 3.

neučinkovitosti, saj so se miličniki v mnogih primerih bolj osmešili kot pa učinkovali.

D. Z. Žlebir

Potuha napačni politiki

Skupina petdeset slovenskih miličnikov, ki se je prejšnji ponedeljek pod vodstvom Jožeta Ajdiška iz UNZ Kranj odpravljala na Kosovo, se je na brniškem letališču vkrcala v vojaško letalo molče in brez vprašanj; v skupini, ki se je v istih dneh vracača domov, pa je bilo slišati tudi vriskanje.

Že iz razpoloženja od odhodu na Kosovo ali povratku domov je mogoče sklepati, da ne gre le za običajno miličniško službovanje niti ne samo za »zadevo« organov za notranje zadeve, temveč tudi (in predvsem) za politično vprašanje - še posebej zato, ker se tudi vodilni v slovenski milici javno sprašujejo, ali ni za red in varnost na Kosovo v prvih vrstih odgovorna Srbija, ki ima z novo ustavo in ob zmanjšani samostojnosti avtonomnih pokrajin tudi večje obveznosti. Šele, če Srbija ne bi bila kos nalogi, bi lahko v tem odločala skupščina, kdo in v kakšnem obsegu naj bi ji pomagal.

Ko je republiški izvršni svet na seji minuli teden obravnaval pobudo izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL o odpoklicu slovenskih miličnikov s Kosova, je si cer ugotovil, da tega ni mogoče storiti brez kršitve odloka predsedstva SFRJ in odredbe zveznega sekretarja za notranje zadeve, vendar pa je predlagal, da bi začeli z dejavnostmi, s katerimi bi zakonito prepričeli sodelovanje slovenskih miličnikov na Kosovo. Sodelovanje pa je sporno predvsem iz političnih razlogov, saj posredno pomeni tudi potuhno napačni politiki - politiki, ki je ukrepala z represijo namesto z razumom in modrostjo. Izkušnje pa, žal, kažejo, da razmer nikjer na svetu in tudi na Kosovo ni mogoče urejati s silo. Sila rojeva le novo silo!

C. Zaplotnik

NESREČE

Delovna nesreča pod Poncami

Pretrgana pletenica zadela Tomaža Dolarja

Rateče, 9. novembra - Člani skakalnega kluba Iskra Delta Triglav in gostujučih klubov iz Avstrije in Italije so dopoldne umetno zasnevali doskočišče 90-metrske skakalnice pod Poncami. V skupini je bil tudi Tomaž Dolar, star 23 let, iz Vrbe. Sneg so s ciljne arene na doskočišče dvigali s sanmi. Za vleko so uporabljali električno vitlo, nameščeno ob doskočni mizi. Polne sani so s pomočjo škrpicjeva dvigali do doskočišča, kjer so jih člani kluba izpraznili, prazne pa spet spuščali v ciljno arenino. Pri tem početju se je nenadoma pretregala pletenica, ki je držala na pol izpraznjene sani, in z vso silo udarila Dolarja, da ga je vrglo na betonsko stopnico ob doskočišču. Hudo ranjenega so mladega skakalca odpeljali v jesenško bolnišnico, milico pa so o nesreči šele naslednjega dne obvestili ponosrečenčevi svojci.

D. Ž.

S traktorsko prikolico v avto

Šenčur, 10. novembra - Traktorist Rajko Džukić, star 37 let, iz Kranja, je z dvorišča KŽK v Šenčurju zapeljal na Kranjsko cesto. S traktorsko prikolico je zašel nekaj metrov na nasprotni vozni pas, ko je po njem pripeljal osebni avto z 68-letnim Jožetom Logarjem iz Šenčurja za volantom. Ta je klub zavirjanu trčil v prednji del traktorske prikolice. V nesreči je bil Logar hudo ranjen.

C. Z.

Li log zaradi prevelike hitrosti zapeljal v levo. Nasproti je pripeljal avtobus, ki ga je vozil Ivan Gaser, star 45 let iz Spodnje Sorice. Z avtobusom se je umaknil skrajno desno, da bi preprečil trčenje, vendar prepozno. V avtobusu je bilo v času nesreče 25 solarjev, ki so jo k sreči odnesli brez poškodb. Voznik Jesenšek in njegova dva sopotnika, 45-letni Francišek Naler s Pšate in 39-letni Milan Zabret iz Ljubljane, niso imeli takšne sreče. V nesreči so bili hudo ranjeni.

Reka naplavila truplo

Naklo, 9. novembra - Pri Okroglem so domačini v Savinje naleteli na utopljenca. Ugotovili so, da je pokojni 39-letni Jože Vulkan iz Tržiča, ki se je bil ponesrečil v pondeljek, 6. novembra, pri elektarini Pristava, ko je iz naravnih ovinkov skozi Zabret naplavil les.

Darko Škoda spet doma

Ljublj, 9. novembra - Avstrijski kriminalisti so dopoldne na avstrijski strani mejnega prehoda našim predali slovitega bančnega in poštnega roparja Darka Škodo, ki ga je kranjsko sodišče pred tremi leti obsodilo na 15 let zapora. Aprila lani je Škoda prvikrat pobegnil iz KPD Dob, pravzaprav se ni vrnil s prostega izhoda ob koncu tedna. Vrnil se je čez dober mesec, nato pa čez tri mesece znova pobegnil.

Z pred tremi leti so Škodo prijeli na avstrijski strani in ga kmalu zatem na meji tudi predali našim. Zgodba se je spet ponovila. Darka Škodo so onstran meje aretilali marcas letos menda zaradi kraje avtomobilov v Celovcu in Beljaku, ko se je izdaljal z portugalskega državljanina Miguela Dos Santos. Po leta je prebil v avstrijskih zaporih, v četrtek pa se je spet vrnil.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

NA SONČNI STRANI ALP

Stalno merjenje radona

Ljubljana, 10. novembra - Merjenje radona na Žirovskem vrhu bo ena od oblik sodelovanja pri varstvu okolja med strokovnjaki Slovenije in Bavarske, sporoča republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora SRS v 3. številki svojih Zelenih obvestil. Gre za projekt v vrednosti 1,2 milijona DEM, ki ga bosta v petih letih uresničila odsek za jedrsko kemijo ljubljanskega inštituta Jožef Stefan in oddelek za radioekološke raziskave pri družbi za raziskovanje sevanja in okolja GSF iz Neuherberg pri Muenchnu.

Raziskave, ki potekajo v okolici Rudnika urana Žirovski vrh, ugotavljajo predvsem možne vplive rudnika na okolje. Glavni cilj pri tem je odkrivanje prisotnosti radioaktivnega plina radona in njegovih kratkoživih razpadnih produktov, obenem pa tudi ocena izpostavljenosti prebivalstva iz okolice rudnika ionizirajočim sevanjem. Čeprav je institut Jožef Stefan že doslej redno opravljal radioekološki nadzor nad rudnikom, točnih podatkov še nima. Večina analiznih metod, razen metode za ugotavljanje radona s sledmi jedrskih delcev alfa, namreč ni bila nepretrgana. Tako je bilo treba sklepati o povprečnih letnih koncentracijah radonovih kratkoživih potomcev, ki so kot naravni radioaktivni onesnaževalci okolja najbolj nevarni za človekovo zdravje, le na podlagi občasnih meritev.

Raziskovalci GSF so prvi v svetu razvili avtomatski merilni sistem, ki omogoča nepretrgano spremljanje prisotnosti radona ob istočasnom spremljanju meteoroloških razmer. Mikroracunalnik registrira določene parametre vsake pol ure, kar pomeni 48 meritev na dan. Pri Žirovskem rudniku delujejo od leta 1989. Prvi rezultati meritev bodo znani že prihodnje leto, končno poročilo o rezultatih raziskave pa bo na razpolago leta 1993.

S. Saje

Na sobno jakost

Na Jesenicah so zadnji sile hrupno slavili odhod sina v vojsko, tako da so zmotili sosedje. Bila je že pozna ura, zato so prišli možje v modrem in proslavljajoče opomnili, naj omejijo zabavo na sobno jakost. Tako so tudi storili.

Niso mogli zapreti

V bisefu Turist na Jesenicah namreč. Ob desetih zvečer so stalni gostje, že vajeni zapiralnega časa, disciplinirano zapustili lokal. Eden pa nikakor ni hotel oditi. Ko so ga na željo natakarice vzeli v precep miličniki, so dognali, da je krepko pijan. Upajmo, da ga je sveži nočni zrak na poti domov streznil.

Slavili vrnitev

Vrlj Esad, prebivalec samskega doma v Stražišču pri Kranju, se je nedavno tega vrnil z dela v Iraku. Vrnitev je s tovariši hrupno proslavljal. Pili so čez mero, peli, na kraju pa razbili tudi okenško steklo. Na koncu so se pripreljali miličniki in bili deležni zadnjih trenutkov slavlja.

Pridržali so ga

Tudi za belega dne se kdaj primeri, da morajo človeka dati

na hladno, če moti javni red in mir. Nekaj takega so bili priča na gradbišču diskonta Kokra, kjer se je z alkoholom opogumljeni Fikret spravil nad nadrejenega. Da ne bi še naprej motil dela, so ga odpeljali modri in ga zaprli v klet.

Če pride žena iskat moža v gostilno...

V upokojenskem bisefu pri Kamnitniku v Skofiji Loki je videti takole: žena vstopi v gostilno in že od vrat zmerja moža s pijancem in klatežem. Možakar vstane, se ji približa in jo dvakrat uge po ustih. Ženska kriči, zbuditi sočutje pri navzočih, ki takoj kliči milico. Nadaljevanja se konča čez nekaj časa pri sodniku za prekrške.

Kje puščaš kolo...

Dva osebka stara znanca milične, sta se ondan stepla pred hotelom Transturist, ko sta se vracača iz diska. Jabolko spora je bilo kolo. Prvi je hotel vedeti, zato drugi pušča svoj bicikel v hoteli veži, drugi je odvrnil, da ga to nič ne briga. Vse to je bilo dovolj najprej za prepričanje, nato pa za pretep, ki ga je prekinila še roka zakona.

KOMPAS

● ZA 29. NOVEMBER ●
● KOMPASOVA SREČANJA ●

- POREČ, hotel Parentium, od 29. 11. do 3. 12.
- ROGLA — ANTENINA KARAVANA, 29. 11. do 3. 12.

● SNEŽNI KLUB ZA DAN REPUBLIKE ●

- OBERVELLACH - MALLNITZ - LEDENIK MOLLTALL, od 29. 11. do 3. 12. namestitev in smučarska vozovnica že od 999 ATS dalje
- MINI POČITNICE ZA PRAZNIK ● 28. 11. do 3. 12. ●

MORJE — RAB, PLANINE, ZDRAVILIŠČA (ZAGOTOVLJENE CENE)

● ZA DAN REPUBLIKE — BOGATA PONUDBA ENODNEVNIN IN VEČDNEVNIN IZLETOV Z ● AVTOBUSOM ALI LETALOM ●

- DUBROVNIK, HVAR, VIS, OHRID, VIPAVSKA DOLINA in REZIJA, POSTOJNA in LIPICA, PREDDVOR in BLED, KOPANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH
- PRIVOŠČITE SI SVET ●
- DUNAJ — MUSICAL: CARTS, LES MISERABLES, FANTOM; 2 in 3 dni, 29., 11., 1. 12.
- CIPIR, 23. 11., 8 dni, letalo
- BALEARI, 28. 11., 1. 12.
- CIPIR, 23. 11., 8 dni, letalo
- BALEARI, 28. 11., 5 dni
- LONDON, 29. 11., 5 DNI
- AMSTERDAM, 30. 11., 30. 12., 4 dni
- ČAROBNA AZURNA OBALA, 4 dni, 28. 11., avtobus
- NICA — BARCELONA, 6 dni, 28. 11., avtobus
- PARIZ, 28. 11., 6 dni, avtobus
- PARIZ, 29. 11., 4 dni, letalo
- BISERI TOSKANE, 3 dni, 29. 11.,
- URBINO — SAN MARINO, 3 dni, 29. 11.,
- BENETKE, 1 dan, 18. in 30. 11.
- RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 29. 11.,
- MOSKVA — LENINGRAD, 8 dni, 24. 11., 26. 12.,
- SVETA DEŽELA in JERUZALEM, 7 dni, 23. 11., 28. 12.
- CARIGRAD, 5 dni, 29. 11., avtobus — 110 USD; in 4 dni, letalo — 195 USD
- MÜNCHEN, 2 dni, 17. 11., 8. in 15. 12., 135 DEM
- MÜNCHEN, 3 dni, 30. 11., 225 DEM
- TAJSKA — MALEZIJA — SINGAPUR, 11 dni, 26. 11., 17. 12.
- BANGKOK — SINGAPUR, 11 dni, 26. 11., 17. 12.
- INDIIA — KATMANDU, 14 dni, 26. 11.
- VELIKI KITAJSKI ZID, 10 dni, 26. 11.
- PEKING, 10 dni, 26. 11., 3. 12.
- NEW YORK — SAN FRANCISCO — LOS ANGELES — LAS VEGAS — SAN DIEGO, 11 dni, 24. 11., 16. 2. 90.
- REYKJAVIK, 5 dni, 27. 11., letalo

SMUČANJE 89/90
— Kompasov katalog
● UŽITKI ZIME ●

4 celine, 11 držav, 79 krajev

SMUČAJMO CENEJE
— PLAČAJMO DANES!

20 % POPUST ZA GOTOVINSKA VPLAČILA

POČITNICE 89 — TUJINA
IZIV ŽELJAM!

II CIPIR — LARNAKA, LIMASOL, 7 in 14 dni, vsak četrtek v novembru in decembru

● ZELO UGOĐENO ●

● AZURNA OBALA (Nice—Cannes) avtobus, 4 dni, odhodi vsak četrtek v novembru in decembru, cena 99 USD (plačljivo v dinarjih)

● PARIZ

avtobus, 5 dni, odhodi vsak četrtek v novembru in decembru, cena 125 USD (plačljivo v dinarjih)

● MÜNCHEN

avtobus, 1 dan, odhodi vsak petek v novembru in decembru

● PREDBOŽIČNI DUNAJ

avtobus 2 dni, odhodi vsak petek v decembru, cena 99 DEM

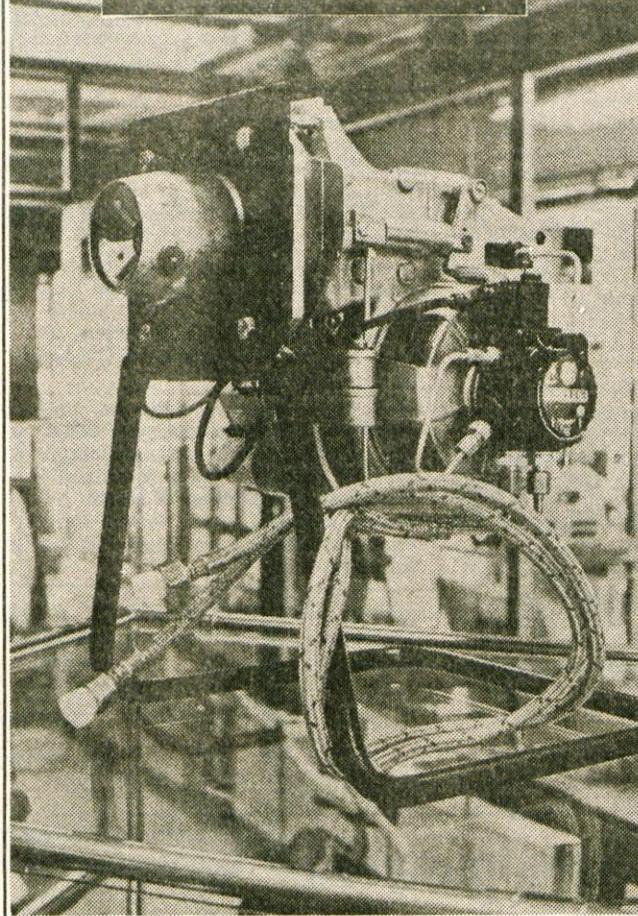
avtobus, 3 dni, odhod 15. 12., cena 143 DEM

S KOMPASOM NA KONCERT V MÜNCHEN

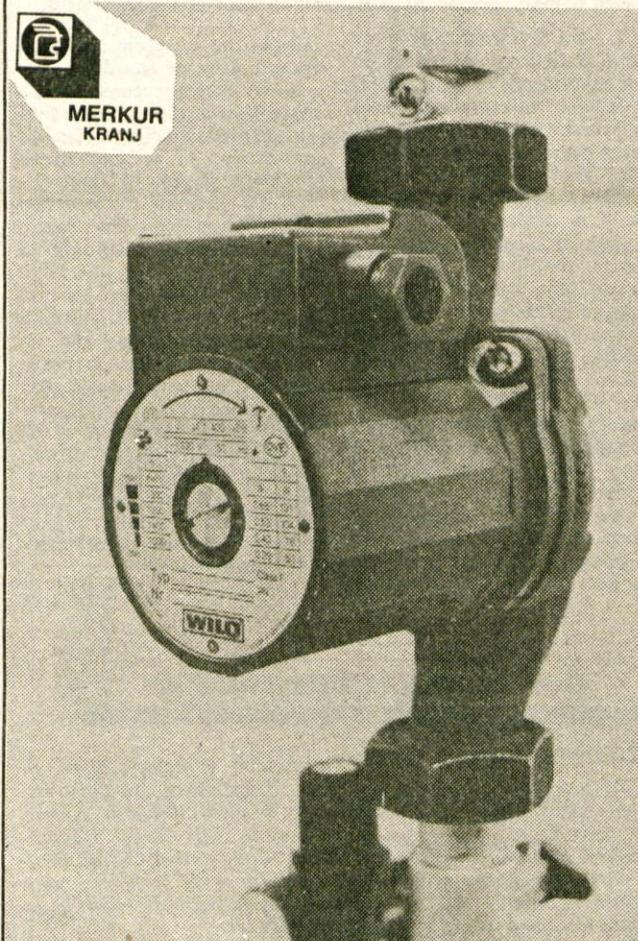
- SKUPINA »YES«, 1 dan, 13. 11. avtobus
- SKUPINA »BON JOVI«, 1 dan, 21. 12.

● LEPOTE DOMOVINE ●
— ZAGREB, SIJAJ

UKRAJINSKIH ZAKLADNIC, 1 dan, avtobus, v oktobru in novembru

IZBRALI SO ZA VAS

Običajte MERKURJEVO prodajalno konsignacijskega materiala PARTNER v Kranju. Na zalogi imajo pestro izbiro različnih plinskih in oljnih gorilnikov KLÖCKNER ter obtočne črpalki WILO različnih dimenzij.
Naslov in informacije: Gregorčičeva 8, Kranj, tel. 24-654, int. 360.

ALPETOUR
CREINA KRAJN
delovna organizacija za proizvodnjo kmetijskih ter specializiranih industrijskih strojev in naprav, p. o.
64000 Kranj, Ul. Mirka Vadnova 8

Alpetour Creina Kranj, delovna organizacija za proizvodnjo kmetijskih ter specializiranih industrijskih strojev in naprav, p. o. Kranj po sklepu delavskega sveta razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

**VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORA
(ni reelekcija)**

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri,
- 3 ali 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- znanje nemškega ali angleškega jezika;

Mandat za navedena dela in naloge traja 4 leta. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Alpetour Creina Kranj, Mirka Vadnova 8, Kranj, s pripisom »za razpisno komisijo«.

ALPETOUR

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

● POTOVANJA V TUJINO ●
● NOVO ● NOVO ● NOVO ●
— ALBANIJA — POSEBNI LETALI,
2 dni, 30. 11. in 1. 12.

- PRIVOŠČITE SI SVET ●
- DUNAJ, 2 dni, avtobus, 17. 11.
- BUDIMPEŠTA, 3 dni, 17. 11.
- MOSKVA, 5 dni, 20. 12.
- ZAKLADNICA SPOMINOV ●
- SINGAPUR, 10 dni, 24. 11., 22. 12.
- TUNIZIJA in OAZE, 8 dni, 24. 11., 22. in 29. 12.
- KENIJA — ZIMBABVE — TANZANIJA, 15 dni, 30. 11., 18. 1. 90., 22. 3. 90.
- MADAGASKAR — REUNION — MAURITIUS — SEJŠELI, 17 dni, 27. 1. 90.
- EGIPAT, 5 dni, 23. 11., letalo

KOMPAS ● EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO ZA PRODAJO ARANŽMAJEV NA SVETOVNEM PRVENSTVU V NOGOMETU ● ITALIA 90.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice: Škofja Loka Nama — tel.: 621-957, Kranj — tel.: 28-473, Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora — tel.: 88-162

Kompasova poslovalnica v Kranju posluje v drugem nadstropju GLOBUSA. Tel.: 28-472, 28-473

Industrijski kombinat
n. sol. o.
PLANIKA

PLANIKA

KRANJ, Savska loka 21, POB 83

Industrijski kombinat Planika Kranj, komisija za delovna razmerja DSSS ponovno objavlja prosta dela in naloge:

1. VODENJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE v investicijsko servisni službi

2. ORGANIZIRANJE APLIKACIJ - ZAHTEVNO
Zahteva se:

Pod. 1.

- visoka strokovna izobrazba strojne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj,
- znanje angleščine ali nemščine,
- sposobnost komuniciranja in hitrega ukrepanja,
- poskusno delo traja 3 mesece

Pod. 2.

- visoka strokovna izobrazba organizacijske, ekonomske ali računalniške smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj,
- znanje angleščine,
- znanje programskega jezika PL/I
- sposobnost komuniciranja,
- poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek Industrijskega kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku raka za vložitev prijav.«

ALMIRA

Almira — alpska modna industrija Radovljicam, na podlagi sklepov odborov za delovna razmerja TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica in Bohinj vabi k sodelovanju

I. TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica

1. VZDRŽEVANJE STROJEV V PLETILNICI — 3 delavci

Pogoji:

- V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. srednja šola — smer strojništvo ali
- IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola — ključavničar — finomehanik ter
- 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

2. VZDRŽEVANJE STROJEV V PREDILNICI

Pogoji:

- V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. srednja šola — smer predilstvo ali strojništvo ali
- IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola — smer predilec ter
- 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

PLETILJI 2 delavki

Pogoji:

- IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja ali poklicna šola — pletilska smer

Za dela pod 1 in 2 se določa trimesečno poskusno delo.

II. TOZD Proizvodnja pletenin Bohinj — boh. Bistrica

ŠIVANJE PLETHENIN — 3 delavke

Pogoji:

- IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola - smer šivilia

Nastop dela je na vseh razpisanih delih možen takoj, razpis velja do zasedbe del. Delovna razmerja se sklepajo za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljajo na naslov: »ALMIRA« — alpska modna industrija, Odbor za delovna razmerja, TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica, Jalnova ul. štev. 2

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam PEČ lokaterm, okroglo oblike, Markič, Zgornje Duplje 16 16874
Prodam pevsko ozvočenje FBT 2x150 W in dvomanuelne orgle EKO. 80-309 16798

Prodam Tobi ŠTEDILNIK, na drva, nov, pakiran, levi, 30 odstotkov cene. Stare, Srednje Bitnje 36, Žabnica 16816

PRALNI STROJ, star 2 leti, prodam. Klemenčič, Sorška 22, Kranj-Družovka 16846

Prodam barvni TV iskra, star 7 mesecev, daljnisko upravljanje, ekran 51 cm, stereodezin. 68-114, int. 452, samo dopoldan (Subic) 16876

VIDOREKORDER AKAI vrhunske kvalitete, nov, ugodno prodam. 22-586 16877

Ugodno prodam nov ELEKTROMOTOR. Zg. Duplje 80 16405

GRADBENI MATERIAL

Prodam cementne KVADRE, po 35.000,- komad. 34-249 16814

Prodam betonske MREŽE, nekaj betonskega ŽELEZA in betonske CEVI, premer 30. Godnov, Lom 26, Tržič, 51-353 16823

Prodam balkonska VRATA z roleto (8 M), OKNO 1,20x0,8 m (4 M), 85 kosov SIPOREKSA (5 M), 140 kg BITUMINA (4 M). Kličite na 22-943 16841

Poceni prodam rostfrei in titancink ŽLEBOVE. 27-200 16852

Ugodno prodam nova garažna VRATA, OKNO termopan, TPR in TGP kabel, cca 1200 m. Informacije na 58-078, popoldan, Kozjek 16857

IZGUBLJENO

Na Jelovici se je izgubila PSIČKA brak-jazbecarka. Sliši na ime CBA. Najditevja prosimo, da sporoči na naslov: Jelenc Franc, 70-480 ali 70-036 16878

KUPIM

Kupim motor GOLF DIESEL. 70-328 16795

Kupim neuporabno MOTORNICO ŽAGO stil 041. 45-331 16845

OBVESTILA

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo! 15931

Cenjene stranke obveščam, da imam še nekaj prostih kapacitet za TISKANJE s tampo tiskom. Informacije na 27-952 16512

IZLET V ITALIJO - Štefan tours Ribno, Bled, organizira enodnevne nakupovalne izlete v Palmanovo in sicer vsak torek, sredo in četrtek. Odhod avtobusa ob 7. uri zjutraj. Cena prevoza 600.000 din po osebi. Pričakuje vas trg. center Palmanova in Štefan tours Bled. Prijave in informacije na 78-343 16866

Uprrava za družbene prihodke občine Škofja Loka Poljanska 2

Prodaja na

JAVNI DRAŽBI,

ki bo v sredo, 15. 11. 1989, ob 10. uri v Dobju 10 pri Poljanah, naslednje predmete:

- UNIVERZALNO STRUŽNICO I. 1960 izkljucna cena 200.000.000 din
- ELEKTRIČNI VARILNI APARAT Uljanik izkljucna cena 200.000.000 din
- DODELOVALNO STRUŽNICO I. 1973 izkljucna cena 80.000.000 din
- REZKALNI STROJ I. 1964 izkljucna cena 250.000.000 din
- APARAT ZA TOČKOVNO VARJENJE izkljucna cena 40.000.000 din
- STROJ ZA VREZOVANJE NAVOJEV I. 1973 izkljucna cena 30.000.000 din

Interesenti si lahko navedene predmete ogledajo na kraju samem na dan dražbe od 9. do 10. ure. Informacije: Uprava za družbene prihodke, Občina Škofja Loka.

nismo popolni
gostilna sejem
ampak se trudimo

Kranj, Stara c. 25,
tel.: 21-890

Dnevno vam nudimo
morske jedi, divjačino in
ostale dobre.
Pripravljamo poročna
kosila in večerje,
obletnice, svečana kosila,
ipd.

Gostilna je odprta med
tednom od 10. do 22. ure,
ob sobotah pa od 19. do
23. ure. Nedelja: zaprto.
SE PRIPOROČAMO!

VODOVODNE INSTALACIJE na
hiši (nove, popravila), vam nare-
njam hitro in po konkurenčnih
cenah. 28-427 16740

Spoznejte Evropo preko vaših TV
sprejemnikov. SAT antene "katere-
in" iz ZRN, 80 let tradicije in sveto-
vne kvalitete, inženiring - CATV -
montaža "TV Črnoga". 066/76-654, informacije za
Gorenjsko 85-161 ali 88-484 16744

AMD Cerkle organizira v mesecu
novembra tečaj cestoprometnih
predpisov za A in B kategorijo. Pri-
jave sprejemamo v pisarni društva
vsak torek, od 17. do 19. ure 16805

OSTALO

Prodam suhe BUTARE. Pšata 2,
Cerkle 16793

Na stanovanje vzamem žensko, ki
bi izmenično varovala otroka sta-
rega 19 mesecev. 25-928 16796

Prodam hrastove PLOHE. Milan
Debeljak, Podbrezje 150, Duplje,
70-069 16811

Prodam suha bukova DRVA - 7 m.
Preddvor, 45-076 16812

Prodam 16 kub.m. suhih mešanih
DRV (gaber, hrast). Jezerska
104/a, Kranj 16819

INŠTRUKCIJE iz matematike za
srednje in osnovne šole nudim.
38-373 16826

Prodam orehovo DEBLO.
41-027 16836

Novo krzeno JAKNO št.42, zajec,
moderni krov, ugodno prodam.
79-432 16849

POSESTI

V Kranju ali okolici najarem hišo
ali del hiše na ugodni lokaciji. Ši-
fra: TAKOJ TELEFON 16807

RAZNO PRODAM

Trajanje poč kppersbusch, kot novo, 2 zimske gumi s plastiči
za Z 750 in novo črpalko Wilo za
central. kurjavo, ugodno prodam.
85-080 od 8.-11. ure in od
13.-16. ure vsak delavnik. 16803

ŠTEDILNIK za etažno centralno,
3000 kalorij, cena 1000 DEM ali di-
narska protivrednost, električni
ŠTEDILNIK, pomivalno KORITO,
otroški globoki in športni VOZI-
ČEK, nova, prodam. 34-249 16815

Prodam roža otroško POSTELJICO
in STOLČEK za hranjenje otro-
ka. 33-898 16822

Prodam otroško POSTELJICO z jo-
gijem in STAJICO. 75-935 16824

Ugodno prodam več parov dobro
ohranjenih SMUČI elan, dolžin od
170 do 200 cm, ter smučarske ČEV-
LJE San marco, št.42 in Alpina,
št.35. 51-184 16830

Ugodno prodam krznené PREVLE-
KE za R 9 ali R 11, beige barve in
HLADILNIK singer z zamrzovalno
omaro. 74-527 16838

Prodam TOMOS AVTOMATIK
A3L, nov in dvočna garažna VRATA
LIP, rabljena. 622-738 16862

Prodam ZELJE v glavah. Jeglič,
Podbrezje 192 16870

Prodam italijanski globok VOZI-
ČEK. 622-167 16873

PRODAJALNA GROBOVŠEK IZ KOKRE

VAM NUDI PO
UGODNIH
CENAH:

DOMAČO JELENIVO
SALAMO.
DOMAČO KONJSKO SALAMO.
DOMAČO SVINJSKO SALAMO.
DOMAČE KRAJSKE
KLOBASE,
DOMAČE KRVARVICE
SE PRIPOROČAMO ZA OBISK!

STAN. OPREMA

Ugodno prodam starejšo spalnico
z jogijem. Tomšičeva 16, Kranj 16791

Prodam sedežno garnituro.
34-921 16800

Ugodno prodam POHIŠTOV za
otroško sobo. 36-270, od 18 ure
dalje 16813

Prodam dobro ohranjeno SPALNI-
CO, kuhinjski KUPPERBUSCH in
KAVČ. 24-204 16848

Prodam štedilnik kppersbusch.
Zupan, Jezerska c. 93, Kranj,
39-752 16887

Ugodno prodam termoakumulacijsko
peč 3 KW in kombiniran BOJ-
LER z ogrevanjem drva-električka.
33-261 16868

Prodam termoakumulacijsko peč
AEG 2,5 KW. 27-107 16871

KAMIN poceni prodam. Nova vas
8, Radovljica 16872

STANOVANJA

Menjam družbeno stanovanje 28
kvad.m., za večje z doplačilom.
39-077 16802

SUBARU TREFF

RAZPRODAJA

zimskih gum in platič (z
montažo in centriranjem)

JUSTY 145 x 12 - 900 Ats neto
LEONE 175 x 70 x 13 - 1225 Ats neto
LEONE 155 x 13 - 1100 Ats

Rosentalerstrasse 48
Celovec,
tel. 9943-463-511748

NISSAN

SINTSCHNIG

- NADOMEŠNI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS IN POPRAVILA
- NOVA IN RABLJENA VOZILA

IZVOZNE CENE TUDI PRI AVTOMOBILIH
GOVORIMO SLOVENSKO

CELOVEC, LASTENSTRASSE 58. Tel.
9943-463-33114

BELJAK, KARAWANKENWEG 56, Tel.
9943-4242-33112

Takoji zaposlimo KV KUHARICO in
NATAKARICO. Oglasite se na na-
slav Gostilna Ančka, Šenčur ali
34-678, po 17 ur 16842

Gostilna Bizjak, Zgornja Bela 20,
Predvor, išče dekle za STREŽBO.
45-017. Informacije osebno.

16853

Zaposlitev kot delavec, v katerikoli
stroki, iščem. 12 - 14 urni delavnik
ni ovira. Naslov v oglasem oddel-
ku. 16859

HS Vrečkova 11, Kranj, išče čistil-
ko. 37-696 16869

Prodam 20 - 180 kilogramov težke
PRASIČE. Možna dostava na dom.
Stanonik, Log 9, Škofja Loka 16670

Prodam TELICO in KRAVO po te-
leitu. Trstenik 5/a, Golnik 16818

Pet plemenskih OVC, po izbiri z ja-
gneti ali brejih, prodam.
732-491 16854

Prodam KRAVO 8 mesecev brejo.
Glinje 7, Cerkle 16863

Prodam 20 - 180 kilogramov težke
PRASIČE. Možna dostava na dom.
Stanonik, Log 9, Škofja Loka 16670

Prodam TELICO in KRAVO po te-
leitu. Trstenik 5/a, Golnik 16818

Pet plemenskih OVC, po izbiri z ja-
gneti ali brejih, prodam.
732-491 16854

Prodam KRAVO 8 mesecev brejo.
Glinje 7, Cerkle 16863

Prodam 20 - 180 kilogramov težke
PRASIČE. Možna dostava na dom.
Stanonik, Log 9, Škofja Loka 16670

Prodam TELICO in KRAVO po te-
leitu. Trstenik 5/a, Golnik 16818

Pet plemenskih OVC, po izbiri z ja-
gneti ali brejih, prodam.
732-491 16854

Prodam KRAVO 8 mesecev brejo.
Glinje 7, Cerkle 16863

Prodam 20 - 180 kilogramov težke
PRASIČE. Možna dostava na dom.
Stanonik, Log 9, Škofja Loka 16670

Prodam TELICO in KRAVO po te-
leitu.

Radovljica skupščina o kamnolomih v Lipniški dolini

Polletni rok za program sanacije

Radovljica, 8. novembra - Zbori radovljiske občinske skupščine so na seji v sredo obravnavali tudi informacijo o stanju kamnolomov v Lipniški dolini. Med vsemi opuščenimi in še "živimi" kamnolomi je največji problem kamnolom Cestnega podjetja Kranj v dolini Vrčice nedaleč od Kamne gorice. Ker gre za veliko in do daleč vidno ekološko rano na severozahodnem področju Jelovice, je razumljivo, da je v dolini in v občini vse več zahtev po njegovi čimprejšnji sanaciji. Zbori so sklenili, da mora Cestno podjetje Kranj najkasneje v pol leta predložiti skupščini program sanacije in da naj prouči, kakšne so možnosti omejitve hitrosti tovornjakov na 40 kilometrov na uro na cesti Kamna gorica - Podnart, v občini pa bodo tudi začeli postopek za ugotavljanje splošnega interesa o izkorisčanju kamnoloma.

Komisija za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve meni, da naj Cestno podjetje Kranj takoj začne s sanacijo kamnoloma in da naj njegovo izkorisčanje čim bolj omeji. Krajevne skupnosti Kropa, Kamna gorica in Srednja Dobrava zahtevajo poleg tega tudi, da naj kranjsko cestno podjetje uresniči pogodbene obveznosti za cesto Kamna gorica - Podnart, da naj javno pravobranilstvo in inšpekcije preverijo pogodbe, izkorisčanje in sanacijo in da naj se prepove izkorisčanje dolomita in globinsko miniranje. V krajevni skupnosti Radovljica ocenjujejo, da gre za veliko ekološko rano in da je zato treba ne glede na veljavne dokumente za-

četi postopek za zaprtje kamnoloma. Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica opozarja na nesprejemljiv odnos cestnega podjetja do sprotno sanacije opuščenih teras in do obveznosti iz pogodbe (rekonstrukcija in novogradnja cest), sicer pa zahteva takojšnjo sanacijo, omejitev izkorisčanja kamnoloma, dolgoročno pa tudi njegovo zaprtje.

V Lipniški dolini zahtevajo tudi prepoved globinskega miniranja. Andrej Golčman je pojasnil, da je to že zdaj prepovedano (ker je prišlo do nihanj vodnih zalog) in da je o tem obveščen tudi rudarski inšpektorat, ki pregleduje kamnolom vsako drugo leto.

C. Zaplotnik

Koncert violončelista Gorohova

Kranj - V četrtek, 16. novembra, ob 19. uri bo v dvorani kranjske Glasbene šole nastopil sovjetski violončelist Leonid Gorohov. Na programu koncerta so sonate J. Brahmsa, Z. Kodalyja, P. Torteliera in D. Šostakoviča. Solista bo spremljala na klavirju Irina Nikitina.

Mladi sovjetski violončelist je pred dvema letoma na Mednarodnem tekmovalju v Ženevi prejel prvo nagrado. Ta mu je odprla na široko vrata na tuje koncertne odre z gostovanji v ČSSR, Bolgariji, Švici in Zvezni republiki Nemčiji. Gorohov, ki se je glasbeno šolal v rojstnem Leningradu, je prvo priznanje za svoje muziciranje prejel leta 1982, ko je zmagal na mednarodnem tekmovalju Concertino Praga. "Odlična tehnika, izredna muzikalnost in barvita zvočnost," je o njem menila tekmovalna žirija v Ženevi.

Tradicionalno srečanje krvodaljalcev

Kranj, 14. novembra - Krajevna organizacija Rdečega križa Vodovni stolp vabi krvodaljalce na tradicionalno srečanje, ki bo v petek, 17. novembra, ob 18. uri v gornjih prostorih Doma JLA v Kranju. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja krvodaljalcem, ki so večkrat darovali kri. Srečanje bo obogatil kulturni program, v družabnem delu pa bo igral ansambel Samo tako.

KMETIJA ODPRTIH VRAT

JERNEJ
VODNIK
64223 Poljane
Gorenja Žetina 11
(064) 65-174

Slike v izložbah

Kranj - Te dni so izložbe kranjske Elite znova postale čez vse mesto raztegnjena slikarska razstava. V petnajstih izložbah so namreč na ogled najnovješe slike Karla Kuharja, ki mu je tokrat ugajala sakralna arhitektura, dodal pa je tudi nekaj slik na temo fosilov.

L. M.

Bosansko - hercegovska delegacija na Jesenicah

Ljudje so tisti most, ki nas druži

Jesenice, 13. novembra - Minuli četrtek in petek se je v Sloveniji mudila delegacija bosansko - hercegovske skupščine, ki jo je vodil predsednik Zlatan Karavdić, predsednik skupščine BIH. V Ljubljani jih je sprejel predsednik slovenske skupščine Miran Potrč, naslednji dan, v petek, pa so bili na obisku v jeseniški in v radovljiski občini.

V delegaciji so bili tudi Radislav Savić, predsednik družbenopolitičnega zborna skupščine, Nikola Selak, predsednik zborna občin in kluba delegatov, Nada Mladina, delegatka zborna zdržanega dela skupščine in članica CK ZK BiH ter Vojislav Hadžović, šef kabine predsednika skupščine BiH.

Na pogovorih v prostorih skupščine občine Jesenice je gostom iz Bosne in Hercegovine inž. Jakob Medja, predsednik skupščine občine, predstavil mesto Jesenice in občino. Med drugim je dejal, da so Jesenice pomembno železniško in cestno križišče, s železniškim karavanškim predorom in dve maestrije mejnima prehodom, ki se jima bo kmalu pridružil še tretji: cestni predor pod Karavankami. Občina, kjer 60 odstotkov družbenega proizvoda ustvarja Železarna, ima 32.000 stalno prijavljenih in 3.000 začasno prijavljenih prebivalcev. Od tega je 75 odstotkov Slovencev, 5 odstotkov Muslimanov, 5 odstotkov Srbov, 3 odstotke Hrvatov, odstotek Makedoncev in Črnogorcev, 7 odstotkov pa je neoperdeljenih. Na Jesenicah živi in ustvarja že druga generacija priseljenih iz drugih republik.

Železarna je namreč takoj po drugi svetovni vojni proizvajala kar 50 odstotkov vse jugoslovanske proizvodnje jekla, potrebovala pa je več delavcev, ki so prihajali iz drugih republik.

Predsednik skupščine BIH Zlatan Karavdić je dejal, da je sodelovanje med Železarno Jesenice in Železarno Zenico že tradicionalno in dobro. Ko so se dan prej pogovarjali v slo-

dejavnosti. Miran Potrč je povedal, da se zdaj precej pristnosti prenese na skupščino. Tako bo o 70 odstotkih sredstev družbenih dejavnosti odločal republiški izvršni svet: o izobraževanju, osnovni zdravstveni zaščiti in tako ne bo več prihajalo do nesprejemljivih razlik med občinami.

Petčlanska delegacija si je nato ogledala gradbišče karavanškega predora na Hrušici in popoldne obiskala Bled.

D. Sedej

VEZENJE

OLGA BREZAR

BRITOF 112/a, Kranj tel.: 064/36-092

Pretekli teden v Žalcu

Srečanje slovenskih novinarjev

Zalec, 11. novembra - Žalčani so odlično organizirali 12. študijske dneve Mitje Gorjupa. Blizu 300 novinarjev iz Slovenije, drugih jugoslovenskih republik in pokrajini, zamejstva in dežel, vključenih v delovno skupnost Alpe Jadran, se nas je zbral v Žalcu. Seznanili smo se z gospodarstvom žalske občine, posebej pa smo se pogovarjali z gosti, ki so nas obiskali. Na razgovoru o novinarstvu in pluralizmu so sodelovali skoraj vsi predstavniki uradne politike in alternativne, o normativnih omejitvah javnega komuniciranja pa so govorili magister Lenart Šetinc, magister Mitja Deisinger in dr. Andrej Berden, Milan Kučan je govoril o prenovi ZKS in o razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji, podpredsednik zvezne vlade Živko Pregl pa je razlagal gospodarske razmere v Jugoslaviji. Slovenski novinarji smo imeli v Žalcu delovni občni zbor, na družabnem srečanju smo se seznanili z gostitelji v Žalcu, prijetna popestritev pa so bile nogometne tekme zlate selekcije z moštoma oddaje Zdravo in novinarjev v počastitev 50. današnjih številki, nekatere pa bomo obdelali v prihodnjih številkah.

J. Košnjek

Megla nastavlja pasti

Ni šla zima tista, ki se je treba batiti na cesti. Tudi jesen nam pripravlja neprijetna presečenja. Dolge mesece so bile vozne razmere idealne, zdaj pa nam jutra, ponekod pa kar dneve, zagreni megla, iz katere prsi, vidljivost

Vinko Nartnik, səmostojni ſofer:

»Moram reči, da sem 20 let za volantom tovornjaka kar srečno prebil. Dobro so me izurili tudi v Nemčiji, kjer sem nekaj časa delal, tako da v zožno v nobenih razmerah nimam težav. Tudi megla me ne ovira. Sicer pa vozim v glavnem na pamet, in presenečen skorajda ne pričakujem več.«

Ferdo Mezek, vəznik avtobusa:

»Vozim na precej dolgi progi Kranjska gora - Banjaluka, kjer me v junih urah pogosto spremjava megla. Da bi zadostil voznemu redu, moram kdaj pa kdaj storiti prekšek v hitrosti, toda v megli in na mokri cesti si tega ne upam dovoliti. Slednji imam na skrbi več deset potnikov. Zime nič kaj z veseljem ne čakam, ravno zradi vožnje.«

Mirko Matijašević:

»Vsak dan se vozim na delo z osebnim avtom. Ne sicer da leč, toda klub temu sem se navadil previdnosti. Vselej vozim z zmerno hitrostjo, držim varnostno razdaljo, v junih urah in v me-

je slaba, cesta mokra in spolzka... Zaradi vsega tega smo prisiljeni rahločutneje pritiskevati na plin. Sicer pa nas jesenske ceste pasti dobrata pripravijo na zimske.«

gli zdaj tudi s prižga nimi lučmi. Vožnja v megli ni posebno prijetna, vendar se je tudi ne bojim.«

Jože Bertoncelj, vəznik avtobusa:

»Na relaciji Kranj - Besnica, kjer vozim, v teh jesenskih dneh megle nismo deležni. Pač pa imamo avtobuse že zdaj opremljene za zimsko vožnjo. Če bi čez noč zapadel sneg, nas ne bi presestil. V takšnih razmerah je treba biti za volatom pazljivejši. V 22 letih profesionalnega vozniškega staža, od tega 16 let pri Alpetouru, sem se tega menda že naučil.«

Ivan Demšar, inšpektor za varnost prometa UNZ Kranj:

»Vozniki porabijo veliko časa, da se privadijo novim voznim razmeram: ne prilagajajo hitrosti, ne prizigajo luči, malo jih ima avtomobile že opremljene za zimo. Tudi v megli mnogi vozijo enako hitro in morebitne ovire jih presestijo. Nič čudnega, če se potem dogajajo prometne nesreče, kakršna je bila nedavno, nalet 130 vozil na cesti Zagreb - Slavonski Brod. Ljudem tudi ni jasno, kaj pomeni prilagojena hitrost. Tudi če je hitrost skozi mesto omejena na 50 kilometrov na uro, je to prehitro, če je megleno, cesta pa mokra in spolzka.«

D. Z. Žlebir

Za naše cenjene kupce!

Pestra ponudba sadik sadnega drevja in jagodičevja.

hruške, jablane, češnje, marelice, slive, breskve, višnje, orehi, robide, josta, lešnik, ribez tayberi, kosmulje, borovnice, maline

TOZD Kmetijstvo Kranj

Cvetličarna MAJA Planina (pri pokopališču),

tel. 35-707